

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Gnilobo stran!

Velikan na glinastih nogah, liberalna država, se ruši in narodi iščejo v velikih pretresih nove oblike skupnega življenja. Kakor je liberalna država odpovedala na področju gospodarstva, kjer je dajala čim večjo svobodo medsebojni tekmi posameznih egoizmov, verujoč, da se bo obli blagor in napredek občestva izemil iz izravnavajočega učinka nekih naravnih zakonov človeške družbe, ki baje avtomatično ustvarjajo končno harmonijo — tako je doživela polom na duhovnem polju, kjer je mislila, da bo družba dosegla srečo in moralno popolnost po čim bolj omejeni svobodi prepričanja, vesti in moralnega udejstvovanja avtonomne človeške osebnosti.

V sferi gospodarskega življenja se je izkazalo, da je liberalni nazor gola bajka, zakaj svoboda tekma posameznih individui in združb ni rodila nobene končne harmonije, ampak močnejši egoizmi so se združili proti slabšim in vodstvo demokracije je prešlo v roke velekapitala, ki je ustvaril strašni gospodarski nered, ki ogroža obstoj človeške družbe sam. Enak kaos je liberalizem povzročil v oblasti duha in etičnega življenja, kjer se je iz začela, da bodi država brez religije, da naj vsak sebi sam v svoji privatni sferi ustvari svoj verski in moralni nazor, kakor se mu zljubi, docim bodi državno občestvo kot tako popolnoma nevtralnno, versko indiferentno, etično brezbarvno in nenaglašeno, brez vsakega določenega svetovnega nazora, rodila le anarhijo, ki se zdaj polagoma izprevrta v vlado popolnoma razpuščenih, medseboj pobijajočih se nemoralnih nagonov na vseh poljih.

Naravno je, da človeštvo išče iz te zmede izhoda in da smo danes v dobi, ko se stvor liberalne države, tu naglo, tam počasneje, ponekod po nasilnih preobratih, drugod po postopnem razvoju, drobi in ruši, pa da se na njegovem mestu dvigajo temeljne stene nove družabne zgradbe. Naj sta si boljše država na eni in fašistična država na drugi strani še tako različni, eno jima je skupno, da sta radikalno, brez vsakega prehoda, brez kompromisa napravili konec svetovnonazorske, religiozne in etično nevtralnne državi, kjer bi najsvetjše prepričanja človeka bila gola »privatna zadeva«, kjer bi vsak brez ozira na druge mogli verovati in biti orijentiran, kakor bi hotel sam, in kjer bi nad individualno samovoljo ne bilo nobene brez-pogojne obvezne občestvene duhovne avtoritete. Boljševiška država je v svojem slepem pa brez-dvoma le prehodnem blodu krščanske religije zavrgla, je pa na njeno mesto postavila filozofijo zgodovinskega materializma, v katero mora ruski proletarec verovati z vso močjo in globino svojega bitja kot v najabsolutnejšo dogmo, ki ne dopušča nobene notranje svobode odločitve za ali proti niti v najskrivnejšem kotičku srca in ki ima tudi svoje obrede in z vsem spoštovanjem priznane forme. Fašizem je ustanovil »religijo« plemena, skrivnostnih sil narodne nature, med katere uvršča krščansko religijo kot nek sestaven del narodove kulture in tradicije in zahteva, da se vsak brez-pogojno klanja narodnemu kolektivu, ki določa državljanom ves etos, zajema vse njihovo duhovno življenje in jih vodi kot najvišja avtoriteta, proti kateri ni nobenega priziva na svobodno vest.

Tako je torej človeštvo, ki ga vsaka revolucija požene daleč preko črte, kjer se resnica dotika z zmotno, po zabliži skrajnega liberalizma, ki je po svojem svobodoumstvu družbo razbil, zaslo v skrajno nasprotno absolutne diktature kolektiva, ki taji neodoljive naravne pravice posamezne svobodne osebnosti. Toda o tem danes nimamo namena govoriti. Danes hočemo poudarjati to, da je v anti-liberalnih revolucijah našega časa poleg usodnih zablod tudi zdravo jedro resnice: da državno občestvo ne more sloneti na indiferentizmu, na brez-religioznosti, na nevtralnosti v najvišjih vprašanih bitja, na principu, da je vera in morala privatna stvar, zadeva avtonomnega individua — ako se noče država polagoma razkrojiti v anarhijo, v gospodarski kaos in splošnem socialnem neredu. Moderna demokracija, ki jo danes od vseh strani ogroža val boljšeizma in fašizma, mora, ako se noče pod njegovim navalom zrušiti, postaviti zopet na osnovo krščanskega metafizičnega nazora in krščanske socialne etike. Družba, ki tega ali noče ali več ne more, viharja naše dobe ne bo prestala, pa naj se tudi zateka v nacionalizem. Zakaj zdravi in pravi nacionalizem v mejah človečanskih načel more biti plodovitoren samo, če se podredi krščanskim etičnim načelom narodnega življenja, če je oprt na moralno avtoriteto krščanskega cerkvenega občestva, če se usmerja po smernicah krščanske humanitete, objemajoče vse narode; če pa nacionalizem ni nič drugega ko prebarvan in prepleškan gnil liberalizem iz prošlosti, prožet od njegovega verskega indiferentizma in buržuazne morale, potem tudi od njega državi iz sedanjih in bodočih viher ne bo rešitve.

Sodobna demokracijska država se mora predvsem zavzdati nalog, ki jih ima z ozirom na narodovo moralno zdravje in mora tu napraviti radikalne konce libertinizma, ki se je bohotno razpasel kot produkt duhovne zmede, indiferentizma in laksnosti liberalne ere. Resni in usodni časi zahtevajo resnih in zdravih, discipliniranih in poštenih ljudi, ki resno in strogo gledajo na življenje, ki bodo sposobni za nalogo moralnega in socialnega prepoveda nareda, tip buržuaznega egoista in komedneža, amoralnega in asocialnega brez-bričneža in brezobzirneža, izkoriščevalca ali »dangubeč«, mora pa izgniti. Država mora ustvariti za to neobhodno potrebne pogoje. Zal nimamo nobene statistike, ki bi nam pojasnila, kako stojimo v tem pogledu v vsej državi, če se na omejeno in Slovenijo in v Sloveniji na Ljubljano, vidimo na primer, da se je v našem stolnem mestu v teku samo treh let otvorilo nič manj ko 100 novih pivnic in točilnic, v katerih se zdravje našega naroda uničuje po alkoholu! Lani je Društvo jugoslovanskih žena na svojem kongresu energično pozvalo oblast, naj zapre vse nočne lokale, kjer se redi in koti greb, začetek zločina, izroda in gospodarske propasti, toda ta poziv je ostal kile vpijočih v pušavi. Lani se nam je tudi napovedoval zakon proti prostituciji, belega dne pa se ni zagledal, ker so znane ovire, ki se stavljajo uzakonitvi tega prepotrebne zakona. Noben pameten človek ni proti negi telesa v solne, zraku in vodi, toda proti zlorabi tega principa za nego pohoti in nesramnosti pa je treba odločno nastopiti. Ni treba niti novih zakonov, ker obstoječe policijske naredbe zadostujejo, da se z drakonskimi kaznimi zatrne nedostojnost, nespodobnost in surovost, ki so je polne

Ko so propadli načrti o reviziji mirovnihi pogodb . . .

Italija snuje balkanski pakt

Proti Mali zvezi - Zveza Italije, Albanije, Grčije, Turčije, Bolgarije

London, 6. maja. U. V političnih krogih se še vedno mnogo razpravlja o razkritih glasilih delavske stranke »Daily Herald«, ki je ob enem tudi oficijozno glasilo ministrskega predsednika MacDonalda, glede novih načrtov, ki jih je predložil angleški vladi zastopnik italijanske vlade baron Aloisi. Italijanska vlada je namreč sprevidela, da se je s »svojim« predlogom o zvezi med štirimi evropskimi velesilami, ki bi brezobzirno izvedle revizijo gotovih medij v srednji in severni Evropi na korist Nemčije in Madjarske nekoliko prenaprila in da je dosegla baš nasproten uspeh. Ogrožene države so se med seboj povežale v obrambi, proti Nemčiji se je dvignil svet novih neprijateljev, istosčasno pa je zazijala pred Italijo pošast neposrednega sosedstva z Nemčijo, ki bi zanesla svoje zastave na Brenner in na Karavanke ter začela siliti proti Jadrani.

Zaradi tega je italijanska vlada poslala takoj v London k MacDonaldu, ki je sodeloval že pri prvem Mussolinijevem načrtu o reviziji, barona Aloisija z nalogo, da mu predloži nov načrt, ki bi ne vseboval več zahteve po reviziji meja, ki bi pa imel to prednost, da bi preprečil združenje Nemčije z Avstrijo ob enem bi pa nekoliko oslabil moč Male zveze ter izrinil tudi francoski vpliv iz srednje in južnovzhodne Evrope.

Novi italijanski načrt je sledeči: Na Balkanu naj bi se ustvarila posebna balkanska zveza, v katero bi takoj vstopile poleg Italije še Albanija, Grčija, Bolgarija in Turčija. Balkanska zveza bi po zgledu Male zveze ne bil zaključen krožek in bi tudi Malo zvezo posnemal v zamisli, da naj se nujstijo odprta vrata za vstop Avstrije in Madjarske.

Zanimivo je, da je v londonskih diplomatskih krogih prišlo v javnost, kako se je baron Aloisi, predno je prinesel Mussolinijev načrt v London na ogled in na odobritev, večkrat sestel z bolgarskim ministrskim predsednikom Mušanovom ter z zunanjim ministrom Turčije Tefvik Ruđi bejem in sicer v Rimu, kjer sta se oba imenovana državnika nahajala. Baron Aloisi je porabil tudi priliko zasedanja razorožitvene konference za to, da se je sestel z

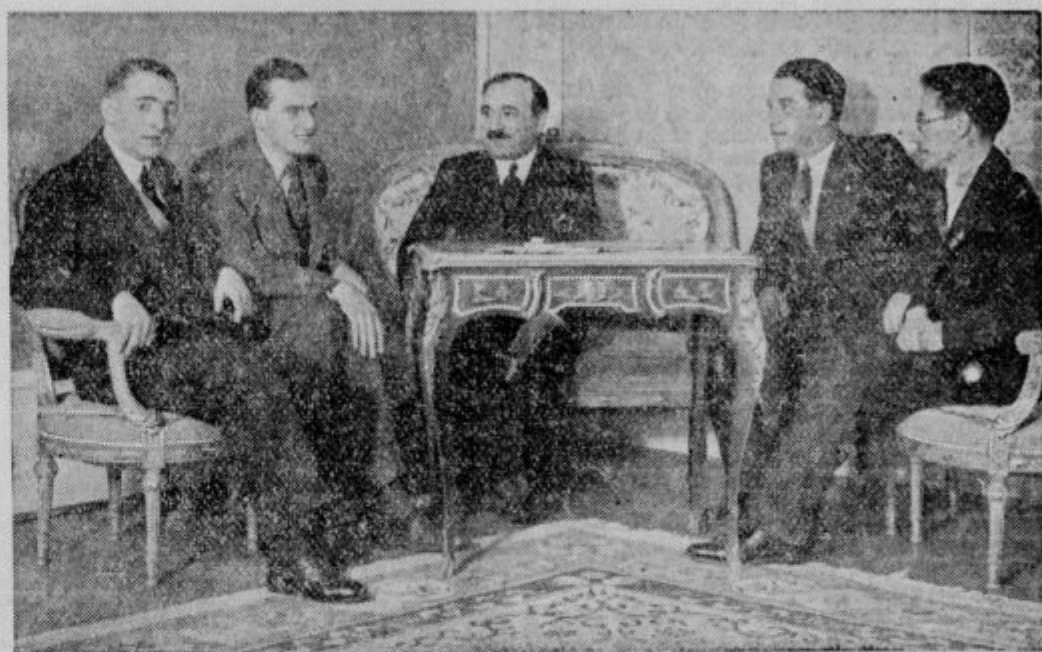
grškimi, bolgarskimi in turškimi zastopniki ter se z njimi razgovarjal o možnosti takšne balkanske zveze.

Zaenkrat je težko reči, da se je londonska vlada za ta novi italijanski predlog navdušila, ker se je angleško javno mnenje odvrnilo od Nemčije in bi ne odobravalo politike, ki bi hotela oslabiliti Malo zvezo ali Poljsko, ki sta za enkrat edini oviri za dinamični razvoj nemške zunanje politike proti vzhodu Evrope. Na drugi strani nikdo tukaj ne ve, kako se bo

Avstrija upirala nemškemu pritisku in kakšne komplikacije znajo nastati v podonavskem kotlu.

Wickham Steed omenja ta novi italijanski poskus preureditve Evrope v svojem članku v »Fortnightly Review« ter pristavlja, da naj se Mala zveza ne pusti preplašiti od Italije in naj mirno vstraja na poti, ki si jo je začrtala v svojem paktu in ki vodi do sodelovanja z vsemi državni, ki hočejo ohraniti mir in stalnost v Evropi.

Nada in bodočnost Male zveze

Jugoslovanski zunanji minister B. Jevtič v krogu mladih predsednikov jugoslovanskih, češkoslovanskih in romunskih dijaških društev ob priliki kongresa v Belgradu

Hitlerjev naskok na Avstrijo

Barikade v Inomostu

Z bajoneti se razganjajo hitlerjevski demonstranti

Dunaj, 6. maja. AA. Iz Inomosta poročajo, da je davi odšla vseučiliška mladina, ki se ji je priključilo več tisoč nacionalnih socialistov, pred vladno palačo manifestirali zoper prepoved uniform. Manifestanti so hoteli palačo zasesti, toda policiji in gasilec se je posrečilo, da so jih razgnali. Pred mestno hišo je prišlo

Se že suši!

Vaše perilo, ki je sveže, dehteče in belo kot sneg!

Tako ugodno, hitro in lepo

pere samo Persil!

Persil je in ostane ne-

dosegljiv! Vzemite Persil

za vsako perilo ter

pazite na navodilo o

uporabi, ki je na zavitkih.

Persil
varuje perilo

vse ulice in vsi javni prostori. Resnično moderen človek in resnično moderno misleča oblast se pri tem ne bo ustrašila očitka »konservatizma«, »ozko-srčnosti ali »umračnjavac«, h kateremu se navadno zatekajo vsi libertini.

Treba je brez ozira pomesti z zadnjimi ostanki prošle mentalitete buržuaznega liberalizma na vseh poljih. Brali smo že več političnih programov v zadnjem času, povsod pa pogrešamo točko, da je treba zatirati tudi moralno korupcijo. Ta točka bo morala postati kardinalna zahteva vsakega modernega političnega programa v državi.

do pretepot med hitlerjevci in njihovimi političnimi nasprotniki. Cete garnizije so zato zaprle vse ulice v centru mesta in postavile barikade. Ob 13 je oblast vpostavila red. 36 demonstrantov je bilo aretiranih.

Salzburg, 6. maja. Ž. Snóči se je sestel zvezni kongres avstrijske krščanske socialne stranke, katerega se je udeležilo 200 delegatov. Kongresu predseduje vojni minister Vaugoin, za podpredsednika pa je bil izvoljen dr. Ramek in ga. Mocko. V dvorani se je nahajal kip dr. Seipla in velika avstrijska rdeče-belardrdeča zastava. Vsi govorniki, brez razlike, so

Zunania politika sovjetske Rusije

Mir z Nemčijo, mir z Japonsko

Podaljšanje pogodbe z Nemčijo

Moskva, 6. maja. Ž. Pod naslovom »Borba za okrepitev miru« komentirajo »Izvestja« v uvodnem članku podaljšanje rapalske pogodbe med Rusijo in Nemčijo, in pišejo, da so druge kapitalistične države gledale v berlinski in rapalski pogodbi zid, izza katerega se skriva tajni nemško-sovjetski pakt proti ostalemu svetu. Po 11 letni sklenitvi rapalske in 7 letni sklenitvi berlinske pogodbe je bilo dokazano, da so bili vsi dvomi in obtožbe neresnične. Te pogodbe so služile samo okrepitvi gospodarskih in političnih odnosov med Nemčijo in med Rusijo, niso pa bile napoti nobeni državi, temveč so celo tvorile podlago za dobre odnose napram drugim državam. Na žalost so se v zadnjih letih pojavile v Nemčiji tendence, ki so opustile rapalsko linijo, vendar pa so bile vse težnje Nemčije zaman. Zahvaljujoč miroljubni politiki sovjetske unije so se tudi odnosi napram Franciji tako okrepili, da je Francija opustila idejo za blok proti sovjetski uniji. Javno mnenje v sovjetski Rusiji brez-pogojno odobrava podaljšanje berlinske in rapalske pogodbe, ker kljub protifašističnemu razpoloženju želi živeti v miru z Nemčijo, ker je razvoj nemško-sovjetskih odnosov v interesu obeh držav. Sovjetska Rusija ne bo niti proti Nemčiji, niti proti kakšni drugi državi opustila dosedanje miroljubne politike.

Pogajanja z Japonsko

Tokio, 6. maja. Ž. Reuterjev urad poroča, da je skupna mandžursko-sovjetska-japonska konferenca, ki se bo vršila v Tokiu, že zagotovljena. Sovjetski poslanik Jurenjev in japonski zunanji ministrstvo sta ukenila vse potrebno za to konferenco. Medtem pa Reuterjev dopisnik iz Harbina poroča, da je mandžurska vlada poslala danes sovjetski uniji novo ostro noto, v kateri kate-

naglašali, da je treba za vsako ceno ohraniti avstrijsko samostojnost. Narodni socialisti so hoteli večkrat motiti zborovanje in so tulili po ulicah, da jih je morala policija večkrat s silo odstraniti. Ob koncu so postali fašisti tako predrzni, da je morala policija poklicati na pomoč orožništvo, ki je demonstrante potisnilo z bajoneti v stranske ulice ter vpostavilo red. Demonstranti so metali kamenje v ministra Vaugoina.

Italijani komaj čakajo

»Intransigence« objavlja poročilo svojega londonskega poročevalca o pozornosti, ki jo posveča angleško časopisje dogodkom v Avstriji. V Londonu so med drugimi objavili poročilo, ki pa zaenkrat še ni potrjeno, da so hitlerjevske priprave za prevrat v Avstriji napravile v Rimu tako globok vtis, da je vlada takoj odposlala močne oddelke italijanske vojske na Brenner, kjer čakajo na takojšen vpad v Avstrijo.

gorično zahteva, da sovjeti vrnejo ves železniški material, ki je last vzhodno-kitajske železnice. Mandžurska vlada odreja sovjetski uniji pravico, ki si jo lasti na osnovi pogodbe iz l. 1924, ker je bila ta pogodba sklenjena z neodgovorno in nestalno kitajsko vlado, oziroma z različnimi kitajskimi samodržci, generali in temejji tudi na pravicah, ki si jih je pridobila na tej železnici še caristična Rusija. Sovjetska Rusija se ni nikdar hotela priznati za naslednico carske Rusije, baš nasprotno, razveljavila je vse pogodbe, ki jih je sklenila bivša carska vlada in sporočila svetu, da je popolnoma nova tvorba. Radi tega sovjetska unija ne more utemeljevati svojih pravic na vzhodno kitajsko železnico, ker po lastni izjavi nima ničesar skupnega z bivšo carsko Rusijo, ki je sklenila te pogodbe. Isti dopisnik poroča nadalje, da se neprestano pošiljajo nove posadke na mandžursko sovjetsko mejo in da je posadka v Hajlunu okrepjena s 5000 japonskimi kocičniki.

Nove cerkve

V Zagrebu

Zagreb, 6. maja. Ž. Danes se je izvršila slavnostna posvetitev cerkve sv. Petra v Zagrebu. Cerkvene svečanosti so se pričele ob 7 zjutraj. Blagoslovitev je izvršil dr. Salis-Seewis ob asistenci številnega duhovništva.

V Belgradu

Belgrad, 6. maja. I. Dne 14. maja bo blagoslovljena v Belgradu v ulici Miloša Velikega št. 50 kapelica za nemške katolike v Belgradu. Blagoslovitvene svečanosti bo opravil za nemške katoliške vernike nemški duhovnik Hegenkötter.

Naša zdravstvena organizacija

„Sestavni del mojega življenja“

Razgovor našega belgrajskega urednika z g. dr. Stamparjem

Belgrad, 5. maja 1933.

Izkoristil sem ugodno priliko, da sem se sestal z g. dr. Stamparjem, bivšim generalnim inspektorjem za zdravstvo v naši državi in podpredsednikom Higijenske sekcije Zveze narodov v Zenevi, ter ga takoj naprosil za »Slovenec« čitatelje za krajši intervju. G. dr. Stampar se je moji prošnji drage volje odzval ter me je povabil na svoje stanovanje v Zemun. Z njemu lastno gostoljubnostjo me je pozval, da naj mu stavi konkretna vprašanja, na katera mi bo odgovarjal. Z ozirom na njegova česta potovanja po inozemstvu — prehodil je že ves svet — me je prevsem zanimalo vedeti, kakša je svrha njegovih potovanj po inozemstvu, v katerem svojstvu potuje in katere države je dosedaj že prepotoval.

Kot predavatelj po Evropi

G. dr. Stampar takoj odgovarja: »Od Zveze narodov sem predložen kot ekspert za gotova higijenska vprašanja in kot tak sem tudi član Higijenske komisije pri Zvezi narodov. Ta komisija me je preteklo jeseni izvolila tudi za svojega podpredsednika. Higijenska sekcija zveze narodov me je preteklega leta pozvala, da naj od države celo vrsto predavanj posebno o problemu higijene na vasi v raznih državah, in to na Higijenskih zavodih in univerzah. Temu pozivu sem se drage volje odzval, ker sem mislil, da bom s svojim delom v inozemstvu ne samo koristil splošni stvari, ampak tudi naši domovini, ker je moj poziv vsekakor v zvezi s priznanjem za strokovno delo na strokovnem polju. Na poziv univerz in Higijenskih zavodov sem dosedaj posetil: Madjarsko, kjer sem predaval v Budimpešti, Segedinu in Debrecenu; Čehoslovaško, kjer sem imel predavanja v Prahi, Brnu in na Visokih Tatrah, kjer se je vršil poseben kurs za profilaktično medicino; Poljsko, kjer sem imel predavanja v Varšavi; Nemčijo, kjer sem predaval v Berlinu, Breslavi, Dresdenu in Münchenu; Holandijo, predaval sem v Groningenu; Turčijo, kjer sem imel predavanja v Angori in Carigradu ter Bolgarijo, kjer sem predaval v Sofiji. Te dni sem pa dobil poziv za dve predavanji v Španiji v Madridu na šoli narodnega zdravja, kamor bom odpotoval koncem tega meseca.«

Zdravstveni problemi vasi

»Predavanjem, ki sem jih dosedaj imel, so večinoma prisostvovali zdravniki, strokovnjaki v teh vprašanjih; v Debrecinu in Breslavi ter v Carigradu sem predaval tudi za dijake. Na vseh teh predavanjih sem v glavnem govoril o problemu higijene na vasi, naglašajoč, da je to vprašanje eno od najvažnejših pri aplikaciji narodnega zdravja in kot glavna naloga pri organizaciji zdravstvene službe. Higijena je brez dvoma dosegla ogromne rezultate pri svojem znanstvenem delovanju, ali v praksi je njena aplikacija, žal, jako omejena in sprovedena v prav neznatni meri. Posebno še, če imamo pred očmi poljedelske zemlje. Z vprašanjem higijene na vasi se je bavila tudi evropska konferenca za higijeno vasi v Zenevi, ker to vprašanje danes zanima vsako nacionalno zdravstveno službo. Higijenska sekcija Zveze narodov me je posebej naprosila, da naj na teh predavanjih govorim o lastnih izkušnjah, ki sem si jih pridobil za časa 12 letne službe kot načelnik zdravstva v naši državi. Kakor znano, je naša država stalno delala na vzpostavitvi narodnega zdravja ter je ustvarila higijensko organizacijo, ki uživa v inozemstvu zelo lep ugled in katere dobri uspehi in pomembna vloga v narodnem življenju se bodo pozneje bolj cenili, kakor sedaj, kakor je to pač že navada pri takih delih. Samo ob sebi umemno sem drage volje ugodil tej zahtevi Higijenske sekcije Zveze narodov ter sem na svojih številnih predavanjih v inozemstvu prikazoval s pomočjo raznih slik in filmskih posnetkov delo na tem polju v naši državi, tako, da sem prepričan, da se je s tem mnogo doprineslo za ugled naše zemlje. Res, ni mi bilo lahko govoriti o delu, na katerega stvarjanju sem sam igral glavno vlogo, toda ker v njem vedno aktivno sodelujem, sem to mogel storiti, ker sedaj poznam njegove dobre in slabe strani.«

12 let v službi narodnega zdravja

Na drugo vprašanje: Kako gledate sedaj na svoje 12 letno delovanje na zdravstvenem polju po Vaših pogostih potovanjih po inozemstvu, mi je g. dr. Stampar odgovoril sledeče:

»Delo, kateremu sem bil na čelu toliko vrsto let, smatram za sestavni del svojega življenja in čisto gotovo se ne boste prav nič čudili, če vam povem, da stalno zasledujem, čeprav sem sedaj čisto privatna oseba, delovanje ustanov, ki sem jih ustvarjal s celo dušo in srcem in to pogosto pod zelo težkimi okoliščinami in so mi danes drage, kakor lastni otroci. Često obiskujem te ustanove in sem srečen, ko lahko ugotovim, da je njihova osnova čvrsta in da ogromno število mojih prejšnjih sodelavcev deluje v istem pravcu, radi katerega so bile te ustanove tudi osnovane. Često se čujejo in čitajo tudi kritike o delovanju teh ustanov, češ, da rezultati tega dela niso bogzna kako veliki. Ako upoštevamo, da so bile te ustanove definitivno dovršene šele pred 2. ali 3. leti in da je trajanje njihovega delovanja relativno omejeno še na malo let, tedaj morejo zahtevati samo oni, ki vprašani te vrste ne razumejo, da bi bile one morale pokazati večje rezultate, kakor so jih pa dosegle slične ustanove v drugih državah z daleko povoljnimi

ekonomskimi in kulturnimi razmerami. Mislim, da se ustanove, ki so bile osnovane, lahko smatrajo samo za temelj solidnega in koristnega dela. Kakor vam je znano, sem prepotoval cel svet in skoro vse države in po nabranih izkušnjah po celim svetu sem naš danes bolj kakor kdaj koli poprej ponesen na to delo ter sem prepričan, da je ono skrajšalo razvoj našega zdravstvenega skrbstva za nekoliko decenijev. A zato se je vsekakor izplačalo pretrpeti tudi mnoge težke ure. Često se je tudi v javnosti omenjalo, da so te ustanove škodovala interesom zdravnikov, ali tudi tu se je pozabljalo, da je na stotine zdravnikov našlo tu ne samo zaposlitve, ampak tudi življenjsko eksistenco, ki bi, kdo ve, kakšna bila, da te ustanove ne bi bile ustanovljene o pravem času.«

Zdravstveno skrbstvo v Sloveniji

Na vprašanje kaj mislite, gospod profesor, da je na tem polju še potrebno ukreniti v Sloveniji, je g. dr. Stampar odgovoril:

»V Sloveniji je dosedaj, zahvaljujoč organizatornim sposobnostim prejšnjega direktorja Higijenskega zavoda g. dr. Pirca ustvarjena ena od najbolj vsestranskih zdravstvenih organizacij v naši državi. Tu se je z malimi sredstvi doseglo zelo mnogo. Smatram, da spadajo sanitetsko-tehnična dela v Sloveniji, ki jih je sprovajal Higijenski zavod v Ljubljani, med najboljša dela te vrste. Ko sem se mudil pred 2 mesecema v Varšavi, je tamošnji ravnatelj šole za narodno zdravje posebno hvalil to delo, ki mu je najbolj ugajalo za časa njegovega potovanja po Jugoslaviji. Po mojem mišljenju bo najbolje, ako se započeta organizacija v istem pravcu razširi in poglobi. Tudi ne verujem, da bi bil kateri drugi sistem boljši.«

Zdravstveni položaj v državi

Zadnje vprašanje, ki sem ga stavljal g. profesorju je glasilo: »Po podatkih iz statističnega letnika za leto 1929 so nekateri trdili, da se zdravstveno stanje v naši državi ni izboljšalo. Kaj bi mi mogli reči z ozirom na take trditve.«

G. dr. Stampar takoj nadaljuje: »Statistika umrljivosti ne more biti nikdar zanesljiva osnova za presojanje zdravstvenega stanja v kaki državi. Samo statistika obolenj (morbiditete) bi nam mogla nuditi realnejše podlage za tako presojo. Velika pogrška je, če se splošni podatki površne statistike uporabljajo za razmotrivanje o zdravstvenem napredovanju in kot dokaz za neuspeh gotove zdravstvene politike. Dobro se še spominjam, da sem bil svoječasnno izdal nalog za zbiranje medicinskih statističnih podatkov pri raznih Higijenskih zavodih. In ko so bili zbrani prvi podatki, se je takoj opazilo, da je umiranje v Južni Srbiji nižje kakor pa umiranje v Sloveniji, Hrvaški, Slavoniji in Vojvodini. Ali iz tega sklepate, da je tam zdravstveno stanje boljše nego v navedenih pokrajinah, bi bilo napačno, ker se morajo statistične številke vedno kritično premetriti, istotako njihovo ozadje, ker je za vsakega jasno, da v krajih, kjer je mnogo zdravnikov in kjer je občinska administracija zelo napredna, da tudi registracija umrlih daleko točnejša, posebno še, če upoštevamo dejstvo, da se v nekaterih krajih mrtvorojeni otroci ali zgodaj umrli otroci sploh ne registrirajo.«

»Če boste proučili gotova statistična raziskovanja Hig. zavoda v Ljubljani in Šole za narodno zdravje v Zagrebu, se boste lahko prepričali, da je splošna umrljivost zadnjih desetih let znatno padla, a da ne govorim o vsem dobro znanem dejstvu, da je absolutno število obolenj od nalezljivih bolezni posebno še umiranje vsled nalezljivih bolezni padlo v veliki meri. Mislim, da bo o vseh teh vprašanjih izšla tega leta kritična publikacija, ki bo v tem pogledu pokazala znatne uspehe naše zdravstvene organizacije ter bo ovrgla trditve onih strokovnjakov, ki jih donajšajo z nedovoljno kritičnostjo. Kakor sem že dejal, Higijenske ustanove še ne delujejo toliko časa, da bi imel kdo pravico od njih zahtevati reševanje vprašanj, ki so v ozki zvezi z mnogimi drugimi vprašanji življenja naroda, ki so izven obsega higijenske službe.«

Ali eno je gotovo: delo započeto pred 12 leti je izvršilo v pozitivnem smislu svojo misijo ter je širilo v vseh krajih države globlje, boljše znanje in čut za zdravje naroda in to v toliki meri, kakor se to v naši zgodovini prej še nikdar ni storilo. In da to delo tudi ne bi bilo ničesar drugega doseglo kakor samo to, je bil tudi ta njegov uspeh plačan z zelo skromnimi sredstvi.«

»To bi bilo za danes dovolj. Ko se pa vrnem iz Španije, me pa samo poiščite in bova govorila dalje.«

Iz Hitlerjeve Nemčije

Berlin, 6. maja. tg. Nemški narodno-socialistični študenti so začeli danes svoj boj proti nemškemu tisku in godbi s tem, da so v institutu za seksualno znanost, ki ga vodi prof. Magnus Hirschfeld, zaplenili in odpeljali vsa Hirschfeldova znanstvena dela, pa tudi mnoga druga znanstvena dela. Tudi arhiv slik v tem institutu so preiskali in uničili vse slike, ki niso »nemškega izvora«. Pridržali pa so del knjig in slik, katere bodo proučili zdravstveni strokovnjaki, da jih ohranijo za znanost. Popoldne so v mnogih ljudskih knjižnicah zaplenili in odpeljali knjige socialističnih in svobodoljubnih avtorjev.

Pruski prosvetni minister Rust je ob reorganizaciji književniške sekcije pruske akademije lepih umetnosti izključil iz sekcije tele nemške pisatelje: Döblinga, Franka, Fuldo, Georga Kaiserja, Kellermanna, Thomasa Manna, Schickeleja, Fritza v. Unruha, Wassermanna in Franca Werfla.

Dr. Brüning naslednik dr. Kaasa

Berlin, 6. maja tg. Za voditelja centra je bil namesto odstopivšega prelata Kaasa izvoljen bivši državni kancler dr. Brüning.

Pokadili smo...

Belgrad, 6. maja. 1. Uprava monopolov sestavlja podatke o potrošnji tobaka v preteklem letu. Čeprav statistika še ni popolna, se vendar da sklepati, da se je v naši državi lani pokadilo okrog 5 milijard cigaret. Največ se je pokadilo »Sava« cigaret, in sicer 1.192.814.029.000 komadov, l. 1929 1.763.669.000, l. 1930 2.849.481.000 komadov, l. 1931 3.652.827.000 komadov. Za »Savami« pridejo takoj »Zeta«, katerih se je pokadilo l. 1928 1.652.212.000 kom., l. 1929 1.608.636.000 komadov, l. 1930 1.647.634.000 komadov, l. 1931 1.332.190.000 komadov. Za »Zetami« pridejo na vrsto »Vardar«, »Drina« itd., katerih cigaret pa se prodajo le manjše količine.

Dunajska vremenska napoved: Ze ponoči bo prišlo od zapada vreme z nevihtami, jutri pa bo morda že zopet jasno in toplo.

Rujav po NIVEA CREME * OLJU

Zračna kopel! Solnena kopel! Uživate jo, kolikokrat morete! Popre se pa morate nadgrniti z Nivea-Creme ali — oljem. To posreži potemnitev, obenem pa omili nevarnost solnarice.

Odkod ta učinek? Od eucerita. Tega ne vsebuje nobeno drugo sredstvo za negovanje kože na svetu. Nivea je torej nenadomestljiva.

NIVEA je poceni: Creme: Din 3'50, 6'—, 12'—, 25'—.

Problemi naše bodočnosti

Poiščimo mladino

Poziv vzgojiteljem

Sloviti francoski govornik, dominikanec Lacordaire je v zadnjih letih svojega življenja, katero je posvetil mladini, čestokrat izrekel besede: Bodite vedno mladi! A v letu, v katerem obhajamo 1900 letnico smrti Jezusa Kristusa je še zlasti potrebno, da se potopimo v globok zmisel Lacordaire-jevih besed. Irski škofje, ki obravnavajo v svojem zadnjem pastirskem listu o cerkvi in njenem kulturnem poslanstvu v današnjih zmotnjah, pravijo, da je večno mlada. Svetniki so bili v svojih 70 letih mlajši v svojem srcu kot kaki sedemnajstletniki. Tudi Jezus Kristus je izvršil svoje poslanstvo v svoji mladosti. Taka primerjanja niso odveč in nam marsikaj povedo. Saj vemo, da zavisi bodočnost vsakega dela od tega, koliko močnih in poštenih mladih ljudi se ga loti in izvršuje. Ta resnica ima vesplošno veljavo. Mussolini si je zagotovil zmago, ker se je poveril mladim ljudem: Hitler jadra za mladino na širokem morju, a boljševizmu vlivajo moč mladi ljudje. Glavna naloga raznih skupin, bodisi političnih, bodisi kulturnih je, da si vzgoje narasčajo. Nam pa ne gre pri naši mladini le za to, da ji usvarimo lepo bodočnost, marveč nam je tudi za njeno nesmrtno dušo, zato je naše delo, da iščemo in vodimo mladino, vzvišeneje in svetlejšo od drugih. In tukaj si moramo spregovoriti nekaj besed, katere bole:

Seštejno katoliške družine na vasi, trgu in mestu. Seštejno število staršev, kateri izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, pa bomo videli, koliko njihovih otrok stoji v vrstah katoliške mladine. Zlastno bomo presenečeni. Premnogokrat ne najdemo med njimi niti otrok raznih katoliških voditeljev. Ne le enkrat se mi je pripetilo, piše neki župnik, na mojih družničnih mašah, da je bila cerkev malone prazna, dasiravno so v tistem kraju bohotno cvetele katoliške organizacije. Otroci katoliških staršev obiskujejo indiferentne družbe, kjer se oddaljujejo veri. In s komerkoli govorim o tem, dobim venomer isti odgovor: Naše družine niso na pravem mestu. Starši nimajo potrebne avtoritete, zato jim rastejo otroci čez glavo. Premalo so skrbeli za nje, niso jim vtisnili v srce prepričanja, da je sleherni njihov korak pod nadzorstvom Boga. Seveda odtuja je ravno šola najbolj otroke domu, a v glavnem fisk. Naše kmetstvo ljudstvo še ni spoznalo važnosti pisane besede za svoje otroke, zato ne zna dajati dobrih in ne preprečevati slabih knjig...

Kako bi se dalo rešiti to zamotano vprašanje?

Treba je več načelne vzgoje, več pouna. Šola in zlasti cerkev stavi danes na kateheto in duhovnika ogromne naloge in velike zahteve, katerim se ne sme odtegniti. Poučiti je treba tudi starše, kako morajo voditi svoje otroke skozi njihovo doraščajočo dobo. Neved-

nost na religioznem polje je naša največja neprijateljica. Predvsem pa manjka tiste žive katoliške zavesti in ponosa, ki poraja borce in če treba tudi mučenike za verske ideale. Tudi naši krščanski starši se le prereditko zavedajo, da je cerkveno duhovno življenje neprecenljiv dar božji, katerega je treba čuvati za vsako žrtev. Ker le življenje, prešinjeno z globoko vernostjo ohranja naše družine, v največji meri goji in pospešuje družinske in državljanske čednosti in daje v prvi vrsti mladini ono moralno trdnost in izvestnost, ki je najgotovnejša vodnica mimo mladostnih vrtincev.

Pota, po katerih more danes duhovni vzgojitelj doseči svoj cilj, so bolj kot kdaj prepuščena njegovi dušnopastirski iznajdljivosti in ljubezni do mladine in naroda. Ljubezen je iznajdljiva! Toda vsaka brezbržnost, vsako oklevanje in nedelavnost bi se usodno maščevala. Duše se rešujejo edino le z žrtvami. Za to nam je največji zgled sam božji Učenik, ki gotovo ni šel v trpljenje in stopil na križ zato, da bi njegovi nasledniki v udobju in lagodju pasli njegovo čredo. Stoletna zgodovina Cerkev pa nam nudi ta tolažilni zgled, da je neumorno, nesebično delo dobrih pastirjev bilo prej ali slej blagoslovljeno s cvetočimi uspehi. Velike težave, ki jih je imel in jih danes mora prestopati katolicizem v nekaterih pokrajinah, niso slučaj in ne posledica samo enega zamujenega trenutka!

Nedavno je priobčil francoski katoliški dnevnik »La Croix« članek o mladini, kjer posnemamo sledeče misli: »Mogoče nismo imeli nikoli v zgodovini francoskega katolištva tako elitne mladine, s tako silnim katoliškim duhom prepojene, a hkrati odtrgane od posvetnih obljub in političnih valov... vneto vdane cerkveni hierarhiji... Niso te besede zaman polne veselja, če pomislimo, koliko žrtev morajo prestopiti francoski katoličani, če si hočejo vzdrževati duhovnike, cerkve, šole, svoje prosvetne institucije itd. Toda francoski katoličani so delavnji!

Tudi mi nečemo povprečne mladine, mladne, nedelavne, marveč bojevit, iniciativne! Cilj našega dela in naše katoliške »kije mora biti: vzgajati bojevnike! Če ima neprijatelj vojske, mu ne smemo postaviti nasproti copat! K vzgoji takih bojevnikov se morajo združiti vse sile, starši z duhovnim vodjem in vsi katoliškimi prijatelji. Ne gre za to, ako bo stalo v taboru katoličanov 160 mož z rokami v žepu ali z glasno besedo, marveč če bo 10 mož, neustrasni borcev za božjo pravico. Pri vzgoji takih značajev pa bo mnogo pomagala avtoriteta duhovnov, katehetov in staršev. Zakaj le ti posvečajo vso skrb in ljubezen mladim srcem, da bi vzgojili iz teh mladeničev nekoč neustrasne vojske, katerim ne bo težko stati v življenju za katoliške ideale.

Mlad, gibčen, vitek in duševno svež

postaneta, ako jemljete posebno sedaj v pomladi vsako jutro čašo okusnega „PLANINKA“-ČAJA BAHOVEC.

Njegova naravna planinska zelišča, ne kemikalije, vas oproste odvisne maščobe, Vas očistijo znotraj in uredijo Vašo prebavo. Pričnite še danes s „PLANINKA“-ČAJEM BAHOVEC, ki ga dobite v lekarnah in drogerijah, pravi pa je samo v izvornih plombiranih zavitkih po Din 20— z naslovom proizvajalca

Lekarna Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. št. 1349 z dne 6. 7. 1932

Zadnja pot vzornega moža

+ Leopold Kranjc

Maribor, 6. maja.

Danes je nastopil Kranjčev oče, g. Leopold Kranjc svojo zadnjo zemeljsko pot. Kljub visoki starosti je do zadnjega, dokler ga ni bolezen vrgla na bolniško posteljo, hodil to pot, pot k farni cerkvi in Sv. Petru, pot na Goro h gorski Materi božji. Zato je bila tudi njegova zadnja pot lepa in veličastna. Ogromno število njegovih znancev in prijateljev ga je spremljalo, dokaz, kako je bil rajni Kranjčev oče med vsemi spoštovan in priljubljen.

Spreved od hiše žalosti pa do farne cerkve je vodil blagopokojnikov sin, č. gospod Marko Kranjc v spremstvu prof. Kovačiča iz Celja, prof. Jakoba Rihterja iz Maribora ter šentpeterskega kaplana Kranjca. Sveto mašo zadušnico je daroval ob asistenci č. gg. prof. Jakoba Rihterja in kaplana Kranjca stolni župnik msgr. Umek, kateri je tudi izpred oltarja spregovoril rajnemu ganljivo slovo. Po maši se je razvil iz farne cerkve na Goro veličasten spreved, kakršnega št. Peter že dolgo ne pomeni. Na čelu spreveda je šlo zastopstvo Krščanske ženske zveze z zastavo, katere ustanovitelj je bil ranjki. Spreved je vodil stolni župnik mariborski in dekan msgr. Mihael Umek v spremstvu 11 duhovnikov. V sprevedu so stopali številni odlični blagopokojnikov znanci, prijatelji in tovariši, med njimi tudi mnogo odličnikov, kakor bivši predsednik Prosvetne zveze in bivši narodni poslanec dr. Josip Hohnjec, ga. dr. Leskovarjeva, upokojeni minister Ivan Vesenjak, bivši narodni poslanec Franjo Žebot, ravnatelj Cirilove tiskarne Franc

Hrastelj, zdravnik dr. Pihler in upravnik mariborske kaznilnice Vrabl. Po končanih molitvah je pevski zbor, ki je tudi na domu žalosti in v cerkvi lepo prepeval, zapel glinjivo žalostinko »Jamica«, in zemlja je zagrnila zemeljske ostanke njega, ki je za blagor svojcev, sofaranov in soobčanov posvetil vse svoje življenje. Ob vznožju gorske Matere božje počiva, naj mu tudi gorska Mati božja, katere ime je počastil, zagotovi večno srečo in blaženstvo v nebeski domovini.

Kongres „četnikov“

Belgrad, 6. maja. 1. Danes se je vrnil v pčinskem samostanu kongres četnikov, katerega so se udeležili delegati četniških organizacij iz vse države. Delegacijo četnikov iz Slovenije vodita Franjo Kapus in častniker Franjo Hrovatin. Po kongresu so se četniki napotili v Kumanovo, kjer bo proslava 30 letnice delovanja četniške organizacije. Na prirreditvi bo govoril tudi četniški vojvoda Kosta Pečanec. V Kumanovem bo blagoslovljen temeljni kamen za skupno grobnico umrlih četnikov.

Spomladanske obleke

za gospode, povračniki in velika izbira sukna modernih vzorcev še vedno najceneje pri

Drago Schwab, Ljubljana

Slovenci na Madjarskem brez vsake pravice

Slovenska krajina, maja.

Slovenci, ki žive v devetih vaseh monoštirskega okraja na Madjarskem, in javnem življenju itak niso imeli nikakih pravic, uporabljati svoj materinski jezik, dasi žive strnjeno in jih je okoli šest tisoč. Prenašati so morali najrazličnejše težave in zapostavljanja. Poleg edinega slovenskega molitvenika, ki je pisan v prekmurskem narečju in madjarskem trkopisu, so imeli nekaj izvodov prekmurskega na-

božnega mesečnika »Marijin list« ter še manj tednika »Novine«.

Nedavno pa jim je oblast strogo prepovedala, sprejemati kakršenkoli slovenski časopis! Tako je odvzeta pečnici zapuščenih Slovencev zadnja tiskana beseda! Madžari so ostali zvesti svojim metodam... V Jugoslaviji pa imajo lepo število svojih listov in celo učiteljske dobijo v Belgradu!

ZA NEGOVANJE LAS

TRI LYSIN
biološki tonikum za lase

Perhljaj izčrne.
Lasje ne izpada o več.
Lasje zopet rastejo.

Romanje v Rim

Večno mesto Rim bo privabilo v teku letošnjega leta tisoče in tisoče vernikov iz vsega sveta. Sveto leto je, 1900 letnica našega odrešenja, vsled tega se ne čudimo, da romajo kristjani v Rim k Očetu krščanskega sveta. Kdo ne bi rad praznoval teh jubilejev na svetem kraju? Kdo ne želi videti sv. Očeta, njega, ki je Voditelj katoliške akcije, boriatelj proti boljševizmu, pravi socialni papež, zagovornik čistosti in svetosti sv. zakona? Kdo ne bi v letošnjem letu rad obiskal častitljive cerkve, kdo ne bi rad videl največje stavbe cerkve sv. Petra, kdo ne bi rad pomolil na grobovih apostolov Petra in Pavla, kdo ne bi rad obiskal grobov mučnikov v katakombah? Ta želja se bo uresničila onim, ki bodo letos potovali v Rim pod okriljem Katoliške akcije v Ljubljani. Manjša skupina vernikov odide iz Ljubljane 1. junija ob 17.28 z brzovlakom ter pride v Firence 2. junija ob 6.26 ter ostane do 16.48 v lepem mestu, ki je središče umetnosti. V Rim dosepejo 2. junija ob 22.25 zvečer. Tu ostanejo do 6. junija, ko odpotujejo ob 20. proti Benetkam, kamor pridejo 7. junija ob 6.23. Iz Benetk odpotujejo popoldne ob 15.15 in pridejo v Ljubljano ob 0.15. Kdor se želi pridružiti tej mali skupini, se mora prijaviti do 10. majnika pri svojem župnem uradu ali pri Katoliški akciji, Ljubljana, Skofjski ordinarijat. Vsak izletnik mora imeti svoj potni list, italijanski vizum pa dobi brezplačno. Vožnja III. razred brzovlaka, hrana in stanovanje ter vstopnina v Rimu znaša 1.250 Din. Svota mora biti plačana do 20. maja.

V slučaju, da se bo prijavilo dovolj romarjev, pa namerava Katoliška akcija v drugi polovici septembra organizirati poseben romarski vlak v Rim. Tudi za to romanje prosimo, da se že sedaj prijavijo pri župnih uradih in pri Katoliški akciji v Ljubljani. Stroški za skupno romanje s posebnim vlakom bodo znašali okrog 1000 Din. Opozarjamo pa ponovno k veliki previdnosti pred kakimi privatnimi nabiralci prijav za romanje.

Skofjski odbor K. A. priporoča župnijskim odborom, da prirede tekom leta verske prireditve s predavanjem o rimskem romanju, o katakombah in o pomenu svetega leta. Tozadnje skriptične slike in filme, kakor tudi predavatelje nudi Izposojevalnica diapozitivov in filmov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Zlata poroka

Vransko, maja 1933.

Pred petdesetimi leti je bilo, na dan 7. maja leta 1883, ko sta si dva mlada zakonca v cerkvi sv. Mihaela na Vranskem obljubila zakonsko zvestobo. Bila sta to Gregor Musi, posestnik na Bistrici pri Vranskem in njegova žena Amalija, roj. Lukman. Gregor je bil rojen 1. marca 1858 na svojem domu na Bistrici, njegova žena Amalija je rojena 6. julija 1862 na Bočici pri Vranekem. Njunso

življenje je potekalo kot poteka življenje mnogih naših kmetijskih ljudi: v trudu in znoju. Bog jima je dal obilno družino, a vse svoje otroke sta vzgojila v strogo katoliškem duhu. Sama globokega verskega prepričanja, eta to z vso resnostjo zahtevala od svojih otrok.

Oče Gregor je mož poštenjak, neupogljiv značaj. Če spozna kako stvar za dobro, jo izvrši. O nasprotnem ga ne pregovori nihče. Musi na Bistrici ne obrača plašča po vetru. V dolgi dobi 50 let sta zlatoporočena doživela mnogo bridkega. Svetovna vojna jima je vzela draga sina Karla, daljna Amerika najstarejšega sina Ivana. Toda Vsemožni jima je naklonil tudi veliko veselih dogodkov, s katerima sta si sladiła svoje življenje. Danes poteče petdeset let njunega vzornega zakonskega življenja. Obdana od svojih štirih še živelih otrok v družbi svojih sorodnikov in prijateljev bosta jutri v ponedeljek slavila svojo zlato poroko. V župni cerkvi na Vranskem bo ob 10 lepa cerkvena slovesnost. Pridigoval bo vseučiliški profesor v Ljubljani gosp. dr. Franc Ka. Lukman, sveto mašo bo daroval gosp. katehet Franc Lukman iz Celja.

Bog daj, da bi zlatemu jubileju sledil še demantni!

DAME! Ali že poznate „LA TOJA“?

To so toaletna sredstva, ki vsebujejo naravne, zdravilne in osvežujoče soli svetovno znanih termalnih vrelcev španskega otoka La Toja.

Slovenski ustanovitelji Jugosl. narodne stranke

Pod tem naslovom smo 4. maja prinesli poročilo o tej novo ustanovljajoči stranki ter nekaj imen oseb, ki jih v Belgradu imajo za ustanovitelje te stranke med Slovenci. Med drugimi sta bili objavljeni tudi imeni: »Alojzij Benedamja, skladiščnik, Zagorje 105; Adalbert Uršič, Ljubljana, Srednja tehnična šola.«

Z ozirom na to smo prejeli ti-le dve izjavi: »Zagorje ob Savi, 4. maja 1933. Uredništvo »Slovenca« Ljubljana, V št. 101 z dne 4. maja 1933 ste objavili pod naslovom »Jugoslovanska narodna stranka« odstavek »Slovenski ustanovitelji« tudi ime Alojzij Benedamja, skladiščnik Zagorje 105. Ker sem res skladiščnik in stanujem v Zagorju št. 105, sem sam kakor tudi moji znanci prepričani, da sem pod tem imenom misljen jaz in da je napačna pisava imena samo tiskovna pomota. Zato izjavljam, da z »Jugoslovansko narodno stranko« nimam ničesar opraviti in je to ime prišlo v seznam brez moje vednosti. Ko bi vedel, kdo je zlorabil oziroma hotel zlorabiti moje ime, bi ga zasledoval po zakonih. Prosim, da to izjavo objavite. Zagorje ob Savi, 4. maja 1933. Alojzij Benedamja, skladiščnik, Zagorje 105.«

»Ljubljana, 4. maja 1933. Uredništvo »Slovenca« Ljubljana, V št. 101 z dne 4. maja 1933 ste objavili pod naslovom »Jugoslovanska narodna stranka« odstavek »Slovenski ustanovitelji« tudi ime Adalbert Uršič, Srednja tehnična šola Ljubljana. Ker sem res učenec omenjene šole, sem sam kakor tudi moji znanci prepričani, da sem pod tem imenom misljen jaz in da je napačna pisava imena Adalbert namesto Jože samo tiskovna pomota. Zato izjavljam, da z »Jugoslovansko narodno stranko« nimam ničesar opraviti in je to ime prišlo v seznam brez moje vednosti. Ko bi vedel, kdo je zlorabil moje ime, bi ga zasledoval po zakonih. Prosim, da to izjavo objavite. — Jože Uršič.

Nudimo Vam!

Za pomladna damska in moška oblačila novodoločeno blago modnih vzorcev, barv in desnov v veliki izbiri in po znano ugodnih cenah:

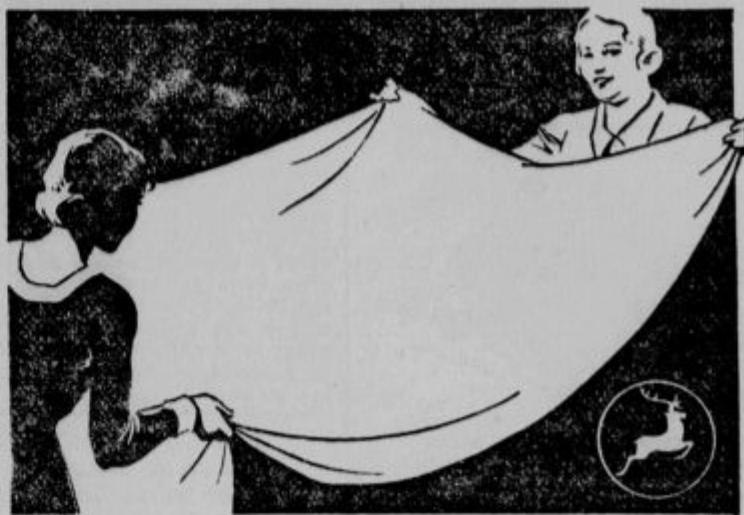
došlo blago modnih vzorcev, barv in desnov v svila, gladka, v vseh barvah . . . od Din 15.— svila, tiskana, v vseh barvah . . . od Din 18.— volneni Creppe »Hammerschlag« od Din 40.— moški modni kamgarn . . . od Din 114.— moški modni šof . . . od Din 30.— šifon 6.50, za rjuhe 18.—, za kapne 28.— Din itd.

Oglejte si naše izložbe — posetite nas!

Specialna trgovina

NOVAK, LJUBLJANA

Kongresni trg 15 (nasproti nunski cerkvi)

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdanj pomaga Schichtovo terpentino milo gospodinjim temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko »JELEN«. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

.. ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Nebo v maju in oddaljenost zvezd

Zimska ozvezdja odhajajo z večernega neba. Njihova mesta so zavzela druga, ki nam naznanjajo bližanje poletja. Na južni strani žarijo štiri zvezde prve velikosti. Prva od zahoda proti jugu je Prokion v Malem psu. Še nekaj tednov, pa bo tudi ta poslednji ostanek zimskega neba utonil v žarkih zahajajočega sonca. Više nad obzorje, bolj proti levi, je Regul v Velikem levu, ki je eno dvanajstih ozvezdij živalskega kroga — one nebesne ceste, po kateri se pomikajo Sonce, Luna in premičnice. V tistih davnih časih, ko je človek ozvezdja šele oblikoval in jim dajal imena, je v ozvezdju Velikega leva stalo Sonce sredi poletja. Kraljevalo je v njem v vsej svoji moči in sijaju. To je vedel kmet na polju, ki mu je Sonce žgalo setev, vedel je popotnik na prašni cesti, ki si je želel hladne sence. Kdor je mogel, se je umaknil pekočim sončnim žarkom. Znak kraljeve časti in oblasti je pa lev, kralj vseh živali. Naravno je, da so po njem imenovali ozvezdja, v katerem je Sonce sredi poletja. Dandanes je ob tem času v ozvezdju Dvojčkov. Proti vzhodu, niže nad obzorjem, se leskeče Klas v Devici. Tudi ime »Klas« nam jasno priča o tesni zvezi med delom na polju in prikaznimi na nebu. Kmetovalec se je ravnal pač po zvezdah, ki mu niso samo merile čas, temveč so mu tudi označevale določeno leto in žetve. Saj takrat ni bilo ne pratik, ne koledarjev. Sedaj ni več tako, zvezde so pozabljene, svetci in prazniki zadostujejo. — Nad vzhodom, bolj proti jugu, je ozvezdje Bootes s svetlo zvezdo Arkturom.

Na severni strani neba, in sicer na vzhodnem delu, sije svetla Vega v Liri. Pod njo — skoraj v obzorju — se razprostira ozvezdje Laboda ali Se-vernega križa. Nad severno točko obzorja je Kasio-peja, ki ima obliko izvrženega velikega M. Na zahodni strani zahajajo znanci zimskih noči. Visoko nad obzorjem Dvojčka, pod njima Kočijaž s Kozico, Bik in Orion. Točno nad nami so zvezde Velikega voza. — Rimska cesta, ki se je v zimskih nočeh razpenjala preko vsega neba, je tudi vzela slovo za kratek čas. Nekaj jo je še nad severnim, oziroma severozahodnim delom obzorja, pa tako zelo nizko, da se ves njen sij porazgubi v soparah obzorja. Večerno nebo se nam zdi pusto in prazno, ker ga Rimska cesta več ne pozivlja.

Premičnici Mars in Jupiter, ki sta še vedno v ozvezdju Leva, sta bila v začetku aprila najbolj narazen. Od takrat pa se njuna navidezna razdalja vedno bolj krajša, vse do 4. junija, ko si bosta najbolj blizu. Razdalja znaša takrat polovico ščipa (16'). Venera je še vedno nevidna, Saturn pa se pokaže v drugi polovici noči v ozvezdju Kozoroga.

Na svojem potu okoli Zemlje se bo srečala Luna 4. maja ob 18 z Maršem in 5. maja ob 12 z Jupitrom.

Gotovo si je že vsakdo, ki je le enkrat z zanimanjem občudoval lepoto večernega neba, zastavil vprašanje po oddaljenosti zvezd. Po bridkih skušnjah in nešteti naporih se je posrečilo zvezdoslovcem odgovoriti — vsaj deloma — tudi na to vprašanje. Te razdalje so se pa izkazale tako velikanske, da so nasprotni njim vse zemeljske mere — prazen nič. Zato služijo astronomu popolnoma drugi »metri« od onih, ki so v rabi v navadnem življenju. Najkrajša dolžinska enota mu je razdalja Zemlje od Sonca, ki znaša nekako 150 milijonov kilometrov. Ta »meter« pa je za naše namene prekratke. Zvezdoslovci so si zato ustvarili veliko daljšega, ki ga imenujejo »svetlobno leto«. To je pot, ki jo napravi žarek v enem letu. Ker je hitrost svetlobe 300.000 km na sekundo, meri »svetlobno leto« skoraj 10 milijonov kilometrov (bilijon je milijon milijonov), ali 65.700 razdalj Zemlje od Sonca! S to enoto laže izražamo oddaljenosti svetovnih teles, ker bi se nam sicer nabrala prevelika števila, če bi rabili kilometre. I pa razdaljo Zemlja—Sonce. Ugotovili so, da je najbližja zvezda oddaljena 4.3 svetlobnih let. Imenuje se Proxima Centauri ter je na južnem nebu v ozvezdju Kentavra in pri nas nevidna. Izmed najsvetlejših zvezd je le malo, ki so nam razmeroma blizu. Sirius je oddaljen 8.7, Prokion 10.4, Atair v Orlu 15, Vega 24 in Arktur 29 svetlobnih let. Na južnem nebu se je zvezda »alfa« v Kentauru bila do nedavna štela za najbližjo, je pa »nekoliko« bolj proč od nas kakor Proxima Centauri. V razdalji dobrih 15 svetlobnih let od Sonca so našli do sedaj komaj 36 zvezd, od katerih je le polovica vidna s prostim očesom. Velikanska večina pa je oddaljena veliko bolj: 100, 1000 ali 10.000

svetlobnih let ni nič posebnega. Najoddaljenejši svetovi, do katerih komaj še prodre oboroženo oko in fotografska plošča, so na milijone svetlobnih let daleč od nas.

Ko je zapustil žarek te daljne svetove, ni bilo še človeka na Zemlji. Mogoče ni bilo niti življenja na njej, mogoče se je Zemlja komaj porajala. Vso dolgo dobo zemeljske in človeške zgodovine je bil na potu, brez oddiha, neutrudljivo hiteč z velikansko hitrostjo skozi vesoljni prostor, dokler nam ni prinesel poročila, da so tudi v teh skrajnih prostorih zvezde, sonca, svetovi.

Tistim, ki ne verjamejo vsemu temu, bodi povedano, da slone vsi ti rezultati zvezdoslovja v bistvu na preprostih pojavih, ki jih pozna vsak. Način, kako jih astronom dobi, pa terja celega moža. O tem pa pozneje.

Vse te velikanske razdalje svetovnih teles povedo le eno: Svetovni prostor je skoraj prazen in zvezda v njem je velika redkost!

Prof. Silvo Breskvar.

Od leta 1813
odlično
belo platno

Divji prašiči na Kočevskem

Mozelj, 5. maja. Divji prašiči so se v letošnji ugodni zimi in pomladi znatno razmnožili. Pretekli teden, ko je še ležal sneg, je čakal na nje naš znani lovec g. Putre. Okrog 15 mladih je šlo mimo njega, dočim so stare začutile nevarnost in se pravčasno oddaljile. Ustrelil je tri mlade, enega je ujel pes in je sedaj v reji Bajce se prav dobro počuti.

PALACE HOTEL - Kaštel Stari

Najmodernejša hiša na rivijeri. Neposredno na morju. - Veliki park z globoko senco. - Lastno kopališče in plaža. - Najbližje Splitu.

Hotel Labudovac - Plitvička jezera

Jamči za prvovrsten odpočitek. - Zahtevajte prospekte od PUTNIKA ali hotelske direkcije.

Edino zdravilo zoper podivjanost

Črensovci, 5. maja. Je nekaj mladine pri nas, o kateri bi skoraj lahko rekli, da je podivjana. V naši župniji je ugasnilo skoraj vsako leto več mladih življenj v fantovskih pretepih. Vere, žive vere je manjkalo naši mladini. In da bi vsaj nekaj vseh teh nedostatkov, teh zabod odpravili, so dušni pastirji preskrbeli za črensovsko faro velik ljudski misijon, ki sta ga vodila dva jezuita iz Ljubljane.

Misijon — duhovne vaje so se vršile v štirih skupinah in sicer posebej za moške, žene, mladenke in mladenice. Za vsako skupino je trajal misijon tri dni. Obisk je bil dober. Upamo, da se bodo sadovi tega misijona poznali par let. Mladina je zopet spoznala, da je človek najbolj srečen, zadovoljen takrat, ko ima čisto srce in je združen s Kristusom in Njegovo Cerkvijo.

Zahvala zavarovanju »KARITAS«

Za takojšnje izplačilo cele zavarovane vsote po smrti, mojega moža se zavarovanju »KARITAS« najtopleje zahvaljujem. To je res pravo zavarovanje.

Karolina Koderman, l. r.
Breg pri Ptuj.

Rudarji - reševalci

Kot posebno senzacijo iz reševalne uprizoritve na manifestaciji Rdečega križa dne 30. aprila na Kongresnem trgu priobčujemo sliko skupine samaritanov-reševalcev Trboveljske premožljive družbe. Ti reševalci so nastopili na manifestaciji z vso opremo, ki jim omogoča dihanje v prostorih, kateri so okuženi s strupenimi plini. Nastop te skupine je naredil na občinstvo mogočen vtis.

Atentat in maškare v Cerkljah

Cerklje, 5. maja.

Atentat je bil izvršen v noči od četrta na petek v stanovanje tuk. šol. upravitelja Kabaja. Nesreče druge menda ni naredila v sobo vržena bukova klada, kakor da je hudo prestrašila stanovalce in ubila šipo.

Obsojamo tako barabstvo in naj bi bila tudi kazni, če krivca najdemo, temu primerno! To je v poldrugem letu že drugi napad na stanovanje šol. upravitelja Kabaja. — Res je, da z veliko večino župljanov on ni v najboljših odnosih, a prav gotovo imajo ti napadi kako posebno ozadje. Takih stvari pošteni ljudje ne odobravajo!

Pred 11 meseci pa so bili obsojeni tisti, ki so lanek pustni dan v maškarah sracotili tukajšnjega kaplana Tomazina. Pa so se pritožili. Pred dnevi je bila zadeva v drugi instanci, ki je potrdila prvotno sodbo. Bo torej le treba šteti denarie in iti v slemenate!

Ljubljana

SUKNO TEOKAROVIC

Rekord današnjih dni sta nizka
cena in poznana odlična kvaliteta.

Kaj bo danes?

Drama: »Ispreobrtni Ferdia Pištore. Izven.
Globoko znižane cene.

Opera: »Viktorija in njen huzar. Globoko znižane cene.

Kino Kodoljevo: Ob pol 4 in pol 6: »Prepovedane pustolovščine, ob pol 9: »Ljubzen — diktator mode« (Renata Müller).

Društveni dom Vič-Glince: Konec poti. Ob 8. Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Hamlet. Red A.

Opera: Zaprt.

Kino Kodoljevo: Ob pol 9: »Ljubzen — diktator mode«.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

© Izsledeni napadalci. Poročali smo o velikem pretepu v Novih Jaršah na Šmartinski cesti, kjer so bili znatno ranjeni delavci Hajne in brata Kampla. Policija je o dogodku uvedla natančno preiskavo ter je sedaj ugotovila, da sta bila napadca Edvard Belak in Franc Horvat, ki sta tisti večer skupno popivala z napadenci. Pijača je razgrela vsem pelim glave, naker je sledil pretep in sta Belak in Horvat seveda potegnili nože. Policija je oba zadržala in sta oba dejanje priznala, naker ju je policija izročila sodišču. Napadenci so od poškodb že okrevali, čeprav jih je imel vsakdo kar po več.

**Danes, sestra moja mila,
greva k Slamiču enmalo,
liter vina bova pila,
vrček bo pa tvoj za balo!**

© Nesreča pri delu. V Florijanski ulici se je ponesrečil pri delu 19letni mesarski pomočnik Julij Nose, zaposlen pri mojstru Jakobu Jesihu. Nose je delal doma salame pa se je pri tem močno urezal v levo roko. Rana sicer ni nevarna, vendar bo Nose dalj časa za delo nesposoben.

© Natečaj za oddajo brivskega lokala. — Ravnateljstvo drž. železnice v Ljubljani razpisuje prvo ofertno licitacijo za oddajo brivskega lokala na peronu žel. postaje Ljubljana gl. kol. v triletni zakup. Licitacija se bo vršila 7. junija ob enajstih pri gornjem ravnateljstvu (Ljubljanski dvor), soba št. 59, I. nadst.

Damski plašči in dežni plašči

iz specialnih edinstvenih blagov.
Športna oblačila vseh vrst. Za gospode vsakovrstne oblike po meri.

K. PUČNIK - Ljubljana
Selenburgova ulica štev. 1.

© Sobotni živilski trg. Zdaj prevladuje na trgu seveda zelenjava, med katero je največ salate. Zgodnjo tržaško salato v glavicah dajo po 8 Din kg, karfiolo tudi po 8 Din kg, dalmatinski grah po 7 Din kg, beluše (špaglje) pa po 20 Din kg. Pri branjekah na Pogačarjevem trgu se je pojavil tudi že nov letošnji krompir po 8 Din kg. Kot drugo delikateso prodajajo branjevec na Pogačarjevem trgu tudi mavrohe. Mal venček mavrovoh velja 2 do 3 Din. Rdečo redkvice prodajajo po 16 Din kg, v šopkih pa po 1 Din. — Močno so se podražila tudi jabolka, ki jih je za Jugoslovansko knjigarno na prodaj zmerom manj. Najboljša jabolka so zdaj po 8 in 9 Din kg. — Na perutninskem trgu je bilo včeraj izredno živahno. Jajca so se kar pocenila, toliko so jih ženske prinesle od vseh vetrov. Lepa jajca so bila po 50 par; izredno lepa jajca je neka ženska nudila po 75 par, toda nihče jih ni maral kupiti. Kokoši so od 23—27 Din. Mladi piščanci, ki jih zdaj prinašajo na trg zmerom več, so po 40 Din in celo po 45 Din par.

**Damske plašče in
obleke za gospode po meri**
dobite najceneje pri

NOBLESSE
Nebotičnik

© Odherite še danes zimske plašče, vrhnje suknje, suknjiče, jopiče, jope, jopice, bluže, hlače, krila, srajce, razno perilo, čevlje, galose, copate, nogavice, zapetnike, rokavice, klobuke, rute, ovrtnike, šale, čepice, odeje, koče, rjuhe: sploh vse, karkoli vam ali Vašim otrokom prihodnjo zimo ne bo več rabilo! Ne zavrzite nobenega kosa, pa naj bo še tako močno obrabljen! Izločene zimske potrebščine spravite ter jih povežite shranite do ponedeljka 15. t. m., ko pride ponje k vam na dom pobiralec Rdečega križa. Rdeči križ bo vse, kar bo nabral, popravljeno in prenovljeno v jeseni razdelil med ljubljanske siromake in brezposelne, da se bodo mogli obvarovati vsaj zimskega mraza.

„BARVE, LAKE, FIRNEZ“

in vse vstale pleskarske in slikarske potrebščine — ako hočete biti res zadovoljni postrženi — kupite le v trgovini.

„LUSTRA“ V LAZNIK

Ljubljana, Gosposvetska 8 (poleg Slamiča). Tel. 2753
Pri večjem odjemu znaten popust.

© Družajsko pranje svetlokanje, šimenc, Kolo-dvorska 8.

© Modne hlače — pumparce dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

© Usnje, čevljarske potrebščine, damske torbice, pasove, aktovke, najboljše kvalitete, solidne cene, nudi tverda Franc Erjavec, trgovina usnja, Ljubljana, Stari trg 18.

Kavarna in restavracija „Zvezda“

Danes otvoritev vrta v kavarni in restavraciji — ter se toplo priporočata Fran in Rozi Krapež.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK,
GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU)

J. MACEK

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
največja izbira površnikov
in oblek za gospode ter deco

Novo mesto

V Novem mestu se je ustanovilo glavno zastopstvo domače zavarovalne družbe »Vardar«. Delokrog glavnega zastopstva obsega celo Dolenjsko in Belo Krajino. Za svojega glavnega zastopnika in organizatorja je družba »Vardar« imenovala g. Božidarja Budin, bivšega časnikarja.

Zastopstvo »Slovenca« za Novo mesto in vso bližnjo in daljnjo okolico ima poleg novomeške podružnice samo gospod Viktor Šonc, zastopnik »Vzajemne zavarovalnice«. Opozarjamo cenjene naročnike in interese, da se v vsakem danem slučaju obračajo samo na našo novomeško podružnico ali pa na imenovanega gospoda Šonca.

Franciškanški cerkveni pevski zbor ponovi v nedeljo dne 7. maja ob pol 9 zvečer v dvorani Prosvetnega doma Vomergerjevo veseloligro v treh dejanjih »Voda«. Ker je prva uprizoritev vzbudila veliko zanimanje občinstva, se na željo igra ponovi. Čisti dobiček je namenjen za popravilo orgel v franciškanški cerkvi.

Maribor

Oskrbovalnica za dela nezmožne

Južni trakt banovinske stanovanjske hiše v Gregorčičevi ulici je že izprazen. Le še ena stranka se nahaja v poslopju, pa še ta se namerava v najkrajšem času izseliti. Takoj nato se prične z adaptacijo poslopja za namene banovinskega Dečjega doma, ki se preseli v poslopje še tekom letošnjega leta. Dečji dom se vseli le v omenjeni trakt, dočim bo ostali del poslopja, v katerem se nahaja 15 stanovanj, še nadalje služil stanovanjskim svrhom. V preurejenih prostorih bo imel banovinski Dečji dom prostora za 70—80 gojencev, dočim je v sedanjem hivališču oskrboval kvečjemu 50 dečkov. Proti preselitvi Dečjega doma je bilo v javnosti mnogo ugovorov. Pred vsem se je naglašalo, da ne bo mogoče stanovanj preurediti v odgovarjajoče svrhe Dečjega doma, dalje so bili ugovori proti preurejanju levega poslopja v oskrbni zavod; vsi ti ugovori so imeli tehtno podlago, na drugi strani pa se ne da tajiti, da prinese preselitev mestni občini znatne koristi. Poslopje, v katerem se sedaj nahaja Dečji dom, je občinska last, zanj pa je dobivala občina le neznatno najemnino. V teh prostorih namerava občina urediti svojo oskrbnišnico za delane nezmožne stare občane, ki jih mora sedaj vzdrževati v tujih hiralnicah. Dnevno plačuje za vsakega oskrbovanca tujim hiralnicam skoro po 50 Din, dočim bo znašala oskrbina v lastnem zavodu le 6—7 Din dnevno. Še to ugodnost ima poslopje, da se drž. mestne sirotišnice, tako da odpadejo potem razne naprave, kakor kuhinja, pralnica itd. Na občini računajo, da si bodo prihranili z lastno hiralnico okoli 250 tisoč dinarjev letno, pa bodo še rezevi imeli to ugodnost, da bodo dočakali zadnje dni svojega življenja v domačem mestu ter se jim ne bo potreba potikati v tujih hiralnicah. — Seveda tudi novo domovanje zavoda ne bo moglo biti stalno. Kajti gotovo je poslopje, kamor se sedaj preseli, precej neprimerno za te namene in treba bo misliti, da bi dobil zavod še primernejše prostore, v katerih bi imel dovolj možnosti, da zavzame še večji obseg. Mnogo se sedaj govori, da bi se Dečji dom kasneje preselil v poslopje sedanje porodnišnice, kadar bi se ta selila k bolnišnici, ki namerava itak v bližnji bodočnosti izvesti obširen gradbeni program ter vse oddelke povečati.

— **Telesno zaprtje, slaba prebava, ne-normalni razkroj in gniloba v črevih, prevelika množina kisline v želodnem soku, nečista koža na obrazu, na hrbtu in prsih, tvori, mnogi katari ustne sluznice izginejo prav kmalu z rabo naravne »Franz-Josef« grenčice.** Stevilni zdravniki in profesorji »Franz-Josef« vodo že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

□ Smrt žanje. Hud udarec je zadel ugledno rodbino trgovca g. Preaca na Glavnem trgu. V večnost se preselila mati soproge g. Preaca, gospa Leopoldina Masten, ki je dosegla visoko starost 79 let. Blago pokojnico pokopljejo danes popoldne ob 5 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. — V Dol. Počehovi 15 je umrla posestnica gospa Jožefa Pesek, stara 55 let. Pogreb bo danes popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. — Svetila rajnikom večna luč, prizadetim svojem naše globoko sožalje.

□ Zanimiva domača iznajdba. Ključavničar Josip Čeh od Sv. Lenarta v Slov. gor. je napravil izum, ki mu bo prinesel pri invalidih, ki so izgubili roko, gotovo obilo priznanja. Napravil je umetno roko, s katero se lahko nadomesti izgubljen ud. Proteza ima obliko roke s tremi prsti — palcem, kazalcem in srednjem. Vse je izdelano iz najboljših kovine, vendar primeroma lahko. Prsti so podobni normalnim, pregibljivi se v členkih ter so prevlečeni z gumijem, da je prijem elastičen in rahel. Z umetno roko je mogoč prijem v vsaki legi, prsti se odpirajo do naravne dimenzije. Prijemanje se vrši s pomočjo noge, lahko pa se prijema tudi s pomočjo zdrave roke. Manipulacija je zelo enostavna. Ta izum domačega obrtnika je res sila praktičen in bo dosegel gotovo povsod največje priznanje.

□ Misijskar Kerec predava danes ob 4 popoldne v dvorani na Aleksandrovi 6. Zanimivo misijonsko predavanje! Skioptične slike!

□ Zahtev mariborskih pomočnikov. V petek zvečer se je vršil v dvorani Delavske zbornice letošnji redni občni zbor društva trgovskih pomočnikov v Mariboru, ki je bil zelo dobro obiskan. Zborovanje je vodil predsednik društva g. Vrisk, udeležil pa se ga je kot zastopnik tukajšnjega trgovskega združenja trgovec g. Jakob Lah. Med vprašanji, ki so se obravnavala, je omeniti zahtevalo po izpolnitvi organizacije. Obširno se je razpravljalo o novem obrtnem zakonu s posebnim ozirom na pomočniški stan. Dokaj ostra je bila debata o vprašanju zapiranja in odpiranja trgovin. V tem oziru določa zakon, da se morajo držati zapiralnega časa po oni panogi, za katero veljajo najstrožji predpisi, v praksi pa se godi ravno nasprotno. Zaradi številne brezposelnosti v lastnih vrstah so se pomočniki izrekli proti nameravanemu podaljšanju delovnega časa. Skupno s trgovskim gremijem bo izvršilo društvo pomočnikov pregled inozemskih pomočnikov in vajencev, ki so zaposleni v naših obratih ter bo skušalo izvršiti tozadevne potrebne korake pri oblihanju, da se število zaposlenih inozemcev čim bolj zniža. Končno se je izrekla še želja po skupnem sodelovanju društva s trgovskim gremijem, kadar gre za rešitev obojestranskih vprašanj, kakor je to na pr. delovni čas itd. Volitev na občnem zboru ni bilo, ker se voli oddaj vsaka tri leta.

□ Mariborski šahisti, vključeni v mariborskem šahovskem klubu, so imeli v petek zvečer svoj obč. zbor, na katerem se je tudi določil program za bodoče delovanje. Ob priliki Mariborskega tedna namerava klub organizirati večjo šahovsko prireditve. V novi odbor so izvoljeni: Prof. Fava, predsednik; dr. Štor, podpredsednik; sod. svetnik Kramer tajnik; Ostanek blaginjak; Zel, arhivar; Lobkov in Bien odbornika. Zelenka in Trpin revizorja.

□ Pogreb blagopokojne A. Verstovškove, soproge magistratnega uradnika, bo danes ob 2 pop. iz mrtvašnice splošne bolnišnice, kjer se bo truplo blagoslovilo, naker se prepelje v Koze, kjer bo pogreb ob 5 popoldne na tamošnje farno pokopališče.

□ Trg, da malo takih smo imeli včeraj. Vsega je bilo na izbiro, tudi izbranih dragih dobrot, ki si jih privoščijo lahko le petični sloji. Zlasti zelenjave je bilo mnogo, no večini domačega izvora.

PUDER DOUCE FRANCE
parfumerije LUBIN-PARIZ

vsebuje skrivnost mladosti, ker

PUDER DOUCE FRANCE

daje dovršeno polt, hrani kožo, odpravlja črne pike, dolgo ostane na obrazu ter ima prijeten, trajen in diskreten vonj.

Ze po prvi uporabi postanete stalen odjemalec

pudra DOUCE FRANCE
LUBIN-PARIZ

ki je znatno cenejša kakor italijanska ali dalmatinska. Cene so ostale v glavnem skoraj iste. Kupčija je bila sprito nedavnega prvega izredno ž. vahn.

□ Vincenijeve konference. Seja upravnega sveta konference bo v sredo, dne 10. t. m. ob 5 popoldne. Vabljeni vsi odborniki. — Tajništvo.

□ Kolesarji se zbirajo. Tukajšnji kolesarski klub Perun, sekcija Tezno, priredi danes otvoritveno vožnjo k Sv. Juriju ob Pesnici. Start na Teznu pri gostni Marini ob 13.30. S. Krnja Petra trga ob 14. Nekolesarje bo vozil tovorni avto. Z istim ciljem priredi kolesarska sekcija Peruna na Teznu svojo dirko. Cilj bo pri gostni g. Vračka v Sv. Juriju. Start pri carinarnici na Aleksandrovi cesti ob 14.30.

□ Aeroklub »Naša krilca. A. S. G. Graz. Prvi meddržavni pošto-jadralni polet Graz — Maribor v nedeljo 14. maja ob 15. do 17. ure na Teznu. Vstopnina le Din 4.

□ Prevzem gostilne. Gostilno »Pri Vipavcu« je prevzel g. Franc Čurk. Več v oglašnem delu lista.

□ Vsi se čudijo, ker se tako poceni kupi v Grajski starini, Maribor, Trg Svobode 1.

piešťany (CSR)

Svetovno reuma-kopališče

se je prilagodilo sedanjim razmeram ter vpeljalo pavšalne kure s 15 različnimi cenami. Tradicionalno blatno zdravljenje revme, protina, išiasa, ženskih bolezni, — 5000 sob, cenena prehrana, komfort, vsak dan družabne prireditve, vse vrste športa in zabav.

Pojasnila:

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

Celje

□ Akademija v proslavo 50 letnice obrtno nadaljevalne šole v Celju bo danes popoldan od pol 4 do 5 v mestnem gledališču. Razstava je pa odprta od 8 zjutraj do 5 popoldan v Obrtnem domu.

□ Umrla sta Urane Urša, 77 letna mestna reva v ubožni hiši, Slomskov trg 5; v tukajšnji javni bolnišnici je pa umrl Prislav Slavko, 5 letni sin krojača iz Zaleca. N. v m. p.

□ »Nova doba« se razburja. Zadnja številka »Nove dobe«, na še dobre prijateljice iz Strossmayerjeve ulice se razburja zaradi našega poročila »o pravdi za levški most«, ki smo ga objavili v petek, dne 28. aprila. Sicer pravi »Nova doba«, da ta pravda ni prav nič zanimiva, čeprav jo »Slovenec« imenuje zanimivo. Nas ta ugotovitev prav nič ne moti; čisto jasno mora biti vsakemu, da ne more biti zanimivo za »Novo dobo«, kar je zanimivo za »Slovenca«. Pa se nadalje razburja »Nova doba« in nam daje nekaj naukov: o kakih pravih bi smeli pisati, o kakih ne. Pa reklamirajo »Slovenec« za odvetniško pisarno g. dr. Ogrizka. Prečitali smo še enkrat natančno tisto poročilo, pa nismo mogli najti ne duha ne sluha o kakih reklamiranih drugem, nismo zapisali kakor golo dejstvo, kdo zastopa soseseke Levec, to pa vendar še ni reklama, saj čitamo dan za dnem v vseh mnogobližnih poročilih o raznih sodnih razpravah, kdo zastopa eno, kdo drugo, pa se dosedaj razen »Nove dobe« ni še noben časopis na tem spotikal. Zato se bomo držali še naprej tega načela. In še nekaj smo ugotovili: izborne oči ima »Nova doba«, ker pravi »neobčajno je, da se z debelimi črkami piše ime dotičnega odvetnika, ki zastopa tožečo stranko.« Pogledali smo to število še enkrat, pa nismo nikjer opazili, da bi bilo ime dotičnega odvetnika tiskano debelo (pač pa je tiskano razpoto). Strah ima res velike oči in marsikaj vidi, češar navadni zemljani ne zapazijo. Zelo hvalačni smo pa »Novi dobi«, za pravni pouk, ki nam ga je dala kot ne juristom in po katerem se bomo v bodoče tudi ravnali, da se namreč obtoženev v civilnih pravih imenuje tožena stranka, tisti ki toži pa tožeča. Končno smo sklenili, ker hočemo živeti z »Novo dobo« tudi v bodoče v prijateljskih odnosih, da jo bomo vedno vprašali za svet in dovoljenje, kaj in kako smemo pisati, da ne bo zopet kake neprijetne zamere.

□ Belo platno: Domače po Din 6.50, Jadransko po Din 8.—, Slovensko po Din 9.50 in Celjsko po Din 11.—. Stermečki — Celje.

Zapomnite si!

Gotovo se mudite mnogokrat v Celju in iščete morda zaman trgovino, kjer bi res zaupno nakupovali. Zato vam priporočamo dobro znano in solidno manufakturno trgovino Valentin Hladin v Prešernovi ulici — poleg Marijine cerkve, kjer najdete za vsak okus obilo lepega in svežega blaga za moške in ženske obleke. Ravno kar smo sprejeli tudi vest, da je prispela ogromna pošiljka lepega blaga za birmance. Ker so cene ugodne, Vas vabimo, da gotovo obiščete »Hladinovo« prodajalno!

Zahvala zavarovanju „KARITAS“

Ker mi je »KARITAS« po smrti moža, ki je po trimesečnem zavarovanju nenadoma umrl, izplačala takoj celo zavarovano vsoto, se čutim dolžno, da to pošteno in res varno zavarovanje vsem, ki hočejo preskrbeti sebe in svoje domače za slučaj smrti, najiskroneje priporočam.

Mlakar Katarina, l. r.

Gradec pri Litiji.

Dnevna kronika

Rajhenburg elektrificiran

Rajhenburg, 6. maja

5. maja so prvič zasvetile električne žarnice na postaji Rajhenburg, kakor tudi v vsej dolžini uvoznih in izvoznih tirov, ob katerih stoji 12 kandelabrov z žarnico po 500 vatov. Uradni prostori, čakalnica, skladišče in vsa druga pomožna poslopja so opremljena z električno razsvetljavo, ki bo gotovo v veliko zadovoljstvo občinstva. Elektrifikacija znači velik napredek občine in trga Rajhenburg, ker je s tem tukajšnja postaja zadobila popolnoma mestno lice in je v tem oziru edina na progi Zidani most—Zagreb. Pohudo za elektrifikacijo je dal že bivši občinski odbor s sedaj odstavljenim županom Franc Vranetičem na čelu in bivšim postajenačelnikom g. Ivanom Bregantom leta 1929. Ker pa med občinoma na eni ter med železniškim ravnateljstvom in TPD na drugi strani ni prišlo do sporazuma leta 1931 zaradi nesprejemljivih zahtev naprav občini, se je stvar zavlekla do danes. Sedaj je napravila TPD skupno z železniško upravo to razsvetljavo in ima pri tem veliko zaslug tudi sedanji postajenačelnik g. Ivan Lavrin.

Pomlad pomeni: pomladiti se!

Ne gre pri tem za pomen, temveč za potrebo. Megleni in vlažni zimski dnevi in s tem združeni prehladi kvarno učinkujejo na vsakogar. Kdor hoče biti poslovnim zahtevam sedanjega časa dorastel, ne bo premišljeval, temveč se bo takoj odločil, da prekine za nekaj dni svoje delo in si nabere novih moči in zdravja. Svetovnoznano zdravilišče in letovišče **ROGAŠKA SLATINA** ima tudi za vas kotiček, kjer se boste lahko mirno odpočili in si nabrali novih moči za nadaljnje delo. Na spomlad se vam nudi večja udobnost in nižje cene. Prospekti v vseh pisarnah PUTNIKA in pri zdravilišču in letovišču **ROGAŠKA SLATINA**.

Koledar

Nedelja, 7. maja: (3. povelikonočna nedelja). Stanislav, škof, mučenec.
Ponedeljek, 8. maja: Prilazen Mihaela, arhangela.

Novi grobovi

† Pavel Žakelj. Pri Sv. Joštu nad Vrhniko je pljučnica pobrala moža-poštenjaka g. Pavla Žakelja, zvestega »Slovenčevega« naročnika. Ohranimo mu blag spomin! Skrbni ženi in pridnim otrokom pa naše globoko sožalje!

† Gospa Marija Horvat. V petek dopoldne je po kratki bolezni v starosti 78 let umrla gospa Marija Horvat, vdova čevlarskega mojstra in meščana ljubljanskega. Pogreb bo danes ob 2 popoldne iz hiralnice na Vidovdanski cesti. Naj počiva v miru!

† Tone Cerar. Po kratki, mučni bolezni je v petek ponoči umrl komaj 32 letni posestnik in gostilničar g. Tone Cerar v Verneku. Lastnik savskega brodu nasproti postaji Kresnice. Komaj je dobro prevzel doma posestvo, katero je umno vodil, pričel z raznimi izboljšavami, ga je, čeprav preje nikoli bolan, poslednje dni napadla neha hripa, kateri se je pridružila še pljučnica. Po komaj dvodnevni bolezni je krepki Tone zatihnil oči. Bil je daleč na okoli priljubljen, prav dober gospodar, ki je vsakemu radevolje pomagal. Zapušča neotolajljivo mater ter 3 brate in sestre, katerim izrekamo iskreno sožalje. Pokopan bo v ponedeljek na domačem pokopališču v Verneku. Pokoj njegovi duši!

† V Kamniku so v petek popoldne pokopali najstarejšega Kamničana posestnika Goltesa iz Grabna. Do nedavna še čil in zdrav je učakal lepo starost 90 let. Bil je skrben družinski oče in delaven mož, ki je bil 40 let zaposlen v državni smodnišnici. Lansko veliko noč je bil še med »apostoli« ljubljanske škofije, v poletju pa je radosten dočakal novo mašo svojega vnuka Pavla. V soboto zjutraj je nenadno umrl zadet od kapi kolarški mojster na Zapricah Julij Fajdiga v starosti 44 let. Blaga pokojnika naj počivata v miru, hudo prizadetim svojemc naše iskreno sožalje!

† Obilna smrtina žetev. Videm ob Savi. Ta teden so se preselili iz solzne doline kar štirje farani. V Stari vasi je umrl Sulcer Franc, že nad 80 let star, v Srečiču Marija Umetič, stara 53 let in Apolonija Omerzo, stara 83 let, v Sotelskem Marija Lausger, stara 73 let. Naj počivajo v miru!

PROTI SONČNIM PEGAM?...
ORISOL CREME!

Osebnosti

== Poroka. Slivnica pri Celju: Danes sta bila pri poroki g. Martin Voga in gđe. Milka Jagodič. Poročal ju je veleč. g. profesor Anton Polutnik pri Sv. Urbanu. Mladima poročencema želimo obilo sreče.

== Odlikovanja. Iz Guštanja: V zadnjem »Službenem listu« čitamo, da sta odlikovana za zasluge, ki sta si jih pridobila pri delu za naš Rdeči križ gg. dr. Boštjan Erath, zdravnik in Kotnik Rajko, uradnik v jeklarni. Oba prejmeta red sv. Save III. stopnje. K visokemu odlikovanju njima iskreno čestitamo!

== Izpit so napravili za čin akt. in rez. poročnika bojne bode II. razr. poročniki fregate Avgust Grošelj, Aleksander Berič, Alojz Škulca, Pavel Zupan, Stanislav Štiglic in Milan Zupančič.

Med. dr.

Ivo Rakuljič-Zelov

javi, da se je z univerzitetne ženske klinike v Orazu, kjer se je specializiral in vršil službo asistenta pri dvornem svetniku prof. doktorju E. KNAUERJU, preselil v LJUBLJANO in ordinira za operativno ginekologijo (ženske bolezni) in porodništvo na Miklošičevi cesti 34, prvo nadstropje, od 9—11 in 16—19 ure.

Telefon 20-25.

Ostale vesti

— Romanje na Višarje. Na razna vprašanja, ki jih dobiva Katoliška akcija v Ljubljani v zadevi tega romanja, sporočamo, naj se romarji oglašijo pri svojih župnih uradih, navedejo naj natančno ime in priimek, rojstno leto in občino, tudi krstno ime očetovo mora biti navedeno. Posebni vlak bo vozil iz Ljubljane do Zabnice. Vožnja bo vsaj polovična. Priglasiti se je treba do 1. julija, romanje se vrši 31. julija. V slučaju, da bo dovoli udeležencev, se romanje ponovi tudi 6. avgusta. Celokupni stroški, to je vožnja Ljubljana—Zabnica in nazaj, vizumi in izkaznice znašajo 65 Din za osebo. To vsoto je treba plačati pri prevzemu izkaznice in vozovnice.

KDOR JE MALOKRVEN, BLED, BREZ TEKA

mu dajte za okrepitev krvi »ENERGIN«. Otrokom za okrepitev 3 male, odraslim 3 velike žlice na dan.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah ½ litra 35 Din

— Lovska sreča. Gosp. Huser, guštanski uradnik, je ustrelil čopastega ponirka, ki se v naših krajih le redko kdaj pojavi.

— Vojna škoda. Onim, ki so za časa koroških bojev bili oškodovani, se obeta povrnitev škode. Dal Bog, da bi se to kmalu zgodilo, saj 14 let čakanja je že dovolj...

— V ljubljansko bolnišnico je prišel 6 letni Ignac Starič, sinček poljskega dnarnarja iz Peklenka pri Veliki Loki. Deček je doma padel z voza in si zlomil levo roko.

— Prepovedan inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej list »La Stampa«, ki izhaja v Tirani.

— Razglas. Ravnateljstvo za šume v Ljubljani bo prodalo na dražbi 16. maja ob enajstih v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1 okoli 133 kubičnih metrov hrastovih friz in 2,5 kubičnih metrov ševronov. Blago se nahaja v skladišču v Kostanjevici na Krki, kjer si ga interesi lahko ogledajo.

— Novi vojni red »Eksprese« je izšel v svoji znani in priljubljeni obliki. Razveseljivo je dejstvo, da prinaša novi vojni red poleg običajnih železniških voznih redov in plovbenega reda na Jadranu, tudi proge avtobusnih voženj v Dravski banovini. V veljavo stopi dne 15. maja. Kljub razsežnosti in spopolnitvi voznega reda, je ostala cena nespremenjena t. j. 10 Din za komad in se dobiva na vseh železniških postajah, knjigarnah in večjih trafikah.

— Ivana Cankarja Zbrani spisi — dosedaj 15 zvezkov, celotno zbrano delo, pojasnjeno z odličnimi uvodi in globoko analizo pesnikovega življenja in duhovnega razvoja in z izčrpnimi zgodovinskimi opombami v vsakem zvezku, kličejo že sami na naročbo. Delo, ki bo kmalu zaključeno, je priča ogromnega napora Ivana Cankarja za boljše in svobodnejše življenje Slovencev. Kupujte posamezne zvezke ali pa se priglasiite kot naročnik vseh spisov pri izdajatelju — Novi Založbi v Ljubljani, Kongresni trg.

zdravi z izvanrednim uspehom bolezni srca, živcev, ledvic in presnove. V pomladanski sezoni (od 15. maja do 30. junija) znižane cene: dvajsetdnevna popolna oskrba: stanovanje, prehrana, koželj, zdravniški pregled in nadzor Din 1400.—. Prospekti se dobe v vseh pisarnah Putnika in pri zdravilišču Slatina-Radenci.

— Dolžniki vseh stanov Dravske banovine! Za Vas posluje od maja t. l. društvo za Vašo zaščito. Obrnite se s polnim zaupanjem nanj in bo društvo vprašanje vaših dolgov v vseh slučajih uredilo najuspešneje in najceneje. — Postanite član, ker vse ugodnosti uživajo le člani! — Društvo za zaščito dolžnikov v Jugoslaviji. Ljubljana, Aleksandrova 4.

— Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef« vodo posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvaža. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

— Kako postrežete svojim gostom Vam pome knjiga »Naši gostje«, katero je priredila S. M. Deodata Kump, gospodinska učiteljica. Ljubljana, 1932, 63 strani besedila in 66 slik. Cena elegantno vezani knjigi je 45 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — To je po vojni prva slovenska knjiga, ki bo izpolnila veliko vrzel v literaturi vsake gospodinjice, to je o strežbi (serviranju) pri mizi in predpripravi za razne pojedine, ki se pripravajo v domačem krogu med znanci in prijatelji ali izrednih družabnih slavnostih (čajanke, banketi itd.). Knjiga je razdeljena v dva dela: a) v splošni, b) v posebni del. V splošnem delu obravnava pisateljica prav splošno in s popolnim strokovnim znanjem vse, kar je treba vedeti o obednici, mizi, namizni posodi, namiznem priboru, stekleni namizni posodi in krašenju miz; poleg tega daje še nekaj prav dragocenih nasvetov kuharici glede priprave jedil. — V posebnem delu obravnava pisateljica podrobneje naslednja poglavja: pogrinjavanje mize, strežba pri zajtrku, pri mali južini (malici, predjužniku), pri obedu (kosilu), popoldanski južini, večerji, routu. Posebej razpravlja o strežbi pri mizi sploh in o razvrstitvi prostorov pri mizi, o buffetu in o pikniku. — Knjigo priporočamo tudi kuharicam, gospodinjiskim pomočnicam, bivšim učenkam Gospodinske šole in tečajev, ter natakaricam in natakarjem.

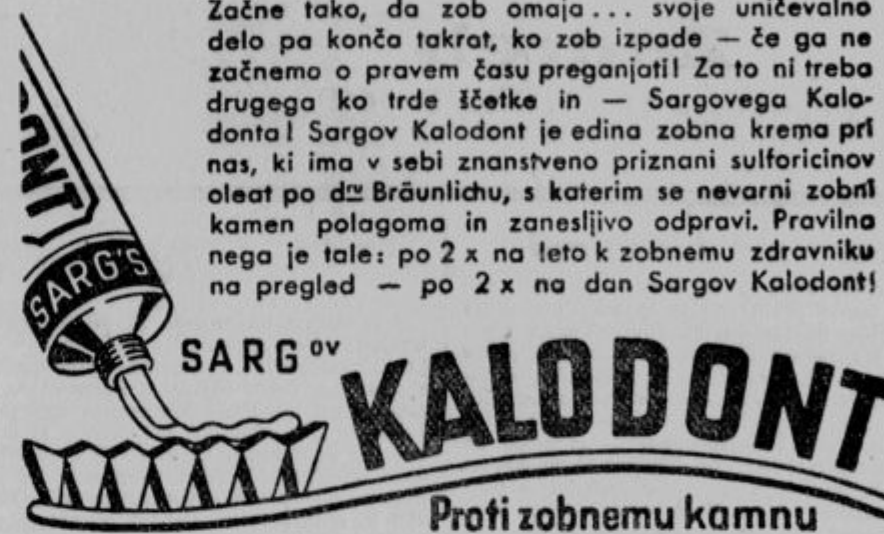
Zobe lahko kupite

— pa ne svojih!

Zobni kamen Vam uničuje zobe!

Začne tako, da zob omaja... svoje uničevalno delo pa konča takrat, ko zob izpade — če ga ne začnemo o pravem času preganjati! Za to ni treba drugega ko trde žetke in — Sargovega Kalodonta! Sargov Kalodont je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulfocinon oleat po dr. Bräunlichu, s katerim se nevarni zobni kamen polagoma in zanesljivo odpravi. Pravilna nega je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

— Birmanska darila: zlatino, ure, najboljše nudi Jan, urar, Maribor, Glavni trg.

— Prošnje za vstop v enoletni tečaj za privatne otroške negovalke in vzgojiteljice se vlagajo do 12. maja 1933 pri šoli za sestre v Ljubljani.

— Proti molom — Tarmo! V vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalec: »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10.

— Opozorjamo na današnji oglaš. manufakturna prodaja pri tvrdki Mara Ramovi, Tavčarjeva ulica št. 2, I. nadstropje.

— Lesna industrija. Zage za gatre, vodne, krožne v vseh dimenzijah izberete najugodnejše pri »Jekloc, Stari trg.

— Pri ožebelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Slatinske tablete za hujšanje odstranijo obo preobilno toščo in Vas napravijo vitke, mladostne in lepe. Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Ptuj

Pregledovanje in žigosanje sodov se bo vršilo, in sicer v Ormožu: 15., 16., 17., 18. maja, 13., 14., 16. in 17. junija; v Borlu: 19. in 20. maja, 19. in 20. junija.

Prijet tat koles. V zadnjem času so bile tatvine dvokoles tako v Ptuj tako v okolici Ptuja na dnevnem redu, ne da bi bilo mogoče dolgooprstežna zasačiti. Po dolgem poizvedovanju in zasledovanju pa se je orožnikom končno posrečilo prijeti nevarnega tatu v osebi 28 letnega Cirila Postrža, brezposelnega zidarskega pomočnika iz Bolehneč, okraj Ljutomer. Postrž je brez stalnega bivališča in se je preživljal s tatvinami. Nevarnega tatu so oddali v zapore okrajnega sodišča.

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 7. do 14. t. m. ima druga desetica drugega voda, in sicer četovodja Franc Breznik in desetnik Ignac Vanda. Reševalno službo pa vrši: kot šofer Ervin Damiš in desetnik Ivan Mere, od moštva pa Rudolf Mere in Franc Kerže.

Nezgoda. Ponesrečila se je posestnica Marija Drevenšek iz Pleterja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Na cesti se ji je spodrsnilo in je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo roko nad komolcem. Spravili so jo v ptujsko bolnišnico.

RAB - Hotel Slavija tik morja in VILA MARJAN v borovem gozdu nad morjem. Dunajska in domača kuhinja. Popolni pension od Din 60.— do Din 75.— z vsemi taksemi Prospekti pošilja Ante Filipini, bivši lastnik hotela Adrijana.

Ljutomer

Nepričakovane smrti je včeraj umrl v ormoški bolnišnici žandarmerijski narednik-vodnik g. Petek, vodja ljutomerske orožniške postaje. Bolehal je na srčni napaki, kateri se je pridružil prehlad in pljučnica. V najlepši moški dobi je zapustil žaluzo čeno in osemletno Jerico. Naše sožalje.

Gasilski praznik, god sv. Florijana, smo prav slovesno praznovali v Ljutomeru, posebno pa še na Cvenu. Prostovoljno gasilstvo je na Murskem polju zelo razvito.

Prihodno nedeljo bo kitajski misijonar gosp. Kerec imel cerkvene govore in popoldne skiptično predavanje v Katoliškem domu o razmerah med kitajskimi misijoni. To bo misijonski praznik za našo župnijo.

Gosp. Jakob Rajh je izven nevarnosti in se počuti dobro, dal brez desne roke. Leži še vedno v ormoški bolnišnici. Želimo mu skorajšnje vrnitve.

Ob grobu sodnika + Viktorja Kobeta

Slonela sva pri odprtem oknu, zrla v gozd preko reke in poslušala kukavico, ki naj bi prokovala dolgoletno najinega življenja. Toda zmotila se je kukavica in ušela, nič več Te ni k meni, legel si v grob.

Bridka in trpka istina je, da Te ni več. Še slišim Tvoj korak s hodnika in vsak čas pričakujem, da boš vstopil v sobo. Zastonj Te čakam, da bom zagledal Tvoj smehljajoči obraz med vrati, ne bom Te pričakal.

Bilo je pred leti, ko sem s strahom prestopil prag hiše, da začnem z delom, ki sem si ga poiskal. Prvi moj mentor si bil Ti, prvi si me posadil za mizo in odprl pestro knjigo življenjske človeške postave. Na stečaj si mi tudi odprl zakladnico svojega znanja. — Iustitia, ars aequi et boni, se je zrcalila v vsem Tvojem delu. Odločnost in pravičnost, ki sem jo v Tebi uzel, mi je bila ideal in tovarštvo, ki si mi ga izkazoval, bodrilo, da sem vzljubil poklic, ki sem si ga izbral.

Minula so leta od onih dni, ko sva se prvič videla in postala sva si prijatelja. Bil si mi pravi in resnični prijatelj. Naj Te spomnim samo onega dne, ko si zvedel, da mi preti nesreča. Ne samo, da si me bodril, marveč si Tebi laetno silo tudi pripomogel da se je preprečila.

Zapustil si me brez slovesa, kajti ob uri, ko sem zvedel, da si šel iskat zdravja, si stopil že v večnost.

Viktor, naj Ti bodo Te neizgovorjene besede zapisane v slovo in za spomin. J—e

Jesenice

Koroški pevci pridejo zopet na Jesenice. Še je nam v živem spominu koncert koroških Slovencev, ki se je vršil meseca januarja, že se nam obeta nov obisk Korošcev-pevcev. Prišli bodo tokrat trije odlični zbori z okroglo 40 pevci, ki jih bo vodil znani pevovodja gosp. P. Kernjak. Gosp. Kernjak, ki je poleg drugih narodnih predelal tudi znano lepo pesem »Pojdimo v škulce«, je zbral za ta koncert večinoma originalne, še nikjer predvajane ali napisane narodne pesmi. Ker je tudi tokrat računati na velik naval, priporočamo, da si po možnosti vsakdo oskrbi vstopnice že v predprodaji.

Trbovlje

Gasilci proslavijo svojega zaščitnika sv. Florijana danes s skupno udeležbo vseh društev pri sv. maši ob 8 in potem z zborovanjem na prostoru trških gasilcev.

Cerkev je premajhna tudi za šmarnično pobožnost ob večerih, toliko ljudi se zbira dan za dnem v počenjenju majniške Kraljice. Zelo ugaja ljudem peje, za sklep pa vedno doda katero Marijino pesem mladinski zbor, ki ga tako neutrudno vodi gosp. Gorogranc, na orglah pa spremlja g. Kalan. Kot nekaj uvod za majnik pa je bila ustanovljena fantovska marijanska kongregacija.

Upokojen je občinski tajnik gosp. Kajtna Fr., ki je nad 40 let zvesto opravljal to službo, svoj posel bo še vršil do konca tega leta, da mu med tem dobijo namestnika. Sklenjeno je tudi, da se upokojitev občinskega stražnika gosp. Stadlerja, za upokojitev je še tudi zaprosil obč. nameščenec g. Kosi. Nameščen pa je na občini brez razpisa službe še en sluga. Želeli bi, da se da domačin brezposelnim ob takih prilikah možnost potegovati se za občinske službe.

★

Ruše. Pevski zbor »Ruše« je na svojem zanjem občen zboru izvolil stari odbor z gosp. Požarjem kot predsednikom. Pod njegovim vodstvom se zbor dobro uveljavlja in večkrat javno nastopi n. pr. pri pogrebu vsakega člana, ob večjih praznikih v cerkvi, pri raznih zunanjih slovesnostih, tako da uživa zbor splošno spoštovanje v ruških krogih. Le naprej tako za lepimi cilji!

KINOLASTNIKI!

Dospele so naše Philisonor blokpost opreme. — Na vpogled so v naših prostorih. — Imamo stalno na skladišču vse ton kino potrebščine. — Največja novost na polju tonkino tehnike je

PHILISONOR

Philips Jugoslovensko Trgovačko

A. D.

Zagreb

Martićeva 14 - Telefon št. 7641

Beograd

Vuka Karadžića 14 - Telefon 26075, 26076

Moste pri Ljubljani

Evharistični kongres za Moste. Poročali smo že, da se bomo prebivalci močanske občine in župljani bodoče samostojne župnije v Mostah v nedeljo po Sv. Rešnjem Telesu, to je dne 18. junija vsi, kolikor nas katoliško misli, poklonili Najvišjemu Kralju vseh kraljev, evharističnemu Odraženiku in Zveličarju, Kristusu kralju. — Osnova se je že številčen pripravljalni odbor — iz njega pa posebe še delovni odbor — odnosno razni odbori in odseki, ki delujejo z vso verno, da bo ta proslava kar najbolj veličastna z vsem sijajem, tembolj, ker je naš ljubljani vladika Prevrženi gospod knezoški dr. Gregorij Rožman prevzel ne samo protektorat, marveč bo tudi daroval pontifikalno sv. mašo ter vodil osebno popoldne procesijo z Najsvetejšim. — O vseh važnejših podrobnostih bomo obveščali prebivalstvo, ki je prosimo in vabimo že sedaj, da se začne pripravljati na ta slovesni dan.

Izprememba v občinski upravi. V smislu čl. 26 in 27 z o. t. prosim, da objavite naslednji popravek članka pod zgorajšnjim naslovom objavljenega v »Slovenec« dne 27. aprila 1933 št. 96 str. 7 koncem druge kolone: »Ni res, da sem z oblastvenim odlokom odstavil od časti in službe občinskega odbornika, res pa je, da ni nobenega takšnega oblastvenega odloka in da tudi nisem odstavil, marveč, da po § 26 še veljavnega občinskega reda ne smem tako dolgo opravljati službe, dokler traja poravnalno postopanje.« — V Mostah, dne 2. maja 1933. — Ivan Lapajne.

Sport

ILIRIJA : ŽELEZNICAR (MARIBOR)

Danes ob 15.30 se srečata v zadnji tekmi za prvenstvo LNP. Ilirija in mariborski železnica. Moštvo belo-zelenih je za današnje tekmo favorit in je pričakovati njene zmage. Igra obeta biti zanimiva in ne bo enostranska, saj smo vajeni, da mariborski klubi ravno nasproti ljubljanskim zastavijo vse sile, da izvajajo čim boljši rezultat.

Igra se vrši na igrišču Ilirije ter se prične, kakor že omenjeno, ob pol štiri. Predtekma pa se prične ob 14.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. Turnir je pričel včeraj v soboto, dne 6. t. m. ob 18 na igrišču Ilirije s tekmo Istra I. : Korotan II. Nadaljuje se danes, v nedeljo 7. t. m. na igrišču Ilirije: ob 9: Istra II. : Ilirija II (sodnik g. Betteto) in ob 10.20: Reka : Admira (sodnik g. Pfundner).

Igrišče Hermesa: ob 9: Hajduk : Hermes II (sodnik g. Groznik); ob 10.20 Hermes I : Morava (sodnik g. Kušar).

Vsak klub je dolžan postaviti str. sodnika in pa 2 reditelja.

SK Grafika. Sledeči igralci naj bodo ob 15.30 v gostilni Belič: Papler, Mihelič, Ploč, Fister, Sorn, Martinčič, Čepar, Verbek, Kmetič, Gantar, Bručan, Pavlica. — Ob 15 pa: Trpin, Mekina, Anzelc, Potrato, Bežan, Strohmajer, Pipan, Verčnik, Katavič, Stupica, Burič. — Načelnik.

Hermes proti Iliriji v table-tenisu.

Danes se bosta pomerila Ilirija in Hermes v prijateljskem table-tenis dvomatchu, ki se bo odigral v salonu gostilne pri »Keršiču« (Celovška cesta), dopoldne s pričetkom ob 9 in se bo popoldne ob 14 nadaljeval.

Oba kluba nastopita v svojih najmočnejših postavah, zato se publiki priporoča, da poseti prireditve v čim večjem številu.

Naša denarna kriza

Z ozirom na anketo, ki jo namerava sklicati ministrstvo za trgovino in industrijo v Zagreb in ki naj razpravlja o aktualnih problemih za sanacijo našega denarništva, je Zbornica za TOI sklicala danes dopoldne konferenco zastopnikov najvažnejših gospodarskih organizacij iz dravske banovine. Konferenci, ki so se je udeležili najodličnejši zastopniki našega denarstva, industrije in trgovine, je predsedoval predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin. Uvodni referat je podal gen. tajnik minister n. r. g. Ivan Mohorič, ki je poročal o poteku dosedanjih razprav komisije pri ministrstvu za trgovino in industrijo, kakor tudi o glavnih načrtih, ki so bili podani za sanacijo splošne gospodarske krize in krize našega denarništva. O njegovem poročilu se je razvila nato živahna in obširna debata, v katero so posegli gg.: komisar Ljubljanske kreditne banke dr. Fran Novak, predsednik Zveze trgovskih združenj Josip Kavčič, Avg.

Praprotnik, ravnatelj Zadruga zveze dr. J. Basaj, ravnatelj Hranilnice dravske banovine dr. Božič, ravnatelj Kreditnega zavoda Avgust Tosti, ravnatelj Zavarovalnice »Triglava« dr. Lajovic, lastnik gospodarske pisarne dr. Ivan Černe, ravnatelj mestne hranilnice in predsednik Zveze jugoslov. hranilnic Josip Pretnar, predsednik Društva veletrgovcev in industrijcev Stane Vidmar i. dr.

Predsednik g. Ivan Jelačin je ob koncu resumiral izvajanja govornikov, na kar so bile na njegov predlog sprejete enotne direktive glede stališča, ki naj ga zastopajo delegati slovenskih gospodarskih krogov na konferenci v Zagrebu. Razprava se je nanašala zlasti na vprašanje sanacije denarnih zavodov in obnove njihove likvidnosti, na problem dolgov v našem gospodarstvu, na vprašanje novih kreditov, na regulacijo hranilnih vlog in ureditev obrestne mere.

Les

Položaj se v minulem tednu na slovenskem lesnem trgu ni bistveno spremenil vzhajajoč se stavbeni sezoni. Jasno je, da se brez tekočih denarnih sredstev ne more zidati odn. trgovati, vsled česar je čimprejšnja remedura neobhodno potrebna. Povpraševanje za jelove deske je vedno še samo v III./IV. vrsti, za katere pa se nudijo nizke cene. Monte blago odn. I. II. do sedaj še ni prišlo v poštev razen smrekovine (blejske proveniencije). Po tramih je povpraševanje precej dobro, posebno za nove trame debelejših dimenzij, za katere se pa zahteva obnem težo suhega blaga, kar je pa za enkrat še nemogoče. V bukovini traja še naprej povpraševanje po parjenih deskah določenih za izvoz po morju. Testoni pa so do prihodnje sezije odloženi za trgovanje.

Živina

Mariborski sejem. Na svinjski sejem 4. t. m. je bilo pripeljanih 296 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kmd. 100—120 Din. 7—9 tednov stari 180—230 Din, 3—4 mesece stari 250—350 Din, 5—7 mesecev stari 450—550 Din, 8—10 mesecev stari 600—650 Din, 1 leto stari 750 do 900 Din; 1 kg žive teže 7,50—8 Din, 1 kg mrtve teže 10,50—12 Din. Prodanih je bilo 231 svinj.

Naznanila

Članski sestanek združenih zasebnih in trgovskih nameščencev. V torek ob 8 zvečer se bo v dvorani Rokodeškega doma vršil sestanek članov društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev, h kateremu so vabljene vse članice in člani. Na dnevnem redu je poročilo o programu društva, ki ga bo podal tov. Kremžar ter predavanje tov. Hartmana o pokojninskem zavarovanju. Ker je spored članskega sestanka važen za vsakogar, naj člani ne zamude priti na sestanek svojega društva! Na svidenje!

»Ljubljana«. V ponedeljek vaja »Ljubljane« odpade, pač pa se vrši prihodnji četrtlet ob četrt na 9.

Pogodbeni poštarji se marljivo pripravljajo na svoj II. Pokrajinski sestanek, kateri se letos vrši na Vidovo, dne 28. junija t. l. V ta namen vabi sklicatelj sestanka gosp. Engelman vse bližnje tovaršice in tovarišice na posvetovanje in razgovor za medeljo 14. t. m. med 14 in 18 v kavarnu »Metropol« t. j. nasproti ljubljanskega glavnega kolodvora.

Kinogledališče št. Vid-Vižmarje predvaja danes ob pol 4, pol 6 in 8 zvečer grandiozni vojni film »Sedem orlov«.

Cerkveni vestnik

II. Vnanja Marijina kongregacija pri čč. uršulinkah ima danes popoldne ob 2 mesečni sestanek. Pridite vse. — Voditelj.

Poizvedovanje

Najdena je bila denarnica pred Kinom Matica v petek, 28. aprila ob pol 11, ko so otroci hoteli k predstavi. Lastnik jo dobi v uršulinskem samostanu. Tam je nekdo pustil tudi par galoš.

Uželj je moder papagajček. Oddati proti nagradi ul. V. Z. Za Stadionom. Vucina.

Peči, štedilnike, stensko oblogo

dobite najceneje pri

Keramični zadrugi

Ljubljana, Tesarska ulica 5

Telefon 27—69

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 7. maja: 7.45 Gimnastika (M. Dobovšek) — 8.15 Poročila — 8.30 Rentabilnost kmečkega dela (dipl. agr. A. Jamnik) — 9.00 Božja postava (dr. Roman Tominec) — 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve — 10.00 Zdravilna želišča (Joža Grom) — 10.30 Struktura našega parlamenta (Dr. St. Rape) — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, plošče — 15.00 Dekliška ura: Knjiga in vzgoja značaja (gdč. Lebarjeva) — 15.30 Salonski kvintet — 16.30 Ljudska igra: »Divji lovec« (Finžgar), izvaja Ljudski oder — 20.00 Koncert pevskega zbora Državne učiteljske šole v Ljubljani, zbor vodi prof. Ivan Repovš — 21.00 Ohečna godba (Kramar) — 21.45 Čas, poročila — 22.00 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 8. maja: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Esperanto (g. Kozlevčar) — 19.30 O narodni odbrani (dr. Cepuder) — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Torek, 9. maja: 11.15 Solska ura: O radio postaji Ljubljana (ing. Marij Osana) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Nemščina (dr. Grafenauer) — 19.30 Gospodinja kot konsument (ga. Kraigherjeva) — 20.00 Glasbeno predavanje: Na pragu novejšje glasbe (dr. Dolinar) — 20.30 Komorni trio. Izvajajo gg. prof. Jeraj, Korošec, Sušteršič — 21.30 Čas, poročila — 21.45 Prenos iz kavarne Zvezda.

Drugi programi

Nedelja, 7. maja:

Zagreb: 21.15 Koncert radio orkestra. — Milano: 21.00 Germanija, opera. — Barcelona: 21.00 Operni prenos, plošče. — London: 20.55 Bogoslužje — 22.05 Nabožne pesmi in himne. — Stuttgart: 20.30 Koncert radio orkestra — Suisse Romande: 20.00 Koncert liturgične glasbe — 20.30 Brahmsova proslava — 21.05 Koncert radio orkestra. — Berlin: 20.20 Brahmsov koncert. — Belgrad: 19.30 Brahmsove violinske sonate — 20.05 Brahmsove pesmi. — Rim: 20.45 Germanija, lirčna drama. — Praga: 21.00 Koncert radio orkestra. — Dunaj: 20.00 Brahmsov koncert. — München: 19.10 Čtivo. Zabavni koncert. — Budapest: 19.00 Brahmsov koncert — 20.45 Večerni koncert — Ciganska glasba.

Ponedeljek, 8. maja:

Zagreb: 20.00 Koncert cerkvenega zbora Sv. Marka — 21.00 Večer komorne glasbe — Milano: 21.00 Koncert komorne glasbe — Barcelona: 21.15 Koncert radio orkestra — London: 22.15 Koncert vojaške godbe — 22.55 Nibelungi — Stuttgart: 20.00 »Razbojnik«, drama (Schiller) — Suisse Romande: 21.00 Koncert filharmoničnega orkestra — Berlin: 21.20 Orkestralni koncert — Belgrad: 20.00 Prenos iz Zagreba — Rim: 21.00 Koncert lahke glasbe — Praga: 21.10 Brahmsove pesmi — Dunaj: 21.30 Štajerska godalna glasba — München: 20.05 Seviljski brivci, opera (Rossini) — Budapest: 19.30 Koncert kvarteta: Brahmsove skladbe — Varšava: 20.00 Poljudni koncert.

Torek, 9. maja:

Zagreb: 20.00 Komorni večer — Milano: 21.00 Varietetski program — London: 20.40 Romani kavalir, opera (Strauss) — Stuttgart: 21.30 Svabsko-germanska narodna glasba — Leipzig: 20.00 Josef Heiden: Letni časi — Suisse Romande: 21.00 Koncert radio orkestra — Belgrad: 19.30 Vokalni koncert g. Vlada Popovića, člana belgrajske opere — 20.10 Brahmsov koncert — Rim: 20.45 Pester koncert — Dunaj: 20.35 Koncert orkestra — München: 20.05 Koncert vojaške godbe — Budapest: 19.30 Operni prenos »Plec v maskah« (Verdi) — Ciganska glasba — Varšava: 19.30 »Quo vadis«, opera.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu uljudno sporočam, da sem pričel s I. majem samostojno izvrševati **tesarsko obrt**.

Kot mnogoletni vodja večjih domačih in inozemskih tverd sem si pridobil bogate izkušnje in velike pridobitve v stroki, s katerimi želim cenj. naročnike postreči najbolje in brezkonkurenčno.

Za vsa v stroko spadajoča dela se najtopleje priporočam

Aloizij Majerič, Ljubljana

oblastno preliž. tesarski mojster

Šmartinska cesta 21. — Telefon 21-42

Ta teden je bil devizni promet znatno manjši kot prejšnji; znašal je 1.977 milj. Din v primeri s 3.4, 3.6, 2.06 in 2 milj. Din v prejšnjih tednih. Vzrok je zmanjšanje prometa v avstrijskih šilingih in dolarjih. Najznatnejši je bil promet v šilingih, inoz. dinarjih in Curihu.

Glede dolarskih papirjev je finančno ministrstvo odredilo, da se mora preračunavanje dolarjev v dinarje vršiti po pariteti (ca. 57 Din) in ne 49 kot je uradni tečaj dolarja. Tako se bodo izplačevale tudi obresti.

Curih. Pariz 20.38, London 17.38, New York 428, Bruselj 72.20, Milan 26.9250, Madrid 44.30, Amsterdam 208.10, Berlin 122, Dunaj 73 (56.75), Stockholm 89.90, Oslo 88.70, Kopenhagen 77.40, Praga 15.42, Varšava 58, Atene 2.95, Carigrad 2.48, Bukaresta 3.08.

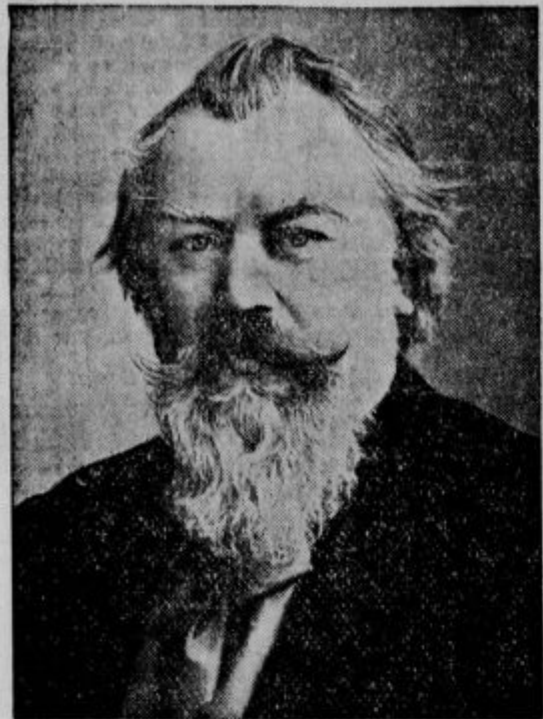
Vrednostni papirji

Dunaj. Don. sav. jadr. 56.70, Aussiger Chemische 173, Alpine 13.35, Trboveljska 17.30.

Žitni trg

Chicago. Pšenica: maj 64, julij 64.50, septemb. 65.75, december 67.625. Koruza: september 44.75. Oves: maj 22.25, julij 26.75, september 28.

Pred 100 leti se je rodil J. Brahms

Johannes Brahms

Danes praznujejo vsi ljubitelji glasbe 100 letnico rojstva slovitega glasbenika Janeza Brahmsa. Znan je po svojih pesmih, simfonijah in drugih skladbah za klavir in orkester

Grob skladatelja J. Brahmsa na glavnem pokopališču na Dunaju.

Prijatelji slovitega glasbenika Brahmsa so osnovali na Dunaju Brahmov muzej, ki nam ga kaže slika. Na steni vidimo slike Wagnerja, Liszta in več Brahmovih fotografij

Ali bomo manj spali?

Doslej je veljalo splošno prepričanje, da dolgo spanje človeka osvežuje. Th. Stöckmann je prišel na podlagi svojih poizkusov do nasprotnega prepričanja. Poizkuse je izvedel na mladih ljudeh. Ugotovil je, da zadostujejo mlademu človeku štiri ure spanja, vendar pa morajo biti to predpolnočne ure. Med ljudstvom je že razširjeno mnenje, da je spanje pred polnočjo mnogo bolj koristno kakor po polnoči. Th. Stöckmann je n. pr. ugotovil, da se je mlad mož, ki se je po dolgem jutranjem spanju počutil pobitega, osvežil in postal živahnejši, ko je prišel hoditi spat ob 19. uri. Spal je samo do 23.20, 19-letni mladenič tudi spi samo od 19. do 23.20 in od 23.45 se pripravlja na izpite, podnevi pa opravlja svoje delo v uradu. Jasno je, da bi nastala prava revolucija v našem življenju, ako bi imele Stöckmannove ugotovitve splošno vrednost. Toda poudariti je treba, da navaja Stöckmann samo poizkuse na mladih ljudeh. Vprašanje je, ako se to ne bo masčevalo nad mladimi v poznejših letih.

V gnezdu morskih galebov

Slepec moli brevir

V tridentinski škofiji sta se peljali v vlaku starejša žena in njena nečakinja. Vračali sta se z božje poti. Vstopil je duhovnik in začel moliti brevir. Tedaj je rekla gospa nečakinji: »Glej, ta knjiga me vedno spomni na slepega strica, ki si ga poznala. Kako je ljubil brevir! Pa mu je zdravnik povedal, da bo oslepel. Tedaj se je na vso moč potrudil in na pamet se je naučil psalme. Za druge dele brevirja pa je poučil svojo nečakinjo, kako se bero in mu jih je brala vsak dan. Tako je do smrti molil brevir.« Duhovniku v vozu so stopile solze v oči.

Naša kukavica plaši lažne civilizatorje

Pariški listi poročajo, da je postavil Mussolini ob jugoslovanski meji močno radio postajo (v Trstu?), ki bo preprečila sprejem sporeda ljubljanske radio postaje v zasedenem slovenskem ozemlju. Italija je že poprej vložila v Belgradu uradni protest proti »sovražnemu in neresničnemu« oddajanju naše kukavice; a Mussolini najbrž ni pričakoval posebnega uspeha od svojega protesta in je zato posegel po izdatnejšem sredstvu. (Dejstvo je, da od italijanske strani motijo oddajanja poročil ljubljanske radijske postaje, tako da jih Slovenci na Primorskem ne razumejo. Ni pa še dogovor, na kak način Italijani vršijo to »kulturno« delo in ali rabijo za to tržaško postajo. Prip. ured.) Izguba ljubljanskih poročil seveda bo pomenila hud udarec za slovenskega kmeta onstran meje, ker mu bo vzela zadnjo priliko poslušati materinščino, ki je zadržal v soli in po uradih. Edino primeren odgovor na izzivanje bi bilo samo ojačenje ljubljanske postaje. Slična vojna z radijem se zdaj vrši na Daljnem vzhodu. Kitajska postaja v Nankingu redno oddaja protijaponske, okupacijski vojski namenjene govore neke komunistične Japonke, ki je sprejela kitajsko državljanstvo in postala članica Kuomintanga. Protesti japonskega generalnega konzula v Nankingu niso zalegli. Zato so Japonci postavili radio postajo, ki naj onemogoči sprejemanje omenjenih vesti; a Kitajci so takoj sklenili ojačiti nankinško postajo.

Nad 50 novih rudnikov v Rusiji

Te dni se je vrnila v Moskvo ekspedicija, ki je tri leta proučevala ozemlje in tek reke Zeje, glavne pritoka Amurja. Glavna naloga te ekspedicije je bila, da ugotovi vzrok vsakoletnih katastrofalnih povodnjih reke Amurja. Ekspedicija se je poleg tega zanimala tudi za rude, ki utegnejo biti skrite pod to neraziskano zemljo. Vodja ekspedicije inž. Revo Zinovjev je izjavil, da je njegova ekspedicija odkrila 29 novih magnetnih rudnikov, 19 bakrenih rudnikov in tri svinčne. Poleg tega so našli na zvejskem ozemlju na mnogih mestih dragocene elemente, kakor platin, bismut, volfram, uran in neko drugo rudo, ki je zelo bogata na zlato. Nadalje so tam bogata ležišča gorskega kristala, azbesta in premoča. Skupno so našli 142 ležišč koristnih rudnin. Število vzorcev, ki jih je ekspedicija prinesla s seboj, znaša čez 2000. Ker so železniške in rečne zveze do teh krajev razmeroma dobre, bodo lahko rudnike že kmalu izkoriščali. Še to leto bo odšla nova ekspedicija v to pokrajino, da jo še natančneje preišče.

Kmet proda kobilu v drugo občino. Čez leto dni sreča novega gospodarja. »No, prijatelj, kako si kaj zadovoljen s kobilom?« Kupec: »Prav nič! Poginila mi je.« »Ni mogoče! Pri meni ni tega nikoli storila!«

Katera ura

naznani življenje, katera smrt

Švicarski zdravnik Edvard Jenny-Aaro se je zanimal za vprašanje, ob kateri uri se rodi največ otrok in ob kateri umre največ ljudi. Zanimal se je za uro rojstva 350.100 živo rojenih otrok v Švici od 1. 1926 do 1930. V posameznih urah se je rodilo 12.000 do 17.000 otrok. V posameznih mesecih ni bilo opaziti nikake posebne razlike glede števila otrok, ki so se rodili ob določeni uri. Jennyjevi črteži kažejo, da se čimveč otrok rodi čimbolj se približujemo polnoči in da to število doseže najvišjo točko v času od 2. do 5. ure zjutraj. Potem krivulja števila rojstev zopet naglo pada in doseže v poznih popoldanskih urah najnižjo točko. Ob 5. uri je bilo rojenih najmanj otrok, to je 12.237, medtem ko je bilo rojenih ob 5 zjutraj 17.254. Razlika med tema številoma znaša okoli 40%. Ta pojav spravlja v zvezo z nihanjem toplote človeškega telesa.

Edvard Jenny je ugotovil, da nastopi pri operiranih ljudeh smrt največkrat ponoči, posebno okoli polnoči, pri vnetju črevesne mreže od 5. do 6. ure zvečer, pri otroških boleznih v prebavilih od 5. do 6. ure zjutraj. Največ jetičnih umre v času od 1. do 2. ure ponoči. Le glede nekaterih boleznih velja, da pride smrt po svoje žrtve ponoči.

Medtem ko je Jenny mnenja, da so biološke izpremembe v telesu, ki vplivajo na verjetnost poroda ali smrti, pod vplivom kozmičnih izprememb in da so v zvezi z vrtenjem zemlje okoli svoje osi, je dr. Jacobs, ugotovil, da igrajo pri tem veliko važnost tudi atmosferske izpremembe. Zračni pritisk in toplota ustvarjata vzporedne krivulje toliko glede porodov, kolikor glede smrti.

Kaj bi napravil s 1000 Din

To vprašanje je pred kratkim stavil svojim bralcem neki časopis in prejel na to veliko število odgovorov izmed katerih so zanimivi naslednji:

Starka bi rada letela

Zelo sem stara, nad sedem križev že imam, a kljub temu imam še eno veliko željo namreč, leteti, po zraku leteti. Moj mož, otroci in vnuki me večkrat zasmehujejo radi tega in mi pravijo, da sem nekoliko »prismojena« vendar, ako bi imela 1000 dinarjev na razpolago bi bilo prvo, da bi poiskala letališče in se z letalom dvignila v zračne višave. Nato pa mislim da bi bila zadovoljna in bi si ničesar več ne želela. Ob večerih pa bi sedela v krogu svojih dragih ter jim pripovedovala o svojih doživljajih in vtisih v zraku.

Radio bi kupil slepcu

Pred šestimi meseci je moj ljubi sin oslepel, star je šele devetnajst let. Siromak je, da se Bogu usmili. Čeprav sem že sam dolgo časa brez posla in imam vsepolno raznih potreb in zahtev, bi takoj kupil sinu skromen radio-aparat ker sem prepričan, da bi mu s tem lajšal njegovo gorje, ki je obenem tudi moje gorje. Tako potrpežljiv je moj sin in tako dober. Ponovno bi oživel ko bi zaslišal godbo iz zvočnika doma in gotovo je, da bi mu radio njegovo usodo znatno omilil.

Pomažal bi zapuščenemu pesniku

Poznam starega, dobrovoljnega izvoščaka. Vrs dan čaka, da bi ga kdo najel, pa še kako potrpežljivo čaka. A le redkokdaj ga kdo zahteva, kajpada, danes vsakdo daje prednost le avtotaksiju.

Poznam pa tudi nekega pesnika, ki je pred nekaj časom izdal prvi zvezek svojih proizvodov, samo 10 dinarjev stane taka brošura. A tudi ta potrpežljivo čaka kdaj bo kdo kupil izvod.

Ako bi imel 1000 dinarjev na razpolago, najel bi onega izvoščaka, kateri bi me moral voziti okoli založnikov pri katerih bi pokupil toliko izvodov pesmi ubogega pesnika, dokler bi svota zadostovala in pa da bi poravnal tudi račun izvoščaka.

Brezposelnim bi kupil kruha

Vsako jutro jih vidim, v gruščah stoje, le malokateremu se ljubi govoriti. Saj večina njih ta dan še ni imela ničesar v želodcu, brezposelnim so, dela nimajo, denarja nimajo, lačni so. Ako bi imel 1000 dinarjev odveč, s kakšnim ve-

Werner Krauss v vlogi Napoleona v Mussolinijevi drami »Sto dni«, ki jo igrajo te dni na Dunaju. Mussolini je Kraussa povabil v Rim iz hvalečnosti, ker je dobro igral svojo vlogo. Drame ni spisal sam Mussolini, pač pa s pomočjo drugega italijanskega dramatika

Skoro ni dneva, da bi kako letalo ne treščilo na tla.

Nekaj modrih za staro in mlado

Čim delj živiš, tem mikavnejše postaja življenje.

Ko telo oveneva, zori duh.

Nadarjenemu človeku cvete v notranjosti mladost do poznih let.

Ko se človek stara, hrepeni po popolnosti, po drugem boljšem svetu.

V starosti se duša smehlja dvigne nad revščino tega življenja; nebo je namignilo.

*

Ako imaš kako organsko napako (na pljučih, na srcu itd.), ako si omočen, potem se ne podaj na nevarne ture.

*

Dekle gospodinja ob slovesu: V izpričevalu pogrešam izraz »pošteno«.

Gospodinja: Jaz pa šest sraj in osem parov nogavic.

Raztreseni ognjegasec, ljubitelj cvetlic

MLADI SLOVENE

Zajčevi na majniškem izletu

Očka zajec na izlet je odšel v dolino in s seboj kakopak vzel tudi vso družino.

Hej, kako so srčkani zajčki mladi, glejte in pa koliko jih je! Zabice ne štejte...

Sredi trate pisane stojijo zaključke očka. »Tu najlepša, zdi se mi, je izletna točka.«

Zajčki vzradostijo se in kot skratki v logu — hopla, hopla, hop! — se brž zavrtijo v krogu.

Mamica najmlajšega z mlekom tam doji, očka pa ves srečen zraven pipico kadi...

Pravljica o deklici, ki se je spremenila v rožo

3.

»Ančka, kje si?«

Kdo je zaklical tako glasno?

Ančka je planila iz svetlih sanj in si hotela z rokami obrisati jutranjo roso z oči. Toda — kaj je bilo to, kaj je bilo to? Namesto rok je imela zdaj velike zelene liste in namesto svoje modre obleke — zeleno... In namesto na dveh nogah je stala samo na eni drobni nožici, ki je segala nekam globoko pod zemljo. Stala je na tej edini nožici in se boječe in negotovo gugala na vse strani...

Ančka je postala solnčna roža!

»Ančka, kje si?«

Vsa preplašena je tavalala mama po vrtu in klicala, klicala izgubljeno hčerko. Že tri ure jo je klicala, že tri ure iskala. Postelja je bila prazna, okno je bilo odprto — ne daleč od koče pa je zijal globok prepad... Če je Ančka padla vanj? Joj! »Ančka, kje si?«

Koliko strahu je bilo v materinih očeh!

Ančka je videla mamo, hotela se je oglasiti, a ni mogla. Glas solnčne rože je tako droben in tih. Samo veter in ptiček ga slišita in včasih, a zelo, zelo poredkoma ga sliši tudi priden otrok. Ančka je nagnila glavo proti mami in ji hotela pomigati z listi. Pa so bile zelene ročice trdo priščene k stebli. Naj je še tako trepetala z njimi, mama tega ni zapazila.

Plakajoč je čim bolj tretjič tekla skozi vrt in potem daleč, daleč čez dobrovo... Ančke ni bilo nikjer.

Zvečer se je napotila truma ljudi izgubljenko iskati. S svetilkami v rokah so hodili po železniški progi, za vsak grm, za vsako drevo so pokukali, preiskali so dno prepada... Ančke ni bilo nikjer.

Zraven velike, stare solnčne rože je stala nova, mlada solnčna roža — Ančka — in je videla in slišala vse, pa si ni mogla pomagati. Polastila se je je globoka žalost. Velike, težke solze so ji jele kapljati z zlatorumenega obraza; kakor dragoceni biseri so se zalesketale v zeleni travi. Vso noč je jokala uboga solnčna roža na vrtu, vso noč je mati tožila in obupno sklepala roke v samotni koči; oče pa je ves sključen in potrt hodil ob železniškem tiru sem in tja — in mislil na izgubljeno hčerko.

»Joj, moja dobra, zlata solnčna roža, pomagaj mi, da postanem spet otrok!« je zaprosila Ančka.

»Ne morem, Ančka. To more samo Bog.«

»Ali pojde še kdaj tod čim?«

»Seveda, Ančka; jutri zjutraj.«

4.

Kako nestrpno je čakala Ančka belega dne! Na strežaj je odprla oči, da je ne bi spanec premagal.

Kadar je droben veter zablodil na vrt in se poigraval z zelenimi listi, je Ančka plašno vztrepetala. Zmerom se je tako bala sence in teme — zdaj bo pa morala vso noč sama na vrtu prebediti...

Ko so prišle zvezde na nebo, so se ozrle na žalostno deklico sredi samotnega vrta in dejale: »Vidiš, Ančka, kako lepo bi bilo zdaj, če bi ostala otrok! Že zdavnaj bi pokojno spala v topli postelji in očku in mami bi bilo prijetno vse gorje...«

Tedaj je Ančka še huje zaplakala. Nebo je postajalo svetlejšje, vedno svetlejšje. Zvezda za zvezdo je trudno ugašala. Tam daleč nekje, kjer si nebo in zemlja podajata roke, je planil navzgor zlatorumen plamen: blizal se je dan. In z dnem je prihajal na zemljo tudi ljubi Bog.

Kdo siplje raztopljeno zlato na pot...? Kdo razgrinja srebrno tenčico nad trepetajočimi vrhovi dreves...?

S široko odprtimi očmi je strmela Ančka in njeno srce je bilo polno tesnobe pričakovanja.

Čedalje bliže je prihajala božja svetloba. Čedalje bliže... še hip — in že je stal ljubi Bog pred njo.

Dolgo, dolgo je zrl plakajoči rozi v velike, zlate oči.

»Ančka!«

Nizko k zemlji je povsila roža drobno glavo.

»Ančka, lepo je biti roža, a še lepše je biti — otrok. Povej, ali si zadovoljna?«

»Ah, ljubi Bog, daj, da postanem spet otrok!«

Položil je svoje bele, tople dlani nanjo,

dahnil na njen zlati cvet tih poljub... potem pa je šel dalje, pobožal vsako rožo, vsak list, vsako travico...

Ančka je zaspala.

Tačas je pogledalo solnce izza grička. S svetlim žarkom je poščegetalo deklico v oči — in Ančka se je v hipu spet zbudila. Odprla je oči in videla: ležala je poleg velike solnčne rože v mehki travi — in bila je spet otrok.

Planila je pokoncu in se smejala in jokala od radosti.

Kakor mlada srna je stekla po vrtni stezi. Pesek pod njenimi nogami je odletaval na levo in desno — spečim rožam v obraz. Presenečene so rože dvigale glave in niso mogle razumeti, kaj naj vse to pomeni v tej zgodnji uri. Celo drevesa ob živi meji so se dramila iz težkih sanj in se začudeno ozirala na vse strani.

»Bum, bum, bum!« so drobne pesti udarile ob duri čuvajnice.

Trudni, težki koraki so se oglasili v veži. V ključavnici je zarožljaj ključ, vrata so se odprla in —

»Mama! Mamica!«

»Ančka!!!«

Dvoje src si je planilo v objem...

Opoldne se je vrnil oče domov. Kakor da so se pred njim odprla vrata v raj, je začel njegov obraz, ko je zagledal svojo malo hčerko — živo in zdravo pred seboj.

Poslej si Ančka nikoli več ni zaželela postati roža. Lepe so rože, a lepšega pač ni na svetu kakor taka-le majhna, drobna deklica in imeti najdragocenejšje, kar premore svet: skrbnega očeta in ljubečo mater. (Konec)

Prigoda malega zlatnika

Nekoč je bil zlatnik. Pravkar so ga vili in z drugimi zavili v vrečo ter poslali v banko. Tam je dobil svoj prostor med številnimi bratci. Ampak prav nič mu ni ugajalo v temni šrambi, kjer ni bilo ne solnce ne luči. Postal je otožen in še bolj bi bil postal, da ga nekega dne niso vzeli iz temne ječe.

Ko je prišel na svetlo, se je veselo zalesketal. Ležal je za omrežjem, a ni vedel, kaj pomeni to omrežje. Njegov gospodar je bil prijazen z njim. Večkrat ga je vzel v roko in ga zamišljeno ogledoval.

Nekega dne je prišel k zamreženemu oknu star mož in sprejel zlatnik. V zameno zanj je dal gospodu za zamreženim oknom kup papirnatih bankovcev. S tresočo roko je zvil zlatnik v robec in ga skrbno vtaknil v žep.

Zlatnik je bil vesel spremembe in bil je radoveden, kaj ga še vse čaka v življenju. V žepu je bilo poleg njega še več drugih novcev. Zlatnik ni vedel, da je bil med njimi samo on iz zlata, vsi drugi pa so bili iz bakra in srebra. Bili pa so zelo zgovorni in so vedeli mnogo povedati o svetu. Zlatnik je bil prav za prav še novorojenček in je s tesnobo v srcu poslušal čudovite dogodovščine, ki so mu jih pripovedovali. Preremali so že mnogo sveta in poznali že brez števila žepov, v katerih so se mimo-grede ustavili.

»Bratci, pogledjte no tega malega zlatnika!« je rekel bakren novic in se pokroviteljsko nasmehnil zlatniku: »Le čakaj, ko boš začel romati iz rok v roke, boš že izgubil svoj blesk! Tudi jaz sem se nekoč tako svetil, kakor se zdaj ti, pa me je minilo in tudi tebe bo.«

Zlatnik je široko odprl oči in boječe dejal: »Kaj? Tudi jaz postanem takšen, kot si ti? Ne, to ni mogoče! Jaz sem iz pravega, čistega zlata in ne morem kar tako izgubiti barve.«

»Kar počakaj, boš že videl!« ga je zavrnil novic iz niklja.

Zlatnik se je prezirljivo obrnil proč in ni rekel nobene več. Tako je bil srečen, zdaj mora pa poslušati takšne reči... No, pa bo že spet drugače!

Stari mož je doma vzel zlatnik iz žepa in ga vrgel v vrečko, kjer je ležalo že več drugih zlatnikov. Še večji so bili kot naš zlatnik in še lepše so se svetili.

Ko se je zvečerilo in je bilo zunaj že čisto temno, je stari mož zastrl okno in prižgal svečo na mizi. Potem je vzel vrečko iz skrivališča in stresel njeno vsebino na mizo. Zlatnik se je

z bratci razigrano zatrkjal po mizi in se veselil prostosti. Goreča sveča jih je obsevala, da so se bleščali v pravilnem sijaju. Mož je iztegnil roko in jih začel šteti s tresočo se roko.

»Mnogo imam že prihranjenega,« je radostno zašepetal. »Kmalu bom imel toliko, da se bom lahko vrnil iz tujine domov, kjer bom v miru preživel zadnje dni svojega življenja.«

In se je množ globoko zamislil. Kako trdo je moral delati v tujini, da si je toliko prihranil! Prišla je bolezen in brezposelnost in zlati kupček se je zmanjšal. Pa je raje stradal, kakor da bi porabil ves prihranek... Vedno znova je vstajala pred njegovimi očmi rojstna vasica tam daleč za gorami. Pozno se bo vrnil domov in dolgo ne bo užival sadov svojega truda. A srečen bo, da bo mogel še enkrat videti domače trate in gozdove. Morda nobeden prijatelj iz mladih let ni več živ, morda so vsi sorodniki že pomrli — toda srce ga kljub temu vleče domov... domov... domov...

Stegnil je roko po rumenih cekinih, ki mu bodo zopet prinesli srečo, da bi jih položil nazaj v vrečko. Tedaj je nenadoma zaslišal za seboj grozeč klic:

»Roke kvišku!«

Starček se je prestrašen ozrl in zagledal za seboj moža, ki je imel črno masko na obrazu, v rokah pa je držal samokres. N mogel takoj razumeti, kaj naj to pomeni. Nekaj časa je ves zmeden strmел v neznanca in niti premakniti se ni mogel.

Ropar je iztegnil roko in hlastno pobral zlatnike z mize ter jih spravil v žep. Starček je še dolgo potecel, ko je ropar že izginil, nepremično strmел predse. Rojstna vasica, zadnji dnevi življenja, ki naj bi bili tako lepi in srečni, so v hipu izginili...

Ostra bolečina se mu je zarezala v srce. Sklonil je glavo in roke so mu omahile...

Ko so drugo jutro dobili mrtvega starčka in mu odprli krčevito stisnjeno dlan, so videli, da ima v njej čisto nov zlatnik. Ta zlatnik je bil naš znanec. Edino njega je rešil ubogi starček, vse druge mu je ropar odnesel.

To je bila ena najzanimivejših prigod našega zlatnika, ki jo še danes najraje pripoveduje svojim bratcem. Nešteto gospodarjev je medtem že zamenjal, lep kos sveta je z njimi že preromal in nič več se ne lesketa tako kakor nekdanj. Pa mu ni več do tega. Njegovo največje veselje je, če zaide v roke kakšnemu siromaku in ga za nekaj dni osreči. Ampak to se zgodi zelo, zelo poredkoma. Če priroma kdaj tudi do mene, ga zaprosim, naj mi pove še druge svoje prigode in jaz vam jih bom verno napisal v zabavo in pouk.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev zlogovnice

Lepa si, pomlad zelena...

Pravilnih rešitev je bilo 110. Za nagrado je bila izrečana Zofija Triller, učenka II. razreda na Breznici, p. Zirovnica. Dobi knjigo »Mali lord«.

Zloženka

Smreka — jelka — encijan — mah — žefran — oljka — otrok — ena — cimel — igla — riž — enkrat — kos — jelen — ovca.

Postavite te besede v drugačnem vrstnem redu drugo pod drugo tako, da boste iz začetnih črk od zgoraj navzdol čitali začetek znane narodne pesmi.

Izpolnjevalka: Materi

Jaz mislim nate, mati.
Vso noč ne morem —
vso noč iz senc in mraka
za tabo duša —

Brez solnce in brez cveta
so moja mlada —
vsi cilji izgubljeni,
odkar te ni pri —

Ko zvezda, ki utrne
se v noč in se ne —
si tiho ugasnila,
me v temi —

Jaz mislim nate, mati.
Vso noč ne morem —
vso noč iz senc in mraka
za tabo duša —

Za pravilno rešitev zloženke in izpolnjevalke je razpisana nagrada. Nagradjenca bo določil žreb.

Rešitev pošljite najkasneje do četrtega, 11. maja na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Teta: »No, Tinček, se ti dopade v šoli?«

Tinček: »Nič kaj posebno.«

»Kaj pa ti ni všeč v šoli?«

»Učitelj,« se je odrezal Tinček.

STRIČKOV KOTIČEK

491. Dragi Kotičkov striček! — Rada bi, da bi tudi moje ime zablestelo med kotičkarji. Obtožiti se moram, da sem klepetava. Vsi tako pravijo, zlasti pa v šoli. Hodim že v VI. razred, kjer se učimo tako grozoznansko učene stvari, da se mi že kar v glavi meša. Telovadimo tudi. Malo je manjkalo, da nisem zadnjič dobila prve nagrade — lepo pisano frnikulo. Strašno mi je žal!

Žiri so ob italijanski meji. Naša hiša je tako blizu meje, da lahko pljunem na slovensko-italijansko zemljo. Ali bo kdaj spet naša? Svečano obljubim pred vesoljnim svetom, da bom malo pristrigla svoj klepetavi jeziček, ker vem, da me boš imel bolj rad, kakor me imajo drugi moji strici. Moja mamica, ki je v Ljubljani, se ti bo prišla osebno zahvaliti. Kakšna čast Te čaka, kajne?

Lepo Te pozdravlja Tilka Kolenc, učenka VI. b-razr. v Zireh.

Draga Tilka! — Ko so Tebi pri krstu izbirali ime, so napravili velikansko pogreško. Namesto prelepega imena Julka, so Ti dali ime Tilka, ki s klepetavostjo ni prav nič v sorodu. Julka klepetuljka — to bi bilo zate pravo ime, če si res tako klepetava, kakor mi pišeš!

Tisti stavek, v katerem praviš, da se ti že kar meša v glavi, tako grozoznansko učene stvari se že učite v šoli, pa je tako čudno zavist kakor pujskov repek. Če bi bilo res, da z učenostjo raste ljudem v glavi tudi — zmešanost, potem bi morali biti najbolj zmešani oni ljudje, ki največ učenosti pogoltnejo. Pa ni tako. Najbolj zmešani so navadno ljudje, ki si domišljajo, da so učeni, v resnici pa so tako prsmuknjeni kakor Vrbani Prsmuk. Saj veš, kakšne sorte je Vrbani Prsmuk, ne? Nekoč si je poveznil na prazno betico počen lonec in šel skozi vas ošabno in močeno, kakor da ima najmanj kraljevske krono na glavi... Takih domišljavih rev je dandanes — žal — na svetu vse polno. Našel bi ti jih lahko nekaj sto — ampak gorje potem meni, siromaku! Zdrobili bi me v prah...

Tako blizu meje pa naša hiša menda spet ne bo, da bi lahko pljunila na drugo stran. To je tako močno pretirano, kakor če kdo reče, da je iz Ljubljane do Šiške samo korak, v resnici pa je najmanj tisoč korakov in še več. Seve, če bi še velikani živeli, potem ni izključeno, da bi bili z enim samim korakom v Šiški in tudi pljunili bi lahko od vaše hiše na ono stran. Zaenkrat se pa niti Ti niti kdo drugi ne more šteti med velikane, zato kakor rečeno...

Klepetavi jeziček si boš malo pristrigla, obljubeš, in zraven pristavljaš, da se mi bo prišla mama osebno zahvaliti. Ali zaradi česa? Saj vendar nimam nobenih zaslug pri tem, če si malo jeziček pristrigla. Tega nikakor ne razumem, hoho, in prosim, da mi to čudno reč natančneje razložiš. Pozdravljen! — Kotičkov striček.

492. Dragi striček! Vsako nedeljo čitam Tvoj kotiček in vidim, koliko novih kotičkarjev se oglašajo. In tudi to vidim, da imaš velik kotiček. Striček, preskrbi se zame malo prostora v njem!

Iz lhanu ti nihče ne piše. Gotovo si misliš, da v lhanu ni otrok. Pa nas je toliko, kakor če bi hrusko potresel; med njimi sem tudi jaz.

Pri nas doma imamo hudega psa. Ime mu je Demsi, hud pa je tako, da ga moramo imeti na verigi. Če prideš k nam, ga bomo že ukrotili, da Ti ne bo pomeril hlač. Pa ne smeš misliti, da je naš Demsi krojač.

Lepo Te pozdravlja Bernarda Hribar, učenka IV. razreda v lhanu.

Draga Bernarda! Kotiček nikoli ne more biti velik, kakor ne more biti velik na pr. muček, kužek ali pujske. To si zapiše za uho vsi tisti, ki vam dan za dnem kakšna taka nerodnost uide iz ust ali izpod peresa. Velik je lahko samo kot, kotiček pa ostane kotiček, tudi če ga skozi povečevalno steklo pogledaš. Saj beseda kotiček (pomajševalni samostalni) že sama dovolj jasno pove, kako in kaj je z njo...

Da v lhanu ni otrok, si niti v sanjah ne mislim, nego sem trdno prepričan, da jih je celo več, kakor če kdo hrusko potrese. Kajti lahko kakšno staro, trlo hrusko tresel leto in dan, pa ne bo padel z nje niti en sad. Kako torej moreš reči, da je v lhanu toliko otrok...?

Da vaš Demsi ni krojač, marveč navaden kuža, ki za vsako muho bevska in renči, mi je pa kar malo žal. Joj, tako sem potreben novih hlač! Kako imenitno bi bilo in koliko bi si prihranil, če bi mi Demsi zastojal pomeril hlače... Ampak le kdo je dal revežu to čudno ime? Še nikoli nikjer nisem podobnega imena slišal in se mi vse tako zdi, da je kuža zato tako hud, ker se žuti do dna srca užaljenega v svoji pasji časti zaradi te tuje spake-dranke. Sem prepričan, da bi bil stokrat rajši kakšen Jaka ali Miha kakor pa Demsi. Dajte mu, dajte drugo ime, da bo potolaženo njegovo srce!

Lepo pozdrave Tebi in vsem ihanskim otrokom pošilja — Kotičkov striček.

493. Preljubi Kotičkov striček! Gotovo sem prva, ki se oglašajo iz Kamniških planin. Veš, striček, jaz sem »Kornova« iz Stahovice pri Kamniku. V šolo pa hodim v Stranje in sicer v III. razred. Gospodično učiteljico imam zelo rada. Imam tudi dva brata. Enemu je ime Drago, drugemu pa Florjanček.

V naši hiši se ustavljajo in krepčajo utrjeni turisti, ki prihajajo iz Kamniške Bistrice, z Velike planine in z Grinčevca. Če boš tudi Ti kdaj hodil po planinah, se nazaj grede prav gotovo oglesi pri nas. Saj je na hiši z velikimi črkami napisano: »Pri Kornu«. Kar povprašaj po meni, pa Ti bom postregla z vsemi dobrotami, ki jih premoreta naša kuhinja in klet. Izvedel boš tudi, da ima moj stari očka mene najraje.

Zbogom in na svidenje! — Anica Prelesnik, učenka III. razreda v Stranjah.

Draga Anica! Ja, če si pa »Kornova« iz Stahovice pri Kamniku, potem mi pa noben izgovor nič ne pomaga. Moram in moram Te v kotiček dati in naj se ves svet podere. Kajti se nikakor nočem »Kornovim« zameriti, ker vem, da je to zelo spoštovana in ugledna gorenjska družina. To sklepam iz tega, ker s takim ponosom poudarjaš, da si »Kornova«. Tako ponosno niti kakšna princeska ne reče, da je cesarjeva ali kraljeva! Pa je čisto prav, da si ponosna na svoj dom in svojo družino. Saj podeno s a m o kmetsko hišo dostikrat prebiva več poštenih in zavednih slovenskih ljudi kakor v desetih mestnih palačah.

Na planine pa me zadnje čase le še redko kdaj zanese korak. Me je namreč ljuta žalost nad poslednjim lasom, ki mi ga je nedavno veter odnesel z glave, tako grozovito potrla in postarala, da skorajda nisem več za drugim kakor za zapeček. Dan za dnem se vzdihujem in se jokam za izgubljenim lasom, a so vse solze in tožbe zaman. Izgubljeni las se pač ne vrne nikoli več...

Včasih sem bil pa tudi jaz od sile vnet turist. Ljubljanski grad in Rožnik bi imela marsikaj povedati o mojih junaških turistovskih »podvigih«. Samo pomisli, draga moja: brez turistovskih čevljev, brez turistovske palice in brez vseh drugih takih mehkužnih turistovskih pripomočkov sem se v teku 20 let, odkar sem v Ljubljani, že najmanj petkrat povzpela na ti dve tako strmi in težko dostopni gori — ljubljanski grad in Rožnik. Celo s severne strani sem ju že prepelel — vsa čast in slava mi, ali ne? Ampak, če Bog da in sreča junaška, jo bom ob priliki prav gotovo kljub svoji visoki starosti in ljuti žalosti primahal tudi k vam — takšna tura me upam, se ne bo spravila pod zemljo.

Torej na svidenje in lepo pozdravljeni vsi: Ti, gospodična učiteljica, stari oče in Tvoja dva brata! — Kotičkov striček.

DELAVSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Poljedelski delavci

Spregovoriti hočemo nekaj o naših poljedelskih delavcih. Za naše razmere so delavci te stroke zelo važni — tem bolj — ker so to najemni delavci in ki kot strokovni poljedelski delavci izvršujejo svoje delo na svojem temveč na tujem zemljišču. Zraven tega je treba takoj naglasiti, da imamo v naši državi čez 100.000 takih poljedelskih delavcev. Zaradi tega je gotovo, da se to za naše razmere ogromno število delavcev ne sme nikakor prepustiti negotovi usodi, temveč je potrebno, da se tudi za ta del delavstva kdo zanima in ga štiti.

Življenje poljedelskega delavstva je mnogo slabše, kakor industrijskega delavstva in tudi neprimerno zastaja za našim obrtniškim delavstvom. Njihovo življenje je polno bede in revščine. Tudi v času največjega poljskega dela je poljedelski delavec nesiguren, če bo dobil zaposlitev, ker je splošna gospodarska kriza zadela tudi poljedelstvo in ne samo industrijo. Poljedelski delavci zaslužijo vedno manj, kar je posebno važno za one sezonske delavce, ki morajo čez poletje toliko zaslužiti, da zamorejo sebe in svoje preživeti čez zimo. Zaradi tega se večinoma v zimskem času zadože in postanejo tako sužnji raznih vaških gospodarjev in zelenišev. Za te bedne delavce izgleda, kot bi ne obstojale tudi za nje kulturne dobrine. Znano je namreč,

da je veliko poljedelskih delavcev nepismenih. Med poljedelskim delavstvom je zdravstveno stanje mnogih zelo žalostno. Statistični odsek ministrstva za narodno zdravje je ugotovil, da večina poljedelskega delavstva v Vojvodini vsled slabe hrane bolega na raznih boleznih. Veliko število teh delavcev je tuberkuloznih. Tako življenje spremlja poljedelskega delavca od rojstva do groba.

Poljedelski delavci v naši državi niso zavezani nobenemu zavarovanju. Predvideno je pač bilo z zakonom o splošnem zavarovanju iz leta 1922, neko zavarovanje (§ 6), ki se pa še ni izvedlo.

Brezposelnost med poljedelskim delavstvom stalno raste. Do sedaj so ljudje hodili iz vasi v mesta za zaslužkom, danes je pa to obrnjeno. Razni delavci, tudi kvalificirani, se zatekajo posebno v Vojvodino, Slavonijo, Medimurje itd., da dobe tam delo in s tem kosček kruha. To pa težko stanje poljedelskih delavcev še povečuje.

Plače oziroma zaslužek teh delavcev je zelo različen in tudi ni vsako dobo leta enak. Pri starih delih so plače visoke do največ 50 Din, običajno se pa gibljejo od 12 do 30 Din. Delovnih dni v letu je največ od 160 do 180, a delovni čas traja 13 do 15 ur dnevno, ob času žetve celo 16 ur dnevno.

Več jasnosti in doslednosti

»Kres«, ki je glasilo slovenskih fantov, se dviga od številke do številke. Prav posebno pa mora vsakega bralca razveseliti ostro začrtana pot, po kateri hodi »Kres«, njegova načelnost in doslednost. Tistim seveda, ki vidijo rešitev človeštva v marksizmu ali fašizmu, »Kres« ne ugaja. Ugaja pa »Kres« vsem tistim, ki grade novo stavbo človeštva in vseh odnosov med ljudmi na temelju trdnega svetovnega nazora, ne da bi si hodili izposajati raznih idej k enemu ali drugemu. »Kres« propagira katoliško socialno prosveto. V članku »Več jasnosti in doslednosti« pravi F. P.: »Fantje, mi se bomo borili za pravičen socialni red in bomo delavcem pomagali v poštenih borbi za njih pravice, mi bomo obsojali vse pijavke in zajedavce človeške družbe in jih onemogočili, toda mi bomo brezposelnim zaupali Kristusu in Cerkev. Mi vanjo verujemo, jo ljubimo in damo zanj vse, tudi življenje! Mi hočemo pridobiti za Kristusa tudi tiste proletarce, ki so ga zapustili. Mi hočemo spraviti v Kristusovo Cerkev nazaj tudi tiste, ki jo danes dolže krivic. Pri tem pa odločno zavračamo dvojno lice, vsako koketiranje z marksizmom. Mi moramo iti med delavce na odkrit način z jasno izpovedjo čelga katoličana.«

Tudi v ostalih člankih četrte številke »Kres« se opazi, da je slovenskim fantom glavna ideja preroditi človeško družbo v Kristusovem duhu in po Kristusovem zgledu. V boju za delavske pravice nas torej podpira mogočna četa slovenskih katoliških fantov, kar nas mora zelo veseliti in nam dati novega poguma pri težkem delu.

sledečih načelih: 1. prvenstveno se morajo brezposelne osebe, ki so brez sredstev, zaposliti pri javnih in privatnih delih; 2. kjer te možnosti ni, se jim pomaga z živili in drugimi življenjskimi potrebščinami; 3. denarne podpore se dajejo le v izjemnih primerih. V tem primeru se mora zahtevati, da se brezposelni zaveže, da bo to podporo odslužil, odnosno vrnil, kadar mu bo to mogoče.

Mesto individualnih podpor se morejo ustanoviti javne kuhinje, iz katerih prejemaajo brezposelni hrano.

Osebe, ki bivajo v občini nepretrgoma vsaj tri leta, podpira občinski pomožni odbor v mejah razpoložljivih sredstev enako kakor brezposelne, ki imajo v občini domovinsko pravico, brez omejitve na čas in na vrsto podpor. Vsem drugim pa gre podpora od 3 mesecev do 8 dni z ozirom na to, ali so nastanjeni v občini že dalj ali manj časa.

Občinski pomožni odbori vodijo evidenco brezposelnih. Občina je pa dolžna dati vsakemu brezposelnemu razvidnico za brezposelne, ki mu služi kot legitimacija pri iskanju podpor. Kdor bo hodil okoli brez dela in se ne bo mogel legitimirati s tako razvidnico, bo izročen sodišču radi kazenskega progona.

Kjer je občinski pomožni odbor poskrbel za preživljanje ubožcev in nezaposlenih, je beračenje od hiše do hiše prepovedano.

Delavsko združništvo
Družina in zadruga

Vseučiliški profesor dr. France Veber je napisal v aprilski številki »Zadrugarja« lep in globok članek o družini in zadrugi. Pravi: družina je začetna in končna gospodarska in duhovna osnova vse človeške socialnosti; brez družine bi nastal tak gospodarski in duhovni kaos, da bi mu ne mogla blizu nobena druga sila na svetu in tudi nobeno razumsko prizadevanje. Omenjeni dve sestavni strani pravega družinskega življenja pa nam že sami nakazujejo tudi ozke vezi, ki obstojajo med družino in zadrugo. Znani angleški tkalci, ki so prvi ustanovili moderno zadrugo, so to storili brez dvoma na temelju elementarno instinktivnega občutka, da gospodarsko in duhovno tako več ne gre. Človeku ne gre le za golo življenje, temveč mu gre za človeka vredno in dostojno življenje; zato je vsa človeška borba za kruh le instinktivna borba za sredstvo, brez katerega tudi ni prave duhovne sreče na zemlji. Po zadržnem življenju postajajo prvič tudi goli družinski vidiki vedno širši ter višji, kar že samo stori, da postaja pravemu zadržniku vprav pojem človečnosti še posebej pomemben in tehten. Drugič ima pravo zadržništvo res samo na zunaj glavni namen v samem gospodarstvu; najgloblja njegova notranja stran pa je, da izkluči preko takega gospodarstva nuditi svojim članom resnično možnost pravega duhovnega udejstvovanja in izživljanja.

Takse za zaposlitev tujih delavcev in nameščencev

Vemo, da bi bilo pri nas mnogo manj brezposelnosti tako med ročnim kakor tudi med duševnim delavstvom, če bi podjetja ne najemala tujih delavcev, ki so v ogromni večini slučajev čisto nepotrebnih in bi se jih moglo nadomestiti z domačimi delavci.

Letošnji finančni zakon namerava rešiti to vprašanje na ta način, da se bodo za zaposlitev tujih delavcev in nameščencev predpisale posebne takse, ki se bodo pobirale od poslodavcev tedaj, ko se bodo izdala dovoljenja za zaposlitev. Taksa za zaposlitev se bo odredila po važnosti stroke tujega delavca in nameščenca za domače gospodarstvo in se bo stekala v fond za podpiranje nezaposlenih delavcev.

Želimo le, da bi se ta točka finančnega zakona začela čimprej izvajati.

Kmetsko ženstvo, dvigni se!

Jedro našega naroda je kmetski stan, iz katerega izvirajo ali se vsaj obnavljajo vsi drugi stanovi. Zato je največjega pomena, da ostane ta stan zdrav in čvrst. A njegovo zdravje in moč sta predvsem odvisna od njegovega ženstva, njegovih mater in gospodinj. Zato je usodnega pomena, da se kmetsko ženstvo v vedno večji meri odtuji in izneverja kmetskemu stanu. V mesta in tovarne ne beže samo delavske in kočarske hčere, marveč tudi dekleta z dobrih domov. Prav posebno značilno pa je, da kmetski fant, najsi ima tudi lepo domačijo, vedno težje najde polnovredno nevesto, in dajejo kmetska dekleta prednost vsakemu uradniku, obrtniku ali boljsemu delavcu. Če vprašate dekleta, kaj jih vendar tako odhaja v življenju kmetske gospodinj, vam odgovore približno tako: Kmetska gospodinja mora noč in dan garati in biti vedno umazana; ne more imeti čedno urejenega stanovanja, ker jo sili drugo delo v hlevu in na polju; zanemarjati mora iz istega vzroka celo lastne otroke; kasneje otrok ne more dati šolati, kar bi tako rada; ker veliko kmetskih mož z ženo surovo ravna in je marsikateremu več za dobrobit živine in gospodarstva kakor za ženo in otroke; ker kmetski možje premalo cenijo gospodinjsko delo in mislijo, da se da to vse kar mimogrede opraviti; ker kmet, če ga zadene nesreča pri živini ali slaba letina, od nikoder ne dobi nobene podpore, kakor jo dobivajo n. pr. brezposelni in po moževi smrti žena ne dobi pokojnine.

Vse to je resnica, in če žene že preje niso začele »bežati« iz kmetskega, je bilo to samo zato, ker se svojega položaja niso zavedale odnosno ni bilo videti nobene možnosti, nobenega izhoda v drugačne razmere. Industrija, moderna prometna sredstva, tisk, kino in radio so zanesli vedenje o udobnem življenju do zadnjega gorskga zatišja in na široko odprli ne sicer potovanj, pač pa beganju za njim. Mnogo tega, kar vleče kmetskega dekleta v mesto, v tovarno, se seveda večinoma izkaže kot fata morgana, privid, prevara, vendar pa vse slaba izkušnje niso več v stanju premagati odpora proti trpiški usodi kmetske gospodinj.

To pa je resnica, da se delovna moč kmetske žene povečini nečloveško izkorišča. V tem, ko velja drugod osemurni delavnik, dela kmetska — mnogokrat pa seve tudi delavska — gospodinja po 16 do 18 ur dnevno in ob najhujšem delu se za nočni počitek niti ne sleče. Ni čuda, da je potem med njimi toliko smrtnih slučajev ob porodih, toliko obolenj v drobavju, pa tudi za jetiko, toliko prezgodnje neplodnosti in oslabelosti. Če hočemo naš kmetski stan obvarovati pred usihanjem njegovih življenjskih sil, potem treba tu izpremembe, odpomoči. Kmetsko ženo je treba razbremeniti, izboljšati njen položaj in njenemu delu priznati tisto ceno, tisto spoštovanje, ki ga zasluži. Kako bi se to doseglo, naj razmišljajo poklicani strokovnjaki, da bodo mogli podati splošne načrte in nasvete, v katerih gotovo ne bo izostalo socialno zavarovanje; a vsak posamezen gospodar naj tudi sam prevdri, kako bi preuredil gospodarstvo, da bi bilo treba ženi manj trpeti, če mu sredstva ne dovoljujejo, da bi enostavno najel pomožno moč. Noben član družine ne bi smel prepuščati gospodinj, da opravi zanj katerokoli delo, ki ga sam lahko opravi, nasprotno bi morali vsi gledati na to, da mater — gospodinja razbremenimo in ji pomagajo pri njenem delu. Potem bodo znali tudi vse bolj ceniti gospodinjsko delo, ker bodo iz lastne izkušnje vedeli, koliko truda zahteva.

Kmetske žene si morajo pa predvsem tudi same pomagati, in to nič drugače, kakor so si doslej pomagali še vsi stanovi in poklici, to je z organizacijo, z združenimi močmi. Sijajen zgled za to dajejo kmetske — pa tudi mestne! — gospodinj v Nemčiji, ki so — po svetovnem prepričanju — organizirane v treh velikih kmetskih gospodinjskih zvezah in imajo na tisoče krajevnih društev. Te organizacije, ki so se v malo letih neverjetno razširile in udomačile, imajo zelo dalekosežne naloge. Prizadevajo si, da šola in vzgoja budita in utrjujejo v kmetskem ženskem naraščaju stanovsko zavest in stanovsko npravitelost in mu dajeta vso potrebno strokovno izobrazbo. Dajejo pobude in snujejo ustanove, ki naj pospešujejo njihove gospodarske naloge in zastopajo v javnosti zahteve gospodinj. Po prizadevanju teh organizacij se je izpopolnilo žensko kmetsko šolstvo in kmeti-

ske zbornice so pozvale ženstvo na sodelovanje; v Prusiji imajo kmetske gospodinj aktivno in pasivno volilno pravico v KZ. Kmetske gospodinske zveze so dalje bistveno pripomogle, da so se za kmetske pridelke, ki spadajo predvsem v gospodinjski delokrog, ustanovile vnovčevalne zadruge (za vnovčevanje perutnine in jaje imajo že 314, za sadje in zelenjavo 317 zadrug). Te zadruge so veliko pripomogle, da se je zboljšala kakovost proizvodov in da so se z izključitvijo prekupevalstva zvišali dohodki kmetskih gospodarstev. Sploh kmet. gospodinske organizacije z vsemi silami pospešujejo izboljšanje proizvodov in uvajanje naprav in strojev, ki lajšajo delo, to pa le tedaj, ako se te naprave izplačujejo. Zveze skrbijo dalje za izvrstno strokovno časopise in za prirejanje razstav.

Tako so si nemške kmetske gospodinj v svojih organizacijah ustvarile poklicna zastopstva, ki so povzdignila njihovo veljavo in položaj v družini in javnosti. Organizirale so tudi kmetske ženske posle, delavke in uradnice. V vseh se goji stanovska zavest: Kmetski stan — prvi etan, neodvisen in svoboden, zemlji in nebu najbližji, glavni čuvar narodnih tradicij in pokrov njegove bodočnosti. Kmetska gospodinja — polnovredna gospodarica lastne domačije in spoštovana mati družine.

Moti se, kdor misli, da bi se dala civilizacija vasi zavreti in da bi bilo mogoče le na ta način ohraniti kmetski stan zdrav in za življenje sposoben. Vse je marveč odvisno od tega, da hodi »civilizacija« vtrije notranja kultura, npravitelost in socialno-gospodarski red, ki omogočuje kmetu obstanek in napredek. Krščanska vzgoja in resna splošna in strokovna izobrazba bosta kmetsko dekle dvignila nad želje po puhli gošpščini, ki je navadno sredi vola, nookrog je pa nič ni. Pametna, izobražena žena bo svojemu možu in otrokom, pa tudi svojemu stanu najboljša opora in bo pri tem njen lasten položaj tak, da ji ne bo treba zavidati mestnega ženstva. A kakor že rečeno, naj kmetsko ženstvo samo vzame v roko svojo in svojih in s tem celokupnosti lepšo usodo: organizira naj se strokovno. To bo tudi prvi korak do vključanja v stanovski preustroj našega notranjega reda, če in kadar do tega pride.

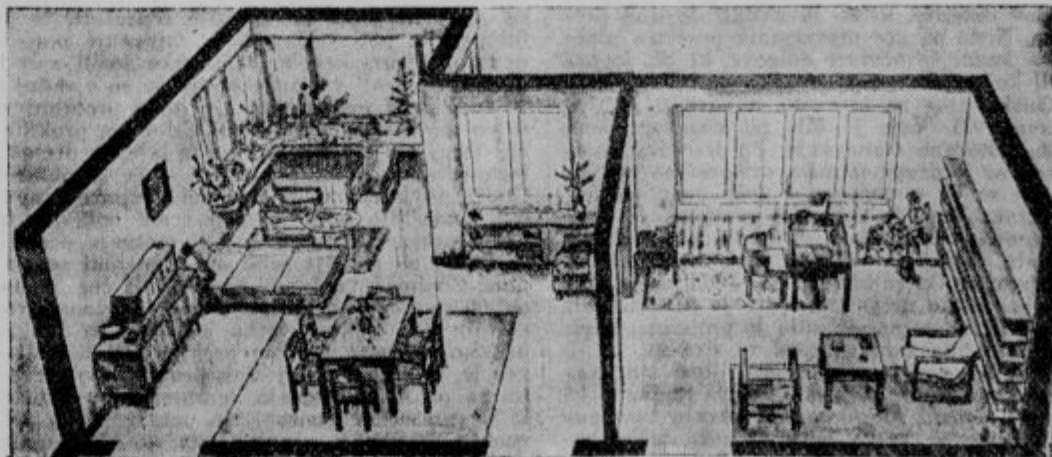
MODNE NOVOSTI

Dražestna bela pomladna obleka, okrašena z rdečimi gumbi in rdečim pasom.

Vse življenje nam je vsiljeno od zunaj, samo eno je, kar moremo sami oblikovati: naš Jaz. To je vrt, katerega je vsak prejel v obdelovanje. Če ga prerase plevel in grmovje, če se izpremeni v puščo, potem je to naša lastna krivda.

Po domače in lepo

Uredimo hišico ali vsaj stanovanje zase, ne za druge! To je danes geslo pametnih ljudi. Naša slika kaže oba glavna prostora v pritličju majhne, čisto gladke in zato cenene moderne enodružinske hišice. Oprema je preprosta, pa vendar udobna. Nič nerodnih omar, ki bi ovi-

rale korak in pogled, nič težkih zaves, ki bi zajezovale studente sončne luči in toplote, nobenega paradnega oblažjenega pohištva, ki zahteva toliko dela in paznje, marveč samo udobna »couches«

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igraških vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in sivalnih strojev. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlorska cesta št. 4. 191

Kleparska delavnica
ANTON FUCHS
Gospodarska cesta št. 16 „pri Levu“

Vam izvrši vsa kleparska dela kakor tudi raznovrstne ravne strehe in strelcevala, prav po Vaši želji najsolidnejše in po zmernih cenah.

Konrad Gologranc

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30 prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Specijelni entel oblek, ažuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfineše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinj, entlanje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vred. najmodernejšo ureditve podjetja — najnižje cene.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

L. A. — R. Okno stanovanjskega prostora bodi tako narejeno, da se da gorenji del (tretjina okenske plošče) odpirati posebej, dočim je spodnji del lahko zaprt. Zračenje stanovanja s tako narejenimi okni in odprtimi gornjimi deli je izdatnejše, ker lažje odhaja toplejši izrahljeni zrak na prosto, prepih pa je manj občuten v prostoru samem. Kajpada je izdelava tako urejenih oken dražja, a se izplača! Boljše je vedno cenejše, dasi je pri nabavi dražje.

V. Z. — V. Obrunki so se vam napravili pod kožo ob rebrih v velikosti pol oreha. Vi se bojite »volka« (lupus), ki je kožna razjedlina ali da vam je mrena (rebrna, ne trebušna) počila. Nič takega! Tisto, kar imate v podkožju, so kakor grliji ali grče v lesu, tvorbe podkožnega maslobnega staničja, ki včasih same izginejo, če pa delajo nadlego zavoljo rasti, jih treba zdravniško odstraniti. Te potrebe menda ne bo zlepa, zato jih pustite v nemar.

M. K. — T. Otroški krči so božjasti podobni, a niso ta bolezen in navadno ne preidejo v njo. So dojenci in majhni otroci z zelo razdražljivim živčevjem, ki jim kakšna probavna motnja ali pa naglo nastopivša vročina ali kaj drugega povzroči napad z nezavestjo in krči. Primerna nega in o potrebi kakšnega pomirjevalnega sredstva odpravi te napade. Vsekakor dajte otroka pregledati, saj imate zdravniško pomoč in zdravila na razpolago! Med napadom je najbolje pustiti otroka v miru in samo paziti nanj, da se ne poškoduje.

Ista. O glistni vročini in glistnih napadih je moje mnenje različno od vašega. Da oboli otrok zavoljo glist, je večja redkost, kakor si vi mislite, še bolj izjemna je vročina zaradi glist. Neverjetno velike množice glist prenašajo otroci brez posebne škode; ko pa otrok oboli zaradi kakšne druge bolezni, okužbe ali »prehlada« z vročino, lezejo gliste iz otroka zadrž in spredaj, žive ali poginile, ker se jim v bolnem telesu ne godi več dobro. Tako se pojavljajo gliste pri pljučnici, vnetju ušes ali možganskih mren ali katerih drugih delov in udov. Gliste kaže preganjati, če je njihova navzočnost dokazana. V tem primeru pa jih treba iztrebiti korenito. Nesposobnost je in škodljivo zdraviti otroka, ko je obolél zaradi katerekoli bolezni, najprej proti glistam, ki jih ni v njem ali so glede bolezni same čisto brezpomembne. Važno pa je, da se prepreči razvoj glist v otroku. Otroci, ki si vtika v usta roke, umazane od nesnage po tleh, dvorišču ali na cesti, se kuži z glistnimi jajčki, zato je snaga otrokovih rok poglavitno preprečevalo glist. Razvoj glist v črevesu samem ovirajo razna dišeča olja, kakršna so v česnu, čebuli, črni redkvi, hrenu, korenju, brinovi jagodah itd., torej v znanih začimbah. Nekaj teh sredstev je uporabnih tudi za majhne otroke, če ne drugače, v obliki vlivov. Kdor se drži teh vodil, mu ne bo trebalo za otroke močnejših zdravil, ki naj se rabijo po zdrav. naročilu in predpisu.

M. P. — Č. Gorska boja vas dezmerno utrjuje? Dajte si pregledati srce in pljuča, morda je v teh kaj nakaznega, morda je kriva vaše onemoglosti samo vaša nevajenost ali nespretnost, da se izprva preveč naglo zaženete v hrib in zato kmalu opazite. Tudi če je vaše srce morda nakazno ali pljuča okvarjena, ne dajte se plašiti od nikogar in nadaljujte svoje prizadevanje vztrajno in smotno! Če bi bila vaša morebitna bolezen sveža, kar gotovo ni, bi trebalo mirovati, da se vnetno stanje poleže, zdaj je takšna opreznost odveč. Lotite se utrjevanja po tem vodilu: Hodite po ravnem in navzgor z zaprtimi usti in pazite na dvoje, da se nikdar toliko

ne upehate, da bi vam trebalo dihati tudi skozi usta in da napravite večkrat med hojo nekaj krepkih izdihov po vrsti. S tem ravnanjem tudi primerno usmerite svoj korak. Če vam treba odmor, odpravite ga stoječ, nikar ne sedajte ali polegajte med hojo razen med glavnimi odpočitki. Z neprijetno, a vztrajno hojo se privadite že v letošnji dobi, da vam bodo srednji gorski pohodi — igrača. Več mojih bolnikov z resničnimi okvarami srca in pljuč se je s takim ravnanjem usposobilo, da so se spravili na gore, ko so se prej bali hribčkov, in da so oblezli tudi najvišje naše vrhove.

Isti. Noge stalno mrzle, glava večkrat prepolna krvi, kar vam je večkrat mučno. Kako se spravlja neurejen in kolebav krvni obtok v red in ravnotežje, je bilo že letos večkrat opisano. Začeti treba pri nogah. S čvrsto hojo in primerno vodno rabo se da krvni obtok v teh udih toliko povečati, da so noge stalno tople, kar je glavno ravnilo splošnemu krvnemu obtoku.

Isti. Nepopolne rejenosti je kriva ali katere bolezen, splošna ali prebavilna, ali nezadostna ali nepravilna hranitev ali pa nemirna čud. Dobra, to je mirna čud dobro redi. Kaj je vzrok vaši mršavosti, preodite sam!

A. V. — K. Prej zapora seča, zdaj plima dela priletenu možu skrb, kako se to konča. Sporočite mu, da je sedanje stanje mnogo ugodnejše od prejšnjega. Brez preiskave seča je pameten nasvet nemogoč, česa govori za sladkorno bolezen ali za sečno (scarno) »drisko«, mogoče je vzrok otrdenje obisti ali kakšna drugačna okvara v mokrilih. Vse to treba ugotoviti, potem se da kaj reči. Sicer pa je mož v dobi, ki ima pridevek »nadležna« menda ne smo zaradi lepšega. Konec pa je itak znan.

N. B. — C. Samoodseben odtok je povsem prirodni pojav, ki je zdravstveno brezpomemben, če ni prepopoten. Kajpada je treba vse ukreniti, da se to ne dogaja prevečkrat. Če je v obližju kakšna motnja, kakor zaprtje, zlata žila ali kaj sličnega, treba take motnje čim prej odstraniti. Skromno in nemehkužno življenje, združeno z zadostnim gibanjem vpliva ugodno tudi v tem pogledu.

A. Z. — R. Zlata žila je brčkone tisti močno srbeči izrastek, za kar priča tudi krvavitve. Z domačimi pripomočki ne pojde, zdravnik vam pa utegne hitro pomoči. Zanimiv je vaš izraz »stražnjica« za tisto stvar, ki se sicer označa s treni črkami. V Pieteršnikovem slovarju sem zaman iskal te ali podobne besede s tem pomenom. Kot iznajdljivi Ribuniki imate posebno pravico do izumov, morda se ta obdrži?

V. J. — Lj. Razvajanega otroka treba najprej resno vzgajati, da zna ubogati, brez tega znanja tudi ni zdravlja. Kako naj se otrok utrjuje, je bilo že letos večkrat razloženo. Posvetovalnic za nego in zdravstveno vzgojo otrok je menda v mestu dovolj, saj se nekateri kar pulijo zanje.

I. J. — K. Smrdeč pot pod pazduho se omejuje s umivanjem, in sicer z vodo, ki se ji doda kis ali vinski cvet v razmerju 5:100, močnejše vpliva salicilov cvet ali pa formolov cvet. Dobro dé tudi posipanje s smukcem, ki mu dodamo nekoliko salicilove kisline. Vse te stvari se dobe za malo denarja v lekarni ali mirodilnici. Samo ne pretiravajte, da se morda potenje popolnoma ustavi, dovolj je, da se omeji in izgubi zopni duh.

K. M. — Lj. Skrivalkam — nič.

Pravni nasveti

Zaljenje časti. J. Z. G. Vaš oče je opozoril soseda z mirnim glasom, naj v bodoče ne spodkopava mejnik v vinogradu. To je soseda in njegovega sina tako raztogotilo, da sta s koli grozila očetu in sta tudi vpila, da ste Vi fakini in da ste šli zaradi tega v državno službo, ker ste preleni za kmečko delo. To vpitje je elišalo precej ljudi. Vprašate, če so gornje besede žaljive, kakšna je kazen in če ima smisla za to tožiti. — Beseda »fakine« je psovka, ostalo pa kleveta in je kazen zapor do enega leta in v denarju do 10.000 Din. — Tožbo je vložiti v treh mesecih od dne, ko ste zvedeli za storjeno žalitev in za storilca. Stvar Vašega okusa je, če tožite mejaša ali ne. Posvetujte se s starši, ki žive doma, ker bodo zaradi tožbe ravno starši izpostavljeni morebitnim sosedovim šikanam. Če je sosed doslej bil nekaznovan in bo na sodišču obžaloval svoje dejanje, storjeno v razburjenosti, je verjetno, da bo le pogojno obsojen.

Dolg užitkarja. F. M. G. Leta 1930. ste prevzeli od očeta posestvo z vsemi do takrat nastalimi dolgi. Nekaj mesecev potem je oče kot užitkar napravil pri raznih tvrdkah nove dolge za več tisoč dinarjev. Sedaj je oče umrl. Ker je njegova zapuščina po cenitvi nižja kakor pa njegovi dolgi, vprašate, če ste kot prevzemnik posestva dolžni te dolge plačati. — Kot prevzemnik posestva ste dolžni plačati vse one dolge, ki so že nastali do dne prevzema. Niste pa kot prevzemnik posestva plačniki za kasnejše očetove dolge, ki jih je napravil kot užitkar.

Odkodnina za prevzeto stanovanje. M. A. P. Leta 1925. vam je bilo po stanovanjskem uradu nakazano stanovanje. Po izselitvi prednika pa se je druga stranka samovoljno vselila, tako da se Vi v stanovanje niste mogli vseliti. Ta stranka vam je obljubila povrtni vse stroške, vendar obljube do danes še ni izpolnila. Vprašate, če lahko tožite na stranko za razliko na najemnin, ki je bila v vam dodeljenem stanovanju znatno nižja kakor ste jo plačevali za svoje stanovanje. — Sedaj je prepozno. Imeli ste pravico, da zahtevate od te stranke, ki je prevzela samovoljno vam dodeljeno stanovanje, vso povzročeno škodo. Višino te škode bi v pravdi določil sodnik po zaslišanju izvedencev. Vendar pa vsaka odškodninska tožba zastara v treh letih in zato je sedaj po 8 letih prepozno tožiti.

Zamenjane, vendar neprepisane parcele. A. Z. F. Pokojni oče je zamenjal s še živčevim sosedom njivo za njivo, vendar brez pismene menjalne pogodbe in ti zamenjeni nivi uživata že čez 30 let. Zamenjava v zemljiški knjizi ni izvedena in plačuje vsak davke od njive, ki jo

dejansko ne uživa sam, ampak nasprotnik. Ker je njiva, ki je še vknjižena na Vaše ime, a jo uživa več kot 30 let sosed, med tem postala stavbišče, vprašate, če lahko zopet začnete uživati to njivo, odnosno če jo lahko prodaste. — Res je, da ste še vedno zemljejniti lastnik v resnici zamenjane njive. Lahko to njivo tudi prodaste in bi kupec, ki bi v zaupanju v javno knjigo od Vas kupil njivo, v resnici postal lastnik te njive. Vendar bi Vi v tem slučaju odgovarjali sedanjemu uživalcu njive za vso njemu povzročeno škodo. Od take sicer možne prodaje, ne bi imeli nikake koristi, ampak le pravne stroške in morebitne kazenske posledice. Svetujemo vam, da čimprej uredite zemljejniti stanje, da bo odgovarjalo dejanskemu posestnemu stanju ter s tem preprečite spore v bodoče.

Preklecana pot. I. J. P. Po Vaši njeni vodi že 30 let stara poljska pot. Po njeni sosedu, niti 60 m narazen, pelje sporedno druga pot, tako da se vam zdi Vaša pot popolnoma odveč. Zato ste dali po občinskem klicarju pred cerkvijo razglasiti, da svojo pot čez njivo za bodoče prepoveste, morebitne ugovore in pritožbe pa naj vsak upravičenec vloži v 14 dneh pri županstvu. Ker v tem roku nihče ni ugovarjal, ste smatrali prepoved poti za pravomočno in pot preorali. Sedaj vam nekateri grozijo s tožbo, če jim poti zopet ne dovolite. Vprašate, če je bil preklek poti veljaven. — Zapiranje poti je nevarna stvar, ker bi Vas lahko tožili zaradi motenja posesti vaših sosedov, ki so v zadnjih 30 dneh pred zaporu poti, t. j. pred preoranjem to pot neovirano uporabljali. Kdor pot prekliče, naj torej vsaj 30 dni počaka in šele po preteku tega roka dejansko pot zapre — če so namreč ljudje po prekleku poti zaradi prepovedi opustili nadaljnjo hojo po preklecani poti. Na ta način preprečite tožbe zaradi motenja posesti. — Če so pa sosedje sami ali s svojimi posestnimi predniki vred pot uporabljali čez 30 let, potem so si služnostno pravico poti priposestovali in Vas lahko s tožbo prisilijo, da jim to pravico priznate. — Sam preklek poti je veljaven le, v kolikor ljudje tak preklek upoštevajo. Če ga pa ne upoštevajo, morate pač vse tiste, ki neupravičeno uporabljajo pot, tožiti na priznanje, da nimajo pravice poti. — Zdi se nam, da je za Vas manj škodljivo, če pustite pot kot doslej, kakor pa, da si nakopljete skrbi in stroške morebitne pravde.

Dota. M. K. G. Sestra, ki se je poročila s posestnikom, je dobila od očeta 30.000 Din. Vam pa je oče obljubil dote le par tisoč dinarjev, ker imate fanta, ki ni posestnik. Pač pa vam oče obljubljuje več dote, če vzamete fanta, po-

sestnika, ki pa vam ni všeč. Ker ste delali in se delate na domu dalj časa kot zgoraj omenjena sestra, vprašate, če imate pravico zahtevati od očeta ravno toliko dote kot sestra. — Starši so dolžni dati hčeram svojemu stanu in imovini primerno doto. Hči lahko zahteva pri sodišču, brez tožbe, da sodišče določi doto, ki jo morajo starši dati. Če se hči omoži brez vednosti staršev ali proti njihovi volji in sodišče spozna, da je vzrok neodobravanju utemeljen, niso dolžni starši dati dote. Ker se je sestra poročila pred leti, ko je bila vrednost imovine staršev večja kot danes, zato bo pač Vaša dota manjša od sestrine.

M. P. L. Po starem običaju uredništvo ne izdaja svojih dopisnikov. To velja tudi za dopisnike v pravnih stvareh.

Smreke ob meji. T. L. Ni predpisa o tem, v kakšni razdalji od meje se sme saditi drevje. Pač pa sme vsak zemljiški lastnik izrjaviti korenine tuje drevesa iz svojega sveta in odsekati veje, ki vise v njegov zračni prostor.

Vlagaletj. J. K. D. Obrnite se na načelstvo denarnega zavoda. Morda bo videlo vašo stisko in vam izplačalo kakšen znesek.

Pobiranje pristojbin od selmarjev. K. F. J. Že od nekdaj je pri vas navada, da ob shodih pobira cerkev od stojnje raznih branjecev, ki jih postavijo na cerkvenem svetu, malenkostne pristojbine. Vsi radi plačajo razen enega, ki

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v prihodnjih 14 dneh

Na domu in okrog doma.

Rjavi hrošč je tu. Tri leta so njegove ličinke »ogrci« delale škodo v zemlji, kjer so razjedale in uničevale korenine njivskih in travniških rastlin. Kakšno ogromno škodo so s tem svojim uničevalnim delom napravile te ličinke našemu kmetijskemu gospodarstvu v dobi treh let, se ne da preračunati. Te ličinke (ogrci) so dale zdaj življenje rjavemu hrošču, ki žre drevesno listje in posebno nežne lističe, radi česar bo trpelo drevje samo, na sadnem drevju pa tudi sadni pridelek. Zato je nujno potrebno, da rjavega hrošča nabiramo v zgodnjih jutranjih urah in ga pokončujemo. To nabiranje in pokončevanje pa morajo izvršiti skupno in sporazumno po določenem načrtu vsi prebivalci vsakega kraja, kjer se je pojavil rjavi hrošč. Le organiziran boj proti temu velikemu škodljivcu vodi do zaželenega uspeha. Boj proti hrošču je istočasno tudi najuspešnejši boj proti njegovim ličinkam ali ogrcem. Zato pa sedaj vsi v boj proti rjavemu hrošču, da uničite njega in njegov zarod in preprečite sicer neizbežno škodo na vrtu, njivi in travniku v prihodnjih letih. — Nabrane in v vreli vodi pokončane hrošče porabite za napravo komposta, v kolikor jih ni mogoče posušiti in shraniti za krmjenje perutnine in prašičev.

Poljedelstvo. Dolgo zaželeni dež je prišel in vse je ozelenelo in se razcvetovalo. Zemlja je že dovolj topla, da se vanjo posejejo se tiste rastline, ki zahtevajo toploto tudi v tleh. Čas je za setev lucerne, pese, v hladnejših legah tudi kuruze, dalje sadiťve fižola in buč, setev lazu in naposled prosa. Tudi za krompir še ni prepozno. Tam, kjer sejejo prašno ajdo in zgodnjo repo, bo misliti na to. Dovolj odraslo koruso razredčimo, okopljemo in osujemo, vmes pa posadimo fižol in buče. Obilo dela nam da plevel. Plevel povsod sili na dan, zato takoj nad njega, dokler je še mlad in nerazvit, ker ga sedaj najlažje zatremo. Zapeleveno jarino prebrnemo in s tem uničimo večino plevela. Tudi krompirjevo njivo lahko brnemo, če ni krompir že premočno pogal. Ni se treba bati, da bomo napravili preveč škode. Dorastel krompir plevemo najbolje s kultivatorjem; z njim je delo najhitreje opravljeno. Plevel in okopavanje je v tem mesecu najvažnejše poljsko delo. Čas bo tudi kositi in karnatko, graščico ali ozimno rž za zeleno krmo. Na pokošeno njivo pride lahko proso, pesa ali zelena korusa.

Živinoreja. Kdor ni pričel z zelenim krmiljenjem že aprila, bo gotovo pričel maja. Naj vpoštevava vse, kar je bilo nasvetovano glede zelenega krmiljenja in priprave zelenih krmil v nedeljskih številkih »Slovenca« dne 9. in 23. aprila t. l. Pri krmiljenju inkarnatke, mlade domače detelje bodi previden, da se izogne nevarnemu napenjanju. Pri mladi detelji še prav posebno pazi, da se ne ugreje in postane vela. Mešaj med njo suha krmila (seno, slamo). Zelena krma se lahko poklada v primernih množinah vsem domačim živalim, le vprežno živino krmi s suho pičo. — Ko začneš goniti živino na pašo, daj ji, preden gre na pašo, nekoliko suhe krme, a tudi pasi je spočetka le po malo časa. Po pasi ji tudi pokladaj še suho krmo. Živino, ki ima oditi maja na nižje planinske pašnike, je treba že pred odhodom na planine dobro pripraviti na pašo. Mlade živali, ki niso še privajene na pašo in tudi ne na hojo, je treba zlasti na hojo toliko bolj privaditi, čim daljša je pot iz doline v planino. — Skrbi, da se bo tudi živina, ki ne hodi na pašo, dovolj gibala in razgibala v primerem tekališču. — Bliza se zopet poletni vroči čas in z njim tudi vedno večja nevarnost za izbruh kužnih bolezni, ki povzročajo vsako leto obilo škode v živinoreji. Zato ne pozabi razkužiti temeljito svoj hlev, svinjak in kurnik z apnenim beležem. Pazi na največjo svažnost jasi, korit in vse posode, ki jo rabiš pri krmiljenju živali. — Prašiče daj pravočasno cepiti proti nevarni rdečici. — Začni z vlaganjem jajec za jesen in zimo. Pazi da bo v krmi dovolj zelenjave in apnenih snovi, ki so potrebne za raščo perja pri piščetih.

Čebele se v tem času bližajo vrhuncu razvoja. Letos so večinoma zaostale, zato se bodo tudi posamezni opravi pri njih nekoliko odinili. Stanje družin itak ni nikoli čisto enako; nekatere se razvijajo prej od drugih. Zato se praviloma tudi prestavljanje, ki spada brezdvomno med najvažnejše opravila pri čebelarstvu, v A.-Z. panju ne izvrši pri vseh družinah naenkrat. Za prestavljanje (prevežanje) je družina godna, čim je prostor v plodišču polno zaležen in zaseden. Matica nima več prostora za zaleganje, čebelar postane hiša pretisna. Ako se v tak panj ne poseže pravočasno, se družina urno pripravlja na rojenje.

CRIKVENICA

Največje kopališče na Jadranu, 4½ ure vožnje od Zagreba via Plase. 30 hotelov in pensionov. Letos velike alovčnosti in znatno znižane cene. Informacije in prospekte pošilja Lječilišno poverništvo in sami hoteli.

Pens. - Rest. VILA RUŽICA 35 sob. Vis-a-vis obala Prospekte in pojasnila pošilja na zahtevo uprava. Cena v predsezoni 65 — 80 Din.

Pens.-Rest. TRIGLAV. Popolna oskrba od 60 — 75 Din

Komfort. Svažnost. Solidnost.

Hotel-Pension »LIBURNIA«. Vis-a-vis kopališča in v bližini kopališkega parka. Moderno opremljene sobe. Popolna oskrba 65 — 85 Din

Pens.-Rest. MORAVA. Dobra in mirna meštarska hiša. Popolna oskrba 60 — 70 Din

Pens.-Rest. ZELENKAJ. Tik ob morju blizu obale. Popolna oskrba 60 — 65 Din

Restavracija VINODOL. Izborna domača in dunajska kuhinja. Vsak dan sveže morske ribe. Izvrstna domača in dalmatinska vina. Shajališče gurmanov. Prehrana 40 Din

grozi z gremijem trgovcev, če bi ga tirjali. AH lahko temu zabraniti prodajo na cerkvenem svetu. — Kakor vsak zemljiški lastnik, tako tudi cerkev s svojim zemljiščem sama razpolaga. Zato enostavno prepovejte dotičnemu, ki ne plača pristojbine, prodajati na cerkvenem svetu. Gremij trgovcev ne bo mogel dovoliti poseganja v tujo lastnino, če tega lastnik sam ne dovolj.

Kdor noče naravnih rojev loviti po vejah, naj pazi, da bo prestavil pravočasno in pravilno. Navodilo dobi v knjigi »Naš panj« od A. Znidaršiča. Kdor pa hoče dobiti roje, naj ne izvrši tega opravila, ker s tem roj — če ne prepreči — pa vsaj zadrži in zakasni, pozni roji so pa slabi.

Dokler se zračna toplota znatno izpreminja, naj blazine še ostanejo v panjih.

Sadjarstvo. a) V drevesnici: Kdor še ni okopal drevesnice, naj to napravi čimprej. Vse okulirane divjake je čistiti divjih pogankov, da se zlahka poganjek lepše razvije. Spomladi sajene divjake, ki so še sveži a ne odganjajo, je izrjaviti iz zemlje, korenine na to skrajšati do sveže rezice in jih namakati v vodi do 24 ur. Tako namočene divjake je posaditi v drevesnici na istem mestu.

b) V sadnosniku: Skrajni čas je okopati drevesne kolobarje pri mladem drevju v jutranjih urah je otrsati drevje, da v podgrnjene rjuhe ulovimo otrsene cvetočerja in rjavega hrošča. Skropi drevje z 1% raztopino modre galice in apna z dodatkom 10 dkg uranija-zelenila na 100 litrov raztopine!

Vinogradništvo. Trte so poguale in s tem začena pravo delo in velika skrb vinogradnika. Divjakom in mladim trtem je obirati mladije, čim so poguale 5 do 10 cm na dolgo. Na starih trtah opravimo to delo, čim spoznamo, katera mladika ima zarod in katera ga nima. Na podlagi cepljenih trt je čimprej očistiti vse poganjke. Pričenja se žveplanje in škropljenje. Žveplati je tam, kjer pogosto nastane plesen, čim požene trta 10 do 15 cm dolgo mladje, škropiti pa, čim je mladika razvila 3 do 4 liste. Kdor ima žveplo zmehano s galico, ta opravi pri prvem žveplanju obe deli naenkrat.

Kletarstvo. Z rastočo toploto v kleti nastopa tudi večja nevarnost za vina. Da morajo biti sodi polni in se vehe močiti v vinu, je samoposedi umljivo. Toda ker se vino ob toploti raztegne, ne smemo vseh pretirno zabiti, da sod ne poč. Kjer je to potrebno, pretočimo vino drugič. Ponovno kipeče vino moramo pustiti na miru, dokler ne neha vreti in ga pretočiti šele tedaj, ko se popolnoma umiri in sčisti. Kleti zračniko le ponoči ali pe zjutraj. Podnevi, ko nastopi toplota, jih držimo dobro zaprte, da ostanejo hladne.

Vrtinarstvo. Vrt nam da že prvo zelenjavo: salato berivko, špinado, radič, iz gorkih redkvic, morda tudi že glavno solato in kolerabe. Tudi špargeljni že začenjajo. Čaka nas pa mnogo dela s presajevanjem rastlin iz toplih gred na gredice: solata, koleraba, pesa, zgodnje zelje in ohrovi, paradižniki, kumare, buče. Grah moramo postaviti vejevje, fižolu in paradižnikom kolje. — Pregoste setve moramo pravočasno razredčiti. Največ dela nam pa da plevel. Vse zeleni: ne samo to, kar smo posejali, ampak tudi ono, kar se je samo zasejalo. Zauranje plevela in rahljanje zemlje toliko zaleže kakor pol gnojnjaka; moramo torej marljivo pleveli in okopavati, kajti vrt mora biti čist ne samo zaradi zelenjave in cvetja, ampak tudi zaradi lepšega izgleda. — Začenja tudi borla proti raznim škodljivcem: listnim ušem, bolham na mladih setvah, polžem, bramorjem in drugemu mrčesu.

★

A. L. v D. — V matičenem panju ste opazili med čebelno tudi grbasto zalego. Kaj se je zgodilo in kaj vam je storiti?

Vaša matica je zanič. Morda je že stara, morda se je zaradi kakšnega posebnega vzroka slabo oplemenila in je semenski mošnjček dozrela prazen. Proč z njo! Ako bi jo pustili še v družini, bi si vzgojili otrovca, kajti matica bo zalegala čimdalje več neoplojenih jajčec, iz katerih se — kakor veste — razvijajo troti, ki ne nabirajo medu, pač pa ga vneto jedo. Če je družina še lepa in močna, ji dodajte po odstranitvi stare matice drugo, če jo imate v rezervi. Sprejete jo bodo radi. Če ni drugega izhoda, boste morali družino s čebelami in zalego vred po odstranitvi matice dodati kakemu šibkejšemu panju, ki ima matico v redu.

Kolikšna je hranilna vrednost raztopljenega sladkorja v primeri z medom? J. H. v Z.

Ako ste redčili sladkor z vodo v razmerju 1 : 1, kakor je pravilno (da se na 1 kg sladkorja doda 1 l vode) velja 1 liter te raztopine kakor 70 dkg medu. Če ste na pr. pokrtili 3 l raztopljenega sladkorja, je dobila družina 3 krat 70 dkg ali dobra 2 kg hrane. Vedite pa, da je v času močnega razvoja družine sladkorja hrane le nadomestek, ki je dober za prezimovanje, slab pa razvoj zalege.

J. R. v K. D. Ali bi pri vas moglo uspevati zlahko sadje? Prav gotovo, če preprečite in odstranite vse ovire za cvetenje in sadje. Toda manjka volje in predpogojev. Zato so za take kraje kvečjemu lesnike in drobnice, za morda lesniki. Ostalo bodo pridelali drugod z manj truda in brez presencenja. Vi se raje in dobičkonosneje pečajte s stroko, ki je za vaše ozračje in zemljo primerna: z rozdarstvom.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Rastlinstvo pragozda

Beseda »pragozd« oživlja pri večini ljudi spomin na skoraj pozabljeni, daljne sanje, dotakne se nejasnih hrepenenj, ki spé v naši notranjosti. Čim živahnejša je fantazija, toliko močnejše se javlja želja pogledati v nezakrinkano, vabečestno lice življenja. Tako vabi človeka neka tajna sila, da bi spoznal »pravset«.

Ostanki »pragozda« se nahajajo pri nas samo še na nedostopnih gorskih strminah. Ker jih človek zaradi nedostopnosti ni mogel izkoristiti, so se ohranili do današnjih dni.

V pragozdovih visokega severa, Sibirije in Kanade, kroži življenje neprestano že stoletja, ker pragozd ne pozna tistih vedno se ponavljajočih sprememb štirih letnih časov. V njem utripa življenje brez prestanka.

Vendar pa so pristni pragozdovi le tropske goščave. Tem gozdom je lastna suha in deževna doba, kar je značilno za pokrajine in otočja v območju Indijskega oceana.

Zapadni monsun, ki veje v poletnem polletju, prinaša vsak dan močne nalive, kar povzroča, da se življenje v pragozdu razbomlja.

Pod vzhodnim monsunom, ki veje v drugi letni polovici, se pogreza življenje pragozda počasi v popolno mirovanje. Drevo — kot pri nas — odpade listje, številne živali pa se zatečejo v skrivališča, da prežive nevarno suho periodo. Vedno zelene galerije gozdov je videti le ob obalah rek.

V notranjosti širnih okrajev tropskega pasu se razprostirajo izrečno »suhle gozdovi«. Ti se v kratki deževni dobi odenejo v revno zelenje, dočim ostale mesece samujejo popolnoma goli. Take »deževno-zelene« gozdne pokrajine se nahajajo n. pr. v nekaterih delih Afrike, Indije, predvsem pa v Braziliji. V tamošnjih gozdovih naletiš na posebne oblike dreves. Deblo je stekleniči ali sodu podobno; v njihovem stanišču se namreč zbera velike zaloge vode, katero porabljajo v suhi dobi. Tla pod drevesi so prerušena z malimi rastlinami, katerih organizem istotako shrani mnogo vode.

V teh izsušenih, brezsenčnih gozdovih — kot bi od neke sovražne sile bili položeni na našo zemeljsko oblo — mora človek od žeje brezupno umreti.

Ko govorimo o pragozdu, moramo predvsem omeniti širne pokrajine ob reki Amazoni, katere so pokrite z mogočnim »deževnim« pragozdom. Ta se od ostalih povsem razlikuje. Življenje — bodisi rastlinstva ali živalstva — se namreč ne odigrava v bližini tal, temveč le v vrhovih dreves. To je tudi vzrok, da ima večina obiskovalcev prvi vtis, da je tropični pragozd brez značilnega življenja. Tako n. pr. iznenadi navidezno malo cvetočih rastlin. To pa zato, ker se pretežni del cvetja bohoti visoko na listnatem krovu in ne pri tleh. Visoka

drevesa, ki so vsled svoje orjaške razvitosti tako rekoč stisnjena v tesnem prostoru, so najčestje ovita v plašč samega cvetja. Toda šele, ko se drevo poseka, izdajo vrhovi svoje tajnosti. Izkaže se, da so ti orjaki nudili oporo in dom številnim drugim rastlinam; deloma so te od mračnih tal kot ovijalke plezale k svetlobi, deloma so se že prej oklenile vej.

Nerazdružljivi sestavni členi (deli) tropskih »deževnih« gozdov so liane in plezalke. Njih gosta mreža veže krone dreves v eno samo ogromno, cvetočo streho. Neke rastline pa vzklijejo kar na vejah, nato šele usmerjajo svoje korenine — katere se z vedno novimi poganki oklepajo »gostitelja«, dokler vsega ne ovijejo — proti tlu. Tako oklepanje drevo polagoma zaduši, da začne trohniti, dočim je »morilec« kot pravo drevo »na lastnih nogah« ojačen.

So pa tudi neke rastline, ki svojem »gostitelju« ne povzročajo škode. Tudi one brste na vejah, katerih se oklepajo s svojimi koreninami. Hrano prejemajo iz tanke plasti listja in drugih rastlin, razpadlih na vejah. Te, tako zvane »epiphyte«, tako rekoč odrezane od tal. Dolge, kačam podobne zračne korenine pošiljajo v globino, da se ali zajedo v zemljo, ali pa — kot pivnik — vskavajo deževne kaplje. Sredi vodnih hlapih prepojenega pragozda so te rastline tako rekoč opremljene s posebnimi pripravami, da zbirajo vodo in zmanjšujejo izhlapevanje ter se tako kaj lahko prilagode spremembam dobrednih močnih naličev in na to sledeči suši.

Taki drevesni prebivalci so n. pr. najlepše tropske orhideje.

Listje tleh rastlin je tanko ko papir; končuje se šiljasto, tako vodne množine čim hitreje odteka.

Tudi živali tropskih gozdov žive ponajveč v vrhovih dreves.

Tam se vrste roji metuljev in jate drugih žuželk obiskujejo medene cvetove in jih oplojavajo. V vejnatih goščavi preže na svoj plen roparice in kače se plazijo neslišno. Tam je dom opic.

Človek, živeč v pragozdu, je v boju z neizmerno goščavo skoraj vedno na begu. Tu domujejo skoraj še nepoznani narodi prilikavev, kateri — podobno živalim — iz skrivališč za koreninami, moré z zastrupljenimi piščanci. Tudi oni so postali nekak sestavni del strašnega pragozda, da sredi prenapolnjenosti življenja bijejo nikdar nehajoč boj z nevarnostjo smrti za lakoto, ker na vseh živih stvarih pragozda gloda smrt v narazličnejših oblikah.

Orjaški organizem tropskega pragozda meče vsako sekundo tisoče bitij iz svojega naročja in vsak trenutek izgineva tisoč bitij v njegovem nezasitnem žrelu.

Beg in lisica

(Albanska pravljica)

Nekoč je živel v neki vasi beg, ki ni imel drugega kakor konja, lovskega psa in puško; drugega dela ni imel kakor lov, in od tega je živel. Nekega dne je odjezdil na lov v gore s puško in psom. Ko je prišel na neko planico, je privezal konja k buki in ga pustil tamkaj. Sam pa odšel s puško na rami dalje po gozdu. Ko je tako lovil, je prišla k njegovemu konju lisica in legla poleg njega.

Beg se je dalj časa zamudil v gozdu, a ustretil samo eno srno. Ko se je vrnil k svojemu konju, se je začudil, ko je videl poleg konja ležati lisico, naperil je takoj puško in jo hotel ustreleti. Ko je lisica to videla, je skočila kvišku in prosila bega, naj je ne ustreli; rada bo njegovega konja zvesto varovala in pazila nanj. Na to se je beg lisice usmilil in jo pustil živeti; potem je zajahal konja, privezal srno na sedlo, vzel s seboj lisico in odšel domov. Tedaj je iz srne pripravil večerjo, drob pa je dal lisici, da bi se tudi ona nasitila.

Naslednje jutro je odšel beg zopet na lov in vzel za družbo s seboj tudi lisico. Na taisti planici je zopet privezal konja k buki in se odpravil loviti po gori; lisico je pustil pri konju za varuha. Lisica je ostala nekaj časa s konjem sama, kmalu pa je prišel medved in hotel konja raztrgati in požreti; toda lisica ga je prosila, naj konju ne stori žalega, marveč čaka na njegovega gospoda, pri katerem se mu bo dobro godilo, kajti beg jima bo obema na svojem domu dal hrano. Medved je rad pristal na to, legel poleg lisice in čakal, da se gospod vrne z lova. Ko se je beg vrnil, se je začudil, ko je videl medveda in lisico ležati poleg konja, takoj je zgrabil za puško in pomeril na medveda. Lisica pa ga je prosila, naj medvedu ne stori žalega, ker bo skupaj z njo pazil na konja in mu bo tudi drugače vedno na uslugo. Nato je beg odločil puško, vrgel obe srni, ki jih je bil ustretil, konju na hrbet, zajahal in se odpravil v družbi medveda in lisice proti domu.

Prihodnji dan je šel prav tako zopet na lov; topot je prišel volk in tudi njega je vzel s seboj domov; prihodnji sta prišla miš in krt, potem zopet volk in piščanec, ki je bil tako velik, da je mogel odnesti konja in človeka obenem. Vse te živali je beg doma krmil; nazadnje je prišel v družbo še zajec.

Nekega dne je rekla lisica medvedu: »Pojdi, no, ljubi medved, in prinesi mi parobek, da sedem nanj in vam dam povelja, vi pa me ubogajte.« Nato je šel medved takoj v gozd in prinesel velik stor; lisica je zlezla nanj in začela svoj govor: »Poslušajte me, oženiti moramo našega bega.« Ostali so odgovorili: »Dobro! Toda kako? Saj ne vemo, kje bi našli zanj dekleta.« Nato lisica: »Car ima hčer, z njo oženimo našega bega. Zato pojdi ti, kumrikuša, pred carjevo palačo in čakaj, dokler ne pride iz nje na izprehod njegova hči, potem je zgrabi in prinesi semkaj.« Tedaj se je kumrikuša takoj odpravila pred carjev dvor in čakala na hčer. Proti

večeru je prišla s svojo služabnico ven, da bi se izprehajala, kumrikuša je priletel do nje, jo zgrabil, si jo posadil na hrbet in jo ubral tja, odkoder je bil prišel.

Ko je car zvedel, kaj se je pripetilo njegovi hčeri, je bil zelo potrt in je takoj obljubil bogato plačilo tistemu, ki bi jo našel; a vse je bilo zastoj, nikogar ni bilo, ki bi se bil hotel stvari lotiti. Tedaj se je naenkrat znašla neka ciganka, šla do carja in rekla: »Gospod, kaj mi daš, pa ti vrnem hčer.« Ko je car to slišal, se je zelo razveselil in zaklical: »Zahtevaj, kar hočeš, da jo le najdeš.« Nato je šla ciganka domov, vzela bob in začela na stari način čarati; tako je zvedela, da se nahaja carjeva hči zelo daleč, deset dni poti od tod, in se začela takoj pripravljati na pot. Vzela je svojo preprogo in bič, sedla na preprogo in udarila po njej z bičem. Tedaj se je dvignila v zrak in zletela naravnost proti kraju, kjer je bil beg s carjevo hčerjo. Malo vstran od begovega dvorca se je spustila na tla, pustila tamkaj preprogo in bič, se splazila do dvorca in oprezovala, kdaj se prikaže iz njega carjeva hči, da bi šla na izprehod. Čez malo časa je v resnici prišla, ciganka je pohitela do nje in se začela z njo pogovarjati. Ko sta se med pogovorom že precej odstranili od dvorca, je ciganka pozvala carjevo hčer, naj gre z njo, kar je ta tudi storila. Tedaj je zagledala preprogo in dejala: »Ej, tu je preproga, sediva nanjo!« To je prišlo ciganki ravno prav, skupaj sta stekli do preproge in sedli nanjo. Nato je ciganka vzela bič, udarila po preprogi in se s carjevo hčerjo dvignila v zrak pa naravnost k carju. Ko je ta zagledal svojo hčer, se je razveselil in bogato obdaril ciganko, hčer je pa zaklenil v sobo in ji prepovedal, še kdaj iti kamorkoli iz nje; dal ji je tudi dve služabnici, da bi ji stregli.

Ko je lisica slišala, kaj se je zgodilo z begovo ženo, je sklicala svojo družbo in jo nagovorila: »Našega bega smo sicer oženili s carjevo hčerjo, toda ukradli so nam jo in zdaj je naš beg zopet samec. Zato mi moramo zdaj carjevo hčer zopet dovesti, a to ni lahka stvar za nas, ker jo je car zaprl in je nikamor več ne pusti. Zato se bom izpremenila v lepo pisano mačko, nališpala z vsemi barvami, in se bom izgrala pod oknom carjeve hčere. Ko me bo videla, bo poslala svojo služabnico, da bi me ujele; jaz se pa ne bom dala ujeti, dokler ne pride sama ven. In ko se prikaže na vrtu, prihi ti, kumrikuša, zgrabi jo in jo takoj odnesi našemu begu; bom že gledala, da srečno uidev in me ne ujanjejo.« Ko je dala lisica tako vsakemu svoja navodila, kako naj ravna, so vsi pritrdili. Nato je vzel kumrikuša lisico pod peroti in zletel v deželo, kjer se je nahajala carjeva hči, naravnost do carjevega dvorca. Tam se je ptica nalahno spustila na tla, lisica se je takoj izpremenila v pisano mačko, nalepotičeno z vsemi barvami, šla pod altan carjeve hčere in se začela tam igrati in plesati. Ko jo je carjeva

hči opazila, je takoj poslala svoji služabnici, da bi ujele mačko in ji jo prinesli. Služabnici sta tudi takoj šli doli in na vse načine skušali, da bi mačko ujele, ta se pa ni dala prijeti. Nato je prišla carjeva hči sama doli, in kakor hitro je šla proti mački, se je znašel na mestu kumrikuša, jo zgrabil in odhitel z njo nazaj, lisica pa za njim. Ko je car slišal, kaj se je zgodilo z njegovo hčerjo, je spustil svoje lovsko pse za mačko. Ko je mačka opazila, da jo hočejo psi ujeti, je snuknila v luknjo, v katero ji psi niso mogli slediti in so se zato vrnili; mačka je pa zlezla zopet ven; se izpremenila v lisico in šla za kumrikušo, ki je bil v tem begu že prinesel njegovo ženo.

Ko je car zdaj videl, da svoje hčere ne more dobiti nazaj, je zbral ogromno vojsko in jo vodil proti živalim. Tedaj je lisica sklicala vse živali, ki so živele pri begu: medveda, volka, zajca, krtu, miš in piščanec, in jim rekla: »Glejte, car je postavil proti nam svojo vojsko in nas hoče iztrebiti; dajmo tedaj in zberimo tudi me proti njemu svoje trume.« Koliko medvedov moreš spraviti skupaj, ljubi medved? — »Tri sto.« — »In ti, volk, koliko volkov?« — »Pet sto.« — »In ti, zajec, koliko zajcev?« — »Osem sto.« — »In ti, miš, koliko miši?« — »Tri tisoč.« — »In ti, krt, koliko krtov?« — »Osem tisoč.« — »In ti, kumrikuša, koliko moreš spraviti skupaj svojih vrstnikov?« — »Približno dve sto do tri sto.« — »Dobro, pojdite tedaj vsi in vsak zberi toliko, kolikor je rekel; in ko jih boste imeli skupaj, privedite jih semkaj, jaz pa vam bom potem povedala, kaj ima kateri storiti.«

Ko je lisica končala svoj govor, so odšli vsi v gozdove in zbirali vojsko. Čez nekaj časa je bilo od vseh strani slišati strašen krik in hrumenje, medvedja vojska, volčja vojska in še druge so prihajale od vsepovsod. Ko so bili vsi skupaj, je stopila med nje lisica in jim začela tako-le govoriti: »Vi, medvedje in volkovi, odrinite prvi naprej in ko se bo carjeva voj-

Mih. Zoščenko:

Sveta dolžnost

Ker stojim na straži v duhu strankinih proletarskih načel, ki jih moramo braniti celo do zadnje kaplje krvi, mi narekuje to prijavo sveta državljanska dolžnost. Javiti vam moram, tovariš čilničnik, da je stanovanje štev. 10 na glasu radi prodaje prepovedane alkoholne pijače, ki jo najbrž skuha lastnica omenjenega stanovanja, gospa Gusjeva, laetnoročno. S tem oškoduje državno samoprodajo in poleg tega nikoli ne daje na up. Če boste imeli samo eno kopejko premalo denarja, vas že surovo suje iz veže ven na hodnik, kar je seveda prestopok zoper osebe, v ustavi zajamčene pravice.

Razen tega mi narekuje ista sveta dolžnost, da je na glasu radi prodaje iste prepovedane pijače, t. zv. »samogona«, stanovanje štev. 3. Razlika je samo ta, da devljejo v tem primeru v samogon pomarančne lupine, najbrž zaradi okusa in penec se pijače, kar ima jako slabe posledice za želodec. Na up seveda tudi nikoli ne dajejo. Zjokal bi se človek, tako so neusmiljeni!

Državljanke, ki izvršuje to prepovedano obrt, pusti vse odjemalce čakati v kuhinji ali veži in zapira vrata v sobo pred nosom, če se kdo zanima ali pazi pri izdelovanju na potrebno snago. Med tem ima v omenjeni kuhinji kučka znamke »koder«, ki napada kupee in jih grize v nogo. Ta koder, da bi ga vrag, je tudi mene pograbil za nogo. Ko pa sem dvignil prazno steklenico, da bi s popolno pravico sunil tega kodra, mi jo je njegova lastnica strgala iz rok in zavpila:

»Vzemi svojo posodo nazaj, živina!« Tako je dobesedno rekla. »Ničesar ne boš pri meni dobil, če udrihaš po nedolžni živali.«

Med tem je zanesljivo dokazano, da ga sploh niso udarili, temveč sem le dvignil steklenico v obrambi v zrak.

»Kaj pravite, vi, socialno škodljiva državljanka?« sem rekel. »Nisem niti lasa skrivil vašemu kučku. Zdaj se morate vsekakor opravičiti. Res ne gre, da bi ogrožal vaš popadljivi kužek hlače in čevlje kupee.«

Samo to sem rekel omenjeni državljanki, a mi je kljub temu vrgla denar nazaj, in sicer tako, da je padel pod štedilnik. Obležal je na tleh, a kužek ga je olinil in me ni pustil blizu. Zjokal bi se človek!

Šele zdaj, v sili, sem kučka sunil z nogo, kar tudi pošteno priznam. A storil sem to samo, di bi pobral denar. Ugotovil sem tudi, da je bil en rubeljski bankovec ves slinast in je bilo zoperno vzeti ga v roke. A drugemu bankovcu je odgrizel kužek tekočo številko, in mi ga ne mara zamenjati nobena podružnica državne banke. Zjokal bi se človek!

Samo v odgovor na to izzivanje sem kodra sunil v prsa, kar tudi odkrito priznam. Takoj potem sem zapustil stanovanje.

Kljub temu me od tedaj omenjena socialna kvarna državljanka ne pusti v svoje stanovanje. Nasprotno ima vrata stalno zaklenjena. Kolikokrat sem poskušal priti noter, a vedno so bila z verižico zaprta. Razen tega ima tista ženska zopno navado, da mi vedno pljuva v obraz, čim noter pogledam. Ko sem zadnjič dvignil roko, da bi jo v plačilo za pljunke oplazil po glavi, se je menda prestrašila in tako urno zaloputnila vrata, da mi je priščenila roko v komolec. Moral sem potem na ves glas vpiti in pred vrati skakati, a njen koder je notri lajal name. Zjokal bi se človek, tako se mi je to zamerilo. V dokaz vsega navedenega imam zdravniško spričevalo in tudi rano, ki še vedno krvavi, če na primer brskam po brazgotini.

Razen omenjenih dvomljivih stanovanj moram naznaiti še pivnico »Veselo dolino«, ki tudi zasluži, da bi jo postavili v zvezo na piko. Tam so

ska prvič utaborila, da prenoči, raztrgajte vse njene konje; vi, zajci, spustite svojo vodo v topove, tako da se ne bodo mogli sprožiti. Ko se bo carjeva vojska v drugo utaborila za prenočevanje, boste ve, miši, zglodale vsa sedla, kajti gotovo bodo v tem kupili druge konje. Na tretjem prenočišču pa skopajte vi, krti, okrog celega carjevega tabora petnajst komolcev širok in dvajset konolcev globok jarek; in vi, kumrikuši, metajte z višine kamenje, ko se bo jutri carjeva vojska bližala.« Ko je tako vsak prejel svoje navodilo, so vsi odšli.

Ko je carjeva vojska prvič taborila čez noč, so prišli medvedje in volkovi in raztrgali vse konje. To so naslednje jutro vojaki javili carju, ki je postal zamišljen, kaj bi to moglo biti, a je takoj kupil druge konje in šel s svojo vojsko dalje. V drugem taborišču so prišle miši in zglodale vsa sedla. To so zjutraj opazili vojaki in takoj javili carju, ki je kupil druga sedla in odrinil dalje. Na tretjem taborišču je lisica poslala krtu, da bi okoli in okoli izpodkopali tla petnajst komolcev na široko in dvajset konolcev na globoko. Da bi jim delo olajšala, jim je poslala medvede, ki naj bi pomagali odnašati zemljo. Nekako opolnoči so se razdelili krti okrog carjeve vojske in začeli pod zemljo kopati, samo na enem mestu so pustili luknjo, skozi katero so spravljali zemljo; medvedji so čakali zunaj in odnašali prst nekoliko dalje od vojske. Drugo jutro je carjeva vojska zajahala konje in odrinila dalje. Tedaj pa so se začeli jezdeci udirati v zemljo, in lisica je poslala kumrikuše, da so iz zraka metali nanje kamenje. Ko je tedaj car videl pogubo svoje vojske, je zaklical: »Dajte, vrni me se! To je kazen božja za to, ker smo se odpravili na vojsko proti živalim. Naj obdrže mojo hčer, ki so mi jo bile odvedle.« Nato so se takoj obrnili in se začeli umikati, toda tudi na tej strani so se udirali v zemljo. Tedaj je zaklical car: »Če nas Bog že s tem kaznuje, da se odpira zemlja pod našimi nogami, zakaj nas zadeva potem še kamenje odgoraj?« Padali so drug za drugim in poginili s carjem vred. Čez nekaj časa je lisica premetila svoj prestol v Stambul in začela tam vladati; beg je opustil lov in zadovoljno živel z lisico v Stambulu, carjeva hči pa je ostala njegova žena, ki mu je nihče ni več uplenil.

mi namreč prisolili zaušnico in me potisnili v kot. »Če si kozarec potolkel, pasja noga, plačati ga moraš,« so mi rekli. Resnica pa je, da nikoli nisem potolkel nobenega vrca, in sploh ni moja skrb, da bi v krčmi varoval posodo. »Jaz nisem vaš nastavljenec, da bi za škodo odgovarjal,« sem po pravici povedal. »Pustite me, da bom pojedel klobaso s kruhom, ki sem jo naročil.« A namesto tega, so me surovo vlekli naprej, dokler me niso spravili do vraf. Šele potem so me spustili ven, a naročena klobasa je ostala na mizi. Zjokal bi se človek!

Naposled imam še sveto državljansko dolžnost v zadevi v isti hiši stanujoče gospodične Varjke Petrove. Tudi njo priporočam oblasti, ker izjiva njeno obnašanje javno spodobnost in dokazuje, da je na slabem glasu. Kolikokrat sem jo vabil na sprehod ali ponujal spremstvo toda me je vedno izzivalno zavrnila.

Priporočam tovarišu milničniku, naj takoj zapre vse omenjene osebe ali jih drugače kaznuje po zakonskih predpisih. Jaz odgovarjam osebno za vsebino te ovadbe in jamčim, da je popolnoma resnična do zadnje besede. Kajti stojim na straži v duhu proletarskih načel Zveze komunistične stranke in sem tudi aktivno udeležen pri protiverskem gibanju zoper geslo »Vera je opij za neuko ljudstvo!« Čeprav sem zdaj odpuščen iz službe in reduciran radi socialistične zavednosti.

Prosim samo še, da ne bi zaprli krčme »Vesela dolina«. Zdaj sem namreč bolan in jo nisem v stanju obiskati. A ko ozdravim, zopet jo bom obiskal. Saj sem zadnjič pošteno plačal klobaso, a je nisem pojedel.

Dijaki Novo! Mladiči

Ni kmalo povesti, ki bi bila tako sodobna in tako fantovska kakor

Luč z gora

spisal Fr. Weiser D. J. poslovenil Jože Jagodite. Cena broširani Din 15.—, polplatno vezani Din 22.—

Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Zdrave in lepo oblikovane noge!

Vse bolečine v nogah odstranite takoj!

Ako Vas noge pečejo in bole, ako Vam zateče členk ali rist (zatekanje noge) i potem vzemite še tisti večer kopelj za noge, v kateri je raztopljena so. sv. Roka. Vzemite 2 žlici prave soli sv. Roka (zeleni zavitek) in jo usipajte v lavor vroče vode. S tem dobite kol balzam mehko, mleku podobno test kočino, ki vsebuje mnogo kislika. V tej raztopini, kopajte Vaše noge približno četr ure. Takoj boste občutili blagodejno olajšanje in gibčnost, ki jo daje sol sv. Roka. Bolna in strapacirana noga bo kol prerajena. Rožnata kurja očesa in oteklina se že pri prvi kopelji s soljo sv. Roka tako omeňajo, da jih lahko brez noža odstranite. Če bodele negovalje Vaše noge s soljo sv. Roka, Vam bodo postale zdrave, močne in majhne, tako, da se bodele tud v ozkih čevljih dobro počutili. Sol sv. Roka se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah a Din 16.—

Obraz pariškega malomeščana

Malokdaj se krijejo predstave in resnica tako malo, kakor poprečen Parižan in pojmi, ki jih ima običajno inozemec o Parizu. Razkošje, npravna razbrzanost, veseljačenje — da se dotaknemo samo elabih strani, po katerih je Pariz splošno »znan« — so poprečnemu pariškemu malomeščanu tako tuji, kakor prebivalcem kakega stariškega malega mesteca, ki leži daleč proč od velikih prometnih cest. O tem »drugem Parizu« prijetno in zanimivo pripoveduje pravkar izšla knjiga Marthe Maquardt: »Pariški mali ljudje«. Iz nje le nekaj mest.

Pariz o poletnih počitnicah

V nobeni deželi na svetu se ne drže poletnih počitnic v toliki meri, kakor v Parizu. Od konca junija do oktobra se nahaja ves Pariz v znamenju »vacances«, obličje mesta je popolnoma izpremenjeno. Francoz ne potuje daleč, le redkokdaj prek zneja svoje lepe dežele. Odlični Parižan ima svoj lastni selski dvorec, kjer prebije družina vse poletje; manj bogati si najamejo hišico na kmetih; tisti, ki hočejo nekaj veljati, gredo v glavna morská kopališča. A celo malomeščan, ki vse leto skrajno varčuje, gre za štiri tedne k morju ali na kmete, da tudi tam živi popolnoma skromno in prebije počitnice v miru in zbranosti, lovi ribe na trnek in uživa skromno srečo v preprosti naravi. Z velikimi prazniki: narodnim praznikom dne 14. julija in največjim cerkvenim praznikom dne 15. avgusta — Marijino vnebovzetje — se začne velike počitnice nameščencev in malih ljudi. Prodajalna za prodajalno zapahne vrata in okna in nalepi zunaj listek. »Cloture annuelle« — zaradi letnih počitnic zaprti. Prodajalne zelenjave in sadne trgovine, urarji, trgovine z metlami in barvami, slaščičarne, celo najskromnejši čevljarji zapro svoja obratovališča. Tržni promet na cestah se skrajno skrči in prihaja na trg samo po par voz. Peki pečejo čisto malo kruha in rogljičkov.

Na velikih boulevardih polje življenje naprej, saj so to povečini inozemci in tujci, ki se vse leto gnetejo tod. Veletrgovine in manjši »grand magasins« se skušajo v mrtvem času pretolči s »sezizkimi prodajami« kakor vedo in znajo. V teh obratih, ki ne morejo zapreti: po pisarnah, lekarnah, pekarnah, odhajajo na počitnice manjše se. Veletrgovine so uvedle poseben red, ki se ga drže vse leto: v ponedeljkih odpirajo šele ob 1. uri popoldne; to je za uslužbenca, ki morajo ob sobotah popoldne posebno naporno delati, velika dobrota. V ponedeljek dopoldne občinstvo običajno ne hodi veliko kupovat. Mesnice so v ponedeljek sploh ves dan zaprte, ker o ponedeljkih nihče ne kupuje mesa. To teženje, da se delo čim bolj omeji, je zelo razvito v vseh slojih prebivalstva: človek ne živi zato, da bi delal, marveč dela zato, da bi si z delom ustvaril prijetno ali vsaj znosno življenje. Že ob sami misli, da naj bi svoj obrat za štiri tedne zaprl in šel na počitnice, bi nemškega trgovca občila zana: konkurenca bi mu utegnila prevzeti odjemalce. S

takimi mislimi se Francoz ne trapi. Kdor hoče kupovati pri konkurenci, naj le kupuje; sam bo še zmerom dovolj prodal, da bo mogel skromno živeti.

Pariški trgovec

ali njegova prodajalka blaga ne ponuja: reklame ni veliko. Ti, ki kupuješ, imaš občutek, da si prejel v dar, kar si kupil. Ali ne moraš biti vesel in hvaležen, če moreš za svoj pošten denar dobiti, kar potrebuješ? Če trgovec nečesa nima — prosim, potrudite se dalje in sam glej, kje boš dobil. V specerijskih trgovinah ti zaradi majhnih količin ne pojdejo odpirati že v določenih kilogramskih množinah natehtanih zavojev sladkorja ali kave. Ne, raje te puste oditi drugam. V specerijski štacuni je vse lepo natehtano in zavito in je treba prodajalcu samo poseči in ti dati. Zaradi par centimov zaslužka si noče napraviti dela z odvijanjem, tehtanjem in zopetnim zavijanjem. Le čim manj dela.

Pariški trgovec in obrtnik hoče imeti brez-pogojno tudi svoj mir pri jedi, kar mu je sveto. Če svojega obrata iz kakršnegakoli razloga od 12. do 2. ure ali od 1/4 do 1/3 ure ne more zapreti, potem vsaj z vso gotovostjo pričakuje od tebe, da ga začasa opoldanskega počitka ne boš motil. Pek in slaščičar, ki nima v ta namen kakega posebnega postranskega prostora, obeduje s svojo družino in svojimi uslužbenci v prodajalni za istimi mizami, kjer v poslovnem času streže gostom. V drugih prodajalnah in delavnica potisnejo opoldne kako mizo na sredo in okrog nje posede gospodarstva družina z uslužbenci vred. Če opoldne pomotoma zaideš v tak lokal, imaš mučen občutek, da si storil krivico; jecljaje se opravičiš in gledaš, da izgineš. Kupčija, delo, družinsko življenje, to vse seka drugo v drugo; ne ločijo jih med seboj. Skušajo si delo kolikor mogoče olajšati in opoldne in zvečer kar najzložnejše preiti v odpočitek, v družinsko življenje. Lastnik restavracije opoldne ne bo morda jedel menjaje se s svojo družino in nameščenci, marveč sedijo, kakor hitro so vsi gostje postreženi, vsi skupaj istočasno za mizo in mirno pojedjo, prav kakor gostje.

Čevljar krpač si tudi lajša delo, kolikor le more. Saj tudi ni ravno posebno prijetno dan za dnevom žediti v tesni delavnici, v kateri je samo za en kvadratni meter prostora, tako da mora naročnik obstati med vrati. Pozimi je nezakurjeno in čez ušesa potegnena baskiška čepica pač greje glavo, roke in noge so pa od mraza otrple. Tu ni drugače, kakor da čevljar po vsakem dokončanem delu vstane, stopi v bližnjo gostilno in »stisne« kozareček takega, ki pogreje dušo. Tako si malo zdravna odvečene noge in malo pokramlja, dokler ga ne pokliče nov naročnik, da mu popravi pete ali zašije razpoko. Toliko, da bo mogel iti julija ali avgusta za štiri tedne lovit ribe na kmete, bo na vsak način še vedno lahko prihranil. Da obenem devlje nekaj »na stran« tudi za starost, je pri vsakem pravem Francozu ob sebi umljivo.

Frtaučku Gustl ma beseda

not, kokr de b z neba dol padu.

»Serbus Zane!« sm ga puzdravu. »Kua je pa tebe prnesl h men? Sej se je douh nisva vidla. Na, kar tlela h men se used na pručce, pa še ti mal zajem, de uva preh fertik. Sej u za uba zadost.«

Zane se ni prou nč branu ne žlice ne skleda, kokr sma mel soje čase navade, ke še nisma vedl kua je gspudarska griža. Kar prsedu je, pa sva bla ajnsevaj fertik iz močnkam. Še skleda ni blu treba pumivat, tku sva ja pulizala.

»No, zdej pa puvej, kuku se kej maš in kod flankiraš ukul, de te ni nč za videt?«

»Pousod me je zadost, kjer me treba ni. Treba me pa tku ni nker. Pumiel, že pu leta mam brezplačen dupust. In tku tavam ukul, ket deset brat. Sej že več na vem, kam b se djau. Bui sm tud že deleč čez meja, pa nker nubenga zaslužka. Kamer se ubrneš, je žajfa.«

»Kuku pa tu, de s tku deleč ukul pu svet kuluvratu. Sej zaslužka tku ni nker, fehtu b pa lohka duma. Sej Krajnci sma dober lde.«

»Nč na rečem. Ampak kjer nč ni, še cesar pravica zgebi, prauja. In tu je res. Tist, ke maja pr nas še kej pud paucem, se tku zaklepaja, de se mš na more do nh. Tist, ke nč nima, pa pr ta nar bulš vol nč dat na morja. Ud izmouzene krave na morš pugervat mleka. Sej me zastopeš.«

»Kaj te na bom, sej vnder ti še zmerj pu krajnsk guvariš. Astn, zdej pa puvej, de e se zadost iz močnkam pukroftu, pol uva šla mal na lft. Jest sm tud dons frej. Dan je pa tku lep, de ga skorj nisma uredn.«

Zane je biu pree prpraulen. In tku sva ja mahula pu plac, ke preke rotuže. Ke sva prmaširala du rotuža, se je pa žane kar ustavu in začeu debel gledat. Iblansk rotuž tud ni kar tku. Ma turn, pa ura ma tud, ampak taka, de ni za nkamer. Za kua s na pestete taka nardit, de se upoune, kedr ura bije, kašne fegure prkažeja in še kašna muska zašpilaja, kokr jh maja pu nehterh drugeh mesteh. Tist urar, ke je pr Zajce na Starem trge, b vam ja fajz uštimu. Ta zna. Taka ura b tujece

nase ulekla. pa Iblančane tud, sej ni na celmu svete takeh zjalu, ket ste Iblančani. Dej, dej, Gustl, na rotuže mal pubezat, de uja pustl taka ura nardit. Sej s Iblančan.«

»Iblančan sm že, ampak na rotuže zdej nubenga taga na puznam, de b mou pr takeh rečeh za guvort. Edin Šaljapina puznam, pa še tega sam na videz.«

»Kašnga Šaljapina? Šaljapin je ja Rus. Ta nar bulš basist, kar jh zemla nos.«

»Sej vem. Ampak jest na mislem tistga Šaljapina. Na rotuže maja enga družga gspuda, ke mu tud prauja Šaljapin. Tu pa mende zatu, ke ma tak bas, de ta prauja Šaljapina stukat u žakl dene. Če se mu le zazdeha, pa se že kar zemla stree. Kok se glih drač piše, pa res ne vem. Viš, tega gspuda mislem naprost, de nej nam taka ura skumendera. — Ja, kašne fegure pa prouzaprou misleš, de b pasale na naš rotuž?«

»Jest sam na vem. Dvanajst apostlnu z Judežam ured, sm že nek vidu. Viteze na kojneh iz muska tud. Tega na smete nardit, de na u mogu vam kdu naprej metat, de ste kupiral. Ampak vaš občinsk svetniki b pa pasal na vašo ura. Tu b blu še ta nar bl originalen.«

»Pa kuku tu misleš? A de b ubčinsk svetniki kar ukul ure maširal, kedr b dvanajst bila, pol pa spet zgini?«

»Tist glih ne. Tu b blu preveč ajnfoh. Ampak, tu nej b lepu pučus vn iz turna prmaširal, se pred gspudam županam rajundglid pustaul, in tulk časa kimal, de b ura dvanajst udbila. Pol nej b pa spet ušli. Veš, več na morte ud enga urmoharja pugervat, de b naredu iz tem feguram, ke taka ura nardit je knšt. No, če se pa glih upa še kej bl kunštna nardit, nej pa nardi še, de u eden kašna šnelpolka al pa pouštertanc na harmonika zašpilul al pa tist vaš Šaljapin kašna dumača zažingu. Tu b blu pa še bl fajz. Men verjem, de take ure ni na celmu svete. Tu b tku drl tujci u Iblana na ura gledat, de b se use trl tam ukul rotuža. Murde b še »Putnik« dau kej zraun h te ur, de b na blu treba še na gramufone kašneh duklad Iblančanem nalagat.«

»Astn gut! Jest um puskusu iz Šaljapinam čez tu guvort. Murde se u pa le dal kej tagca nardit u Iblan.« F. G.

Izpadanje las

bolečine lasišča, temena, prhljai, srbež in drugo preneha hitro in zanesljivo, lasie se zopet zarastejo, prhljai in srbež izginejo če uporablate

RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV

Stekleničica 20 Din Proizvajala in razpošilja stara l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb. Dolac kraj tržnice

»Že trikrat je moja snubitev odklonila. Le kaj naj napravim, da bi me vzela?«

»Maskiraj se in natakni si brado tako, da te ne bo poznala, kdo si.«

Alphonse Daudet:

Krasno jutro je bilo, ko sem šel na Mont Valérien, da bi obiskal našega prijatelja, slikarja B. gardnega poročnika. Vrli mladeč je bil tedaj na straži in se ni smel ganiti z mesta.

Ni mi preostajalo nič drugega, kakor hoditi z njim pred trdnjaskimi vrati in se pogovarjati o Parizu in o naših oddaljenih svojcih. Naenkrat je moj prijatelj umolknil, obstal kot prirasel in me prijel za roko.

»O, glej, glej!« mi je dejal tiho, v njegovih očeh pa se je posvetilo, kakor v očeh lovskega psa, ko mi je pokazal dve častitljivi postavi, ki sta pravkar prišli na Mont Valérien.

Bilo je nekaj posebnega! Majhen rdečeličen mož, z zakrivljenim nosom in okroglimi očmi je imel na sebi rjav površnik z zelenim ovratnikom. V rokah je držal vrečico, v katero so bile vdane cvetice, in iz nje je molel vrat steklenice; poleg tega je imel tudi konservno škatljico, katere Pariz ne more videti, da se ne bi spomnil na petmesečno obleganje. Na njegovi ženi je bilo mogoče zapaziti le velikanski klobuk in star površnik, v katerem je bila zavoj od nog do glave, kakor bi hotela prikriti svojega revščino.

Ko sta dospela na ravnico, je mož obstal, da bi se oddahnil in si obrisal pot s čela.

Zena ni obstala, ampak je šla hitro k trdnjaskim vratom in naju nekaj čas plaho opazovala, kakor bi hotela z nama govoriti. Najbrže se je zbala častnika in zdela se ji je bolje, da gre k straži. Slišal sem, kako je boječe vprašala, če bi mogla govoriti s svojim sinom, ki je služil v šestem polku.

»Počakajte, ga bom poklical!« je dejal vojak. Vsa vesela se je vrnila k svojemu možu. Oba sta se vsedla ob robu nekega grmovja.

Zelo dolgo sta čakala. Mont Valérien je zelo velik in v tem labirintu je težko kmalu najti vojaka iz šestega polka. Poleg tega je bilo tedaj na utrdbah polno bobnarjev in vajakov, ki so prihajali s svojimi pločevinastimi škatljicami. Tu so se menjavale straže tam so delili kruh in vse to se je vršilo zelo urno.

»Da bi le ne pozabili mojega ubogega otroka«, so govorile medtem oči uboge matere. Vsakih pet minut je vstala, se boječe približala vratom, skrivaj pogledala na dvorišče in se stisnila k zidu; vendar ni hotela več vprašati, ker se je bala, da se ne bi norčevali iz sina. Njen mož, ki je bil še bolj boječ, se ni premaknil v svojem kotu. Kadar se je žena vsa izmučena vsedla, sem zapazil, da jo je mož zmerjal radi nepotrpežljivosti in ji na dolgo in široko razlagal o dolžnosti vojaške službe, čeprav o tej stvari ni imel pravega pojma. Vedno sem rad prisostvoval tem tihim, zaupnim prizorom, katere bolj uganemo, kakor vidimo, tem otrokom ceste, ki imajo tako privlačno silo in odkrijejo z eno kretnjo vso vsebino življenja; največjo privlačno silo je imela name njihova naivnost in bil sem zelo vesel, kadar sem opazoval v njihovih izrazih in nedvomljivih kretnjah vse pojave ganljive drame v družini.

Videl sem to mater, kako je rekla nekega jutra: »Ježi me, da že tri mesece nisem videla svojega otroka... K njemu pojdem.«

Bojazljivci oče ji je ob misli, da bo moral storiti nekaj korakov, da izprosi dovoljenje, poizkušal zbiti o misel iz glave: »Kako moreš misliti kaj takega, ljuba moja? Mont Valérien je tako daleč... Kako boš prišla brez voza? Sicer je pa to neumnost! Zenske ne smejo noter.«

»O, jaz pridem kljub temu!« mu je odvrnila žena. Prosila je moža, naj gre na županstvo po dovoljenje. Zelo se je bal, a prošnje ji ni nikoli odrekel. Pozno v noč se je vrnil z dovoljenjem. Drugo jutro sta zgodaj vstala. Oče je grizel suho

Sah

Na olimpijadi v Folkestone-u bo igralo šestnajst moštev, med njimi dve angleški. Na zadnji olimpijadi l. 1931 v Pragi je zmagalo ameriško moštvo, ki ima sedaj dragoceni prehodni pokal. Letos pa prerokujejo najboljša izgleda švedskemu in češkemu moštvu. Za švedsko bodo igrali znani mojstri Lundin, Stahlberg in Stoltz, za češkoslovaško pa bo igral tudi Flohr, ki ima največ zaslug, da bo češkoslovaška na tej olimpijadi zastopana. Flohr je priskočil na pomoč češki šahovski zvezi tudi v finančnem oziru. Sedaj prireja simulanke po vseh večjih mestih češkoslovaške in bo dohodke iz teh simultank poklonil v fond za potovanje češkega moštva v Folkestone. V češkem moštvu bo igral najbrž tudi Gilg iz Moravske Ostrove, ki je na turnirju saške šahovske zveze v mesecu aprilu dosegel prvo in drugo mesto z W. v. Holzhausnom. Iz tega turnirja prinašamo danes naslednjo partijo, ki je zanimiva, ker je črni padel v zanimivo varianto. Partija je bila igrana 15. aprila letos.

Damski gambit.

Grohmann : Blechschmidt

1. d2—d4. d7—d5 2. e2—c4. e7—c6. 3. Sb1—c3. Sg8—f6. 4. Sg1—f3. d5×e4. 5. a2—a4. Lc8—f5. 6. e2—c3 (Se ostreje je takoj Se5.) 6. ... Sb8—a6. (To je Laskerjeva poteza. Skakač stremi na oslabileno polje b4. — 7. Lf1×e4. Sa6—b4. 8. Sf3—e5. e7—e6. (Ne Se2+?, ker bi sledilo D×c2.) — 9. 0—0. Lf8—e7. 10. Dd1—e2. 0—0. 11. Tf1—d1. Dd8—a5. 12. e3—e4. Lf5—g6. 13. Lc1—d2. (Vabi nasprotnika k Se2?, nakar ima pripravljeno zanimivo kombinacijo. Črni gre nič hudega sluteč pod nož.) 13. ... Sb4—c2? 14. Se5×g6. h7×g6. 15. Sc3—d5! Da5—d8. (Edina poteza, ker je napaden tudi Le7.) — 16. Sd5×e7+, Dd8×e7. 17. Ld2—g5! (To je pomota kombinacije. Preti e4—e5 in D×e2.) — 17. ... Se2×a1. 18. e4—e5. b7—b5. (To je že obup.

Mati

skorjo kruha, da bi si potolažil glad, mati pa ni bila prav nič lačna. Zelela je zajtrkovati tam zunaj s svojim sinom. Da bi napravila ubogemu sinu veselje, sta vtaknila v žepi čokolado, sadje, steklenico vina in konservno škatljico za osem frankov, ki sta jo bila spravila za hude čase. Nato sta odrinila. Ko sta dospela do nasipov, so vrata pravkar odprli. Pokazati morata dovoljenje. Mati se je zelo bala, da ne bi bilo vse v redu.

»Pustite ju dalje!« je dejal službujoči častnik. Tedaj šele se je žena oddahnila in šla hitro dalje. Mož jo je težko dobajal.

»Kako hitiš, ljuba moja!«

A žena ga ni čula. Tam gori jo je vabil Mont Valérien.

»Pojdi hitro... tukaj je.«

Sedaj pa, ko sta prišla na cilj, ju je jel mučiti nov strah.

Ce ga ne najdejo! Ce ne pride! Nenadoma sem opazil, kako je vztrepetala, potrepljala moža po rami in skočila pokonci.

Že od daleč je spoznala njegov korak.

Ko je prišel, se je zdela, da se je nad vso utrdbo razlila solnčna luč.

Velik, krepak in lep mladeč je bil. Z odkrito-erčnim obrazom, z moškim, veselim glasom jima je zaklajal: »Dobro jutro, mama!«

In takoj je izginila torba, plašč, vse pod velikim klobukom. Potem je prišel na vrsto oče, a to je šlo hitreje. Žena je hotela imeti vse zase, bila je nenasitna...

»Kako se ti godi? Ali si dobro oblečen? Kako je s tvojim perilom?«

In pod velikim klobukom sem zapazil prirečen pogled materine ljubezni, ki ga je objela od nog do glave; plačala mu je naenkrat tri mesece zadržane materinske nežnosti. Tudi oče je bil ginjen, a ni hotel pokazati. Zapazil je, da ga opazujemo, in nam je pomežiknil, kot bi hotel reči: »Oprostite... ženska je.«

Kakor da bi ji zameril.

Trobtanje je nenadoma prekinilo to lepo veselje.

»Zbirajo se, moram iti,« je dejal sin.

Kako? Ali ne boš z nama zajtrkoval?«

»Ne! Ne morem... Določen sem za stražarja daleč gori na utrdbi.«

Vsi trije so se za trenotek osuplo spogledali.

»Vzemi saj škatljico s seboj,« mu je prigovarjal oče. Toda v zmešnjavi in vznemirjenju pri ločitvi ni bilo mogoče najti škatljice; bilo je resnično žalostno videti mrzlično trepetajoče in iščeče roke, poslušati zdihujoče glasove, ki so izpraševali: »Škatljica? Kje je škatljica?« Niso se sramovali, da jim je povzročila ta mala stiska toliko boleti. Ko so našli škatljico, so se še enkrat dolgo in prirečno objeli in sin je odhitel nazaj na utrdbo.

Pomisli! je treba, da so prišli k temu zajtrku po šesturni mučni poti, da so si bili objubljali veselje, da ni mogla mati spatj radi tega celo noč, in potem naj mi kdo pove, ali je kaj hušega, kot ta pogled v raj, ki je bil tako nenadoma in neusmiljeno zaprt!

Čakala sta še nekaj časa nepremično na istem mestu. Oči sta imela neprestano uprte na trdnjaska vrata, skozi katere je izginil njun otrok. Mož se je kmalu obrnil, nekajkrat zakašljal, potem pa glasno in veselo dejal: »Pojdiva, mati!«

Nato je naju pozdravil in podal ženi roko.

Gledal sem za njima do ovinka. Oče je bil ves srdit in je v obupu mahal z roko. Mati je bila mirnejša. Tiho je stopala ob moževi strani. Glavo je imela globoko povešeno, iz oči pa so ji rosile solze. Od časa do časa se mi je zdela, da vidim, kako krčevito se stresajo njena ozka ramena pod plaščem.

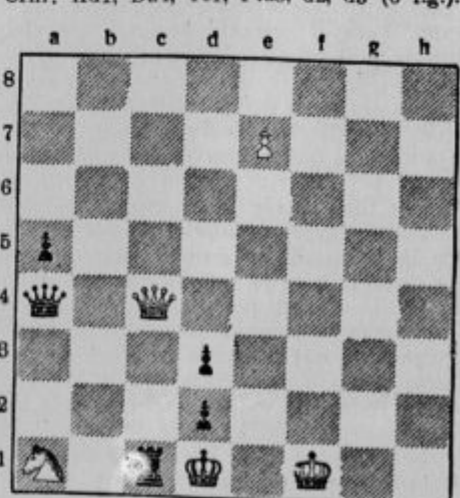
Črni je izgubljen.) 19. Dc2—f3! (Beli igra zelo močno in ogroža zelo neprijetno črno kraljevo krilo.) 19. ... Tf8—e8. 20. e5×f6. D7—d8. (Boljša bi bilo Df8.) — 21. Lc4×e6! Te8—c7 (Na f×e6 sledi f7+ in L×d8.) 22. Le6—a2, Sa1—c2. 23. Df3—f4 (preti f×g7) Te7—d7. 24. f6×g7. Se2×d4. 25. Tf1×d4! Dd8—e8. (Na T×d4 sledi Df7+ in mat v naslednji potezi.) — 26. h2—h3. (Pretilo je Dc1 mat.) 26. — — Td7×d4. 27. Df4×d4. Dc8—e1+. 28. Kg1—h2. Ta8—e8. 29. Dd4—f4 in črni se vda.

Problem št. 15.

V. Holzhausen.

Beli: Kf1, Dc4, Sa1, Pb4 (4 fig.).

Črni: Kd1, Da4, Tc1, Pa5, d2, d3 (6 fig.).

Mat v treh potezah.

Rešitev problema št. 14. 1. Tb4—b6.

Gospodarska zveza, Ljubljana

r. z. z. o. z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

ZA BIRMO

ne kupujte preje, dokler si niste ogledali naše velike zaloge. — Da omogočimo vsem botrom in botram, da oskrbijo svoje birmance z dobro in lepo obleko, smo naše cene posebno znižali, o čemur se blagovolite sami prepričati. — Se priporoča

I. Prenc, manufakt. trgovina
MARIBOR, Glavni trg štev. 13

U. F. najmodernejša nogavica iz dvojno matirane svile, z decentnim ažurom se dobi po sledečih dnevnih cenah:

U. F. gladke s srebrno znamko . Din 48-
U. F. gladke z zlato znamko . . . Din 51-
U. F. z ažurom s srebrno znamko Din 51-
U. F. z ažurom z zlato znamko . Din 54-

Društvo »POROKA«

reg. pom. blagajna z o. z., Maribor, Stolna ulica 5

sprejme v vsej Dravski banovini redne članke v zavarovanje na pohoštvo kot nagrado ob poroki (ženitvi). Zahtevajte prospekte ali posel potnice. Sprejemajo se v vseh srezih Slovenije provizijski potniki, mizarški in plesarski mojstri v produkt članstvo. Rešite se brezposelnosti!

ZAHVALA

Podpisana se najtopleje zahvaljujem Materinski pomoči v Mariboru. Aleksandrova 19, za točno izplačilo meni pripadajoče podpore v slučaju poroda.

Priporočam Materinsko pomoč iz Maribora vsaki materi, ženi in bodoči materi, da na vsak način pristopi k temu humanitarnemu društvu kot članica.

Ana Jelenc.

Priporočamo Vam

naiboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler -
GRITZNER

Švicarski
pletilni
stroji
DUBIED

edino je pri trdnosti

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913

Brezplačen pouk v voženju. Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levičnik

KURJE OKO
zatrepeta, ko ališ-tine
BURGIT

Zakaj? Ker je un čil milijonsko armado kurjih obov in trje kože na podplatih. Letos obhaja 25-letnico, to je dokaz njegove moči. Dobi se v lekarnah in drogerijah. Škatljica po Din 4-7. Večji za podplate Din 5-8. BURGIT-sol za večkratno kopelj Din 6-8.

Zastopstvo BURGIT-a Novo mesto

Dobro vpeljana

elektromehanična delavnica

s stroji vred se
proda v

Mariboru

Poizve se pri FRAS FRANJO, župan,
Dobrenje, p. Pesnica

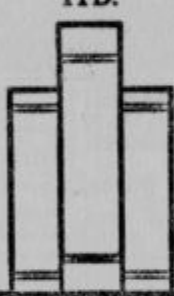
tudi z
**MEŠANICO
BENCINA**
vozite boljše, če
uporabljate

UPPER CYLINDER LUBRICANT

olje za mazanje
gornjih delov, ci-
lindrov in venti-
lov. Zahtevajte ga
pri vseh Mobiloil
prodajalcih.

VACUUM OIL COMPANY D. D.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

KUDI PO IEREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

POZOR!

RADI PRESELITVE

se vrši

PRODAJA MANUFAKTURE

od 20 do 30 odstotkov pod nabavno ceno

pri trdnosti Mara Ramovš v Tavčarjevi ul. št. 2, I. nadstr.

Navajamo cene raznega blaga:

Šifon, 80 cm	po Din 5.—	Volneni deleni s svilnatimi	
Šifon, 80 cm	po Din 8.—	karo vzorci	po Din 11.—
Najfinejši šifon	po Din 11.—	Švicarski etamin, črn, siv in	
Platno za rjuhe, 150 cm	po Din 19.—	moder	po Din 13.—
Najfin. domače platno, 150 cm	po Din 21.—	Svilneni poplini za dam. obleke	po Din 11.—
Platno za brisače	po Din 7.50	Angleški poplini za moške	
Oksford, 80 cm	po Din 5.50	srajce	po Din 18.—
Molinos, 75 cm	po Din 5.—	Crep de chine, boljše kvali-	
Protirke	po Din 8.75	tete	po Din 38.—
Poplin za damsko perilo	po Din 13.—	la blago za trenchkot	po Din 70.—
Najfinejši svilneni poplin	po Din 17.50	Prima češko blago za moške	
Ostanki svile	po Din 7.—	obleke	po Din 70.—
Poldeleni za damske obleke	po Din 7.50	Najfinejši angleški kamgarni	po Din 140.—
Poldeleni boljše kvalitete	po Din 10.—	Moske športne hlače, 1 kom.	po Din 120.—

Ostanki angleških kamgarnov od 2.90 do 3.20 m, cel ostanek 400 Din.

Trgovcem in krojačem poseben popust.

Vsak se lahko prepriča brezobvezno o kvaliteti in ceni blaga.

POZOR!

ADVOKAT

Dr. Janc Igo

naznanja, da se preseli s 1. majem
s svojo pisarno v Ribnico, kjer
bo uradoval v hiši g. Ivana Bregarja.

Krojači, šivilje, nešivilje!

Vsled denarne krize priredi Strokovno krojno
učilišče, Gledališka 2-II, brezplačen krojni tečaj.
Pričetek 8. maja. — Vpisovanje vsak dopoldan.

Dražba pohištva

najizbranejšega sloga (spal-
nica, jedilnica, gosposka soba, salon, kuhinjska
oprava) jedilnih servisov naj-
različnejših vrst in različnega drugega blaga
v skladišču Ranzinger na Masarykovi cesti
se vrši 8. maja (v ponedeljek) ob 9. uri do-
poldne. Cene najugodnejše.

Kavita
Maslita
Grenkita

Mirim kraljica čokolad

Sadlita
Mlekita

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Rory je odklonil. Ko pa je popotnik rekel, da bo na vse to mokro potovanje tudi sam pil, in da bosta sedela skupaj pri kozarcu, je Rory ponudbo vendarle skromno in hvaležno sprejel. Svojemu mlademu sopotniku je priznal, da si šteje v čast, biti v njegovi družbi. Med pomenkom je popotnik spoznal, da je Rory, čeprav preprosta, zelo razumen, in da so se mu dogodki, ki jih je opisal, zdeli čudni in nerazumljivi zato, ker je bil prvi-krat v velikem mestu, ne pa morda zato, ker bi bil bedast. Ugajalo mu je tudi njegovo ime, in Rory si ni mogel kaj, da ne bi pokazal, kako ponosen je na to, da ima tako imenitno ime. Čeprav se je rad smejal svo-jemu visokemu pokolenju, je vendar jasno pokazal, da vanje trdno veruje.

»Upam, gospod, da ste slišali o Roriju O'Moreu iz starih časov?«

»Da, kralja of Leinster mislite?«

»Tako pravijo, gospod, da so bili on in njegovi predniki kralji v dolgo minulih časih, dokler jih ni zadela nesreča in so popolnoma propadli. Angleži so tega krivi, ker so ljudstvo hujskali. In med tem, ko so se kralj in ljudstvo med seboj prepirali, so prišli Angleži in jih izpodrinili, tako kakor pravi pregovor: »Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.« No, ko so kralja pregnali, so bolj in bolj propadali in nazadnje niso imeli niti pedi zemlje, ne strehe nad svojo glavo; in tako smo popolnoma obubožali, gospod.«

»Torej se smatrate za potomca O'Moreov,« je dejal

potnik.

»Da, gospod, pravijo, da smo stari O'Morei, a temu se kajpada smejem.«

»Ali pa bi ne bili jezni, ko bi se kdo drugi smejal?«

»Ne vem, a mogoče,« je odkritosrčno odgovoril Rory.

»In zakaj se temu smejete?«

»Ker na vse zadnje je vendarle čudno, če mož go-
vori o svojih velikih prednikih, ki so bili, ko pa je sam
zdaj reven delavec; in ako sem resničen potomec O'Mo-
rea, gotovo ne morem pozabiti tega, kar sem zdaj.«

»Vi ste torej zastopnik hiše,« je dejal potnik.

»O, zaradi hiše,« je rekel Rory, »pri moji veri je pa
bridka razlika med nami. Pravi Rory O'More je živel na
Dunamaiscu; tisto je bilo nekaj kakor hiša! Jaz pa živim
samo v borni koči.«

»In vendar ste lahko resničen potomec pravega Ro-
rija, kakor ga imenujete,« je rekel potnik, ki je hotel
odkriti čustva kmetkega fanta v tej stvari in raziskati,
kako daleč sega ponos pokolenja, ko je vse izgubljeno.
In drago je bilo njemu, ki je bil imenitnega rodu, ko je
odkril, da niti vekovi ne morejo ugasiti ognja ponosnega
plemena.

Zdi se neverjetno, da bi mogel ubogi kmet ohraniti
ponos visokega rodu, ko se mora boriti za svoj vsakdanji
kruh. Pa je vendar tako. Rory zaradi tega svojega po-
nosa ni bil vsiljiv. Bil je spoštljiv v svojem obnašanju do
vseh tistih, katerih družabna stopnja je bila višja ali
boljša od njegove, ker morda je bil njihove krvi; če se
je pa odkril kakšnemu bogatemu plebejcu, ni nikoli
mislil, da je zaradi tega kri O'Moreov ponižana. Izgublje-
nega premoženja svojih prednikov mu nikdar ni bilo žal
zaradi sebe, ampak zaradi naroda.

Da je Iraka izgubila svojega kralja, je pač smatral

za nesrečo, nikdar pa mu ni bilo niti za trenutek hudo,
da je moral on, kraljev potomec, v kar je veroval in kar
je morda tudi bil, jesti krompir v oblikah.

Slava O'Moreov je bila njemu prav tako sveta kakor
njegovim pradedom. In če bi se kdo dotaknil te, bi ranil
najgloblja čustva rodbinskega ponosa v njegovih prsih.
Veliki Rory sam na svojem gradu Dunamaiscu se ni
tako tresel za čast svoje hiše kakor njegov ponižni po-
tomec v svoji s slamo kriti koči.

Mladi potnik je užival, da je lahko spoznaval taka
čustva v svojem sopotniku in uvidel je, da je pri Roryju
doma krajevni kakor tudi osebni ponos prednikov.

»Jug,« je dejal Rory, »potolče vso Irsko glede ple-
menite krvi.«

»O, tudi na severu imajo dobro kri,« je popotnik za-
govarjal severnjake.

»No, morda je imajo nekaj kapljic, a tista ni prav
stare vrste in se ne da primerjati z našo.«

»Ali pozabljate O'Neila,« ga je opomnil popotnik.

»O, ta je dobra, ne tajim,« je priznal Rory. »Ena
sama lastovica pa še ne prinaša pomladi.«

»Lahko jih naštejemo več kakor eno,« je dejal mladi
gospod. »To so Talbot, De Lacy, Fitzgerald...«

»Oh, nikarte no! To so sami pritepeni, pa ne stari
Irski! Saj jih ne morete primerjati z O'Morei, O'Dempseyi,
O'Donaughueji, O'Shaughnessyji!«

»Nehajte, nehajte!« je vzdihnil popotnik, ki se je
bal, da ne bi Rory našteval do zore. »Ali ste pozabili,
da je glava Fitzgeraldov vojvoda od Leinstera?«

»O'More pa je bil kralj od Leinstera, gospod, če do-
volite.«

»Čisto prav. Rory, pa vendar so Geraldini plemenito
pleme.«

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič, Deklica z Publiis in Hlaspala, povest, broš. 28 Din. — Pierre L'Ermite: Kako sem ubila odprtega očeta, povest, broš. 30 Din. — Biggers: Kitajčeva papiga, povest, svoja otroka, povest, broš. 35 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 32 Din. — vez. 40 Din.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—, Najmanjši mesec za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Cerkovnik

mlad, neoznjen, z obrotom, išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cerkovnik« št. 4712.

Polir

pošten in zanesljiv, absolvent Gradb. rok. šole, z večletno prakso, išče mesto. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe na upr. »Slov.« pod »Samostojen« št. 5232. (a)

Praktikantinja

absolventinja drž. trgovske akademije, želi primerno službo. — Za časa prakse brezplačno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zmožna« št. 5153. (a)

Krojaški pomočnik

vojaščin prost, išče dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5087. (a)

Trgovska prodajalka mešane stroke, s 3 leti pom. prakse, marljiva in vestna, želi premeniti mesto. — Cenj. ponudbe na upravo pod »Stalno mesto« 5121. (a)

Kuharica Hratica

rednje starosti, z večletnim službovanjem v eni hiši, želi premeniti mesto. Ima popolno prakso v gospodinjstvu, poštena in pridna. Želi mesto k dvočlanski družini ali k starejšemu gospodu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5122. (a)

Mizar

s svojim orodjem želi zaposlitve kot pomočnik pri mizarju ali kot samostojen mojster pri kakem zasebniku. Ponudbe na: »Mizar«, Stemburjeva 3, Novo mesto. (a)

Zelo pošteno dekle

izvežbana v vseh strokah gospodinjstva, želi mesto pri dobri krščanski družini kot sobarica ali kuharica. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5041. (a)

Mlinarski pomočnik

mlad, priden, išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5058. (a)

Prodajalka

blagajničarka z večletno prakso in garancijo išče mesto kjerkoli, v trgovini, mlekarji, trafiki itd. Gre tudi na deželo, pripravljena pomagati pri gospodinjstvu. Naslov se izve v upr. »Slov.« pod št. 5216. (a)

Trgov. pomočnik

vajen nekoliko pisarniških del, 27 let star — išče službo (tudi v tovarno). Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Skromne zahteve« št. 4973. (a)

Službo skladiščnika,

inkasanta ali kaj podobnega — iščem. Govorim slovensko, nemško in francosko. Položim kavčijo s hranilno knjižico 20.000 Din. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Siguren« št. 5256. (a)

Ženska moč

zmožna voditi kako podružnico, zmožna kavicje, želi take zaposlitve ali za vodstvo kake pisarne, event. pristopi h kakemu solidnemu podjetju s kavčijo in sodelovanjem. Dopise prosi na upravo Slovenca pod »2. maja 1933« št. 5244. (a)

Iščem

kakršnegakoli mesta pri krščanskih ljudeh za 12-letno deklico. Naslov v upravi »Slovenca« pod »4. 5240. (a)

Vajenci

Učenka

hčerka železničarja — se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Krščanskim staršem« št. 5000. (a)

Vajenko

za strojno pletilstvo takoj sprejem s hrano in stanovanjem. Večna pot št. 3, Podrožnik. (v)

Brivski vajenec

iz Ljubljane, strogih staršev — se sprejme. Kavčič Edvard, Zg. Šiška, Celovška cesta št. 10, nasproti mitnice. (v)

Vajenca

za ključavničarsko obrt zdravega, močnega in poštenega sprejem takoj. Lovro Belac, Kamnik — Novi trg 19. (v)

14 letna deklica

se želi izučiti v trgovini, kjer bi imela stanovanje in hrano v hiši. Naslov v upravi pod št. 5116. (v)

Mesarskega vajenca

z dobrim šolskim izpizčevalom, starega 16—18 let, sprejemem. — Karl Weitzl, mesar, Maribor. v

Pekovskega vajenca,

ki se je že učil, takoj sprejme v nadaljnjo izučitev Ivan Skušek, Zaloška 16, Moste. (v)

Službodobe

Kot hišnik

se sprejme za okolico Ljubljane zanesljiv zakonški par. — Prednost imajo upokojenci. Zglašeno je pri L. M. Ecker sinova, Ljubljana, Slomškova ul. 4. (b)

Kuharico

samostojno — z dobrimi sprejemami, sprejme trgovca Vicel, Maribor. Gosposka 5. (b)

100 Din dnevno

zasluži zgovorni poverjenik z obiskovanjem privatnih strank za posojila. »Kreditna zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Znamke za odgovor! (b)

Služkinjo

za kuhanje in vsa gospodinjstva dela, pridno, pošteno, išče boljša družina. Naslov pri upr. »Slovenca« št. 5155. (b)

Solidnega gospoda

upokojenca sprejem s sobo z elektriko in s popolno oskrbo blizu mesta Celje. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju pod št. 5138. (b)

Šiviljsko pomočnico

spretno, in vajenko takoj sprejem. Fani Srebot, Sv. Petra cesta 38/L. (b)

Za velesejmsko

restavracijo in Dancing potrebujem večje natakarije, natakarije, pecivare, kuhinje, pomivalce. Javiti se je z dokazi usposobljenosti v restavraciji »Emona« od 8. do 10. t. m. od 12. do 14. Istotja pismene ponudbe.

Čuvaj

ki je dokazano dober ribič in ki ima nekaj prakse v vrtnarstvu, dobi takoj službo kot čuvaj ribje vode. Ponudbe na Aloma Company, d. z. o. z., Ljubljana. (b)

Iščemo zaupnike -ce

vseh slojev, katerim zagotavljamo pri povolnem delovanju stalno uradniško mesto. — Pismene prijave na upr. »Slov.« pod »Bodoči uradnik« št. 5194. (b)

Regentno Delo

v teh težkih časih se morete najlažje dobiti z ustanovitvijo domače pletarne. Mi dajmo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenje, dobivamo prejo in uplačamo za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da boste delali in zaslužili, se obrnite po gratis-prospekte na trdiko Domača Pletarska Industrija Josip Tomazič, Maribor, Krekova ul. 16/II.

Vajenci

hčerka železničarja — se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Krščanskim staršem« št. 5000. (a)

Tobralco?

Ves svet se oblači v

Vse žene občudujejo

Elegantna obleka se dá napraviti samo iz tkanine

Vaš otrok bo srečen v obleki iz

Vaš mož Vas bo občudoval v kostumu

Vaša prijateljica Vas bo zavidala za

Veselite in radost pridnih otrok je

Pogoj za ugoden počutek je

Premagati vročino poletja pomaga

Lepoto Vašega telesa najlepše izrazi

dobi se
pri trdk

A. E. Škaberne
Ljubljana

Gozdar

izprašan, dobi mesto na 700 oralo velikem gozdnem posestvu na Hrvaškem. Plača 500 Din, prosto stanovanje in kurjava, en oral polja in eventuelno mleko. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5137. (b)

Služkinja

poštena, ki zna kuhati in je vajena vseh hišnih del, se sprejme s 15. majem. A. Wesiak, Pražersko. (b)

Zastopnik

za Dravsko banovino — dobro upeljan pri knjigovozih, za prodajo knjigovozskega platna — se išče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zastopnik« št. 5225. (b)

Gospodinja

absolventinja dveletne gospodinjke šole, izvežbana v gospodinjstvu, peku, rutinstvu in vrtnarstvu, se išče na gorsko posestvo na Hrvaškem. Z znanjem nemščine imajo prednost. — Natančne ponudbe z navedbo doseganja prakse, zahtevkov plače, je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 5049. (b)

Zasluzek

Posojilnica išče

delavne obiskovalce privatnih strank. Ponudbe z znankami za odgovor nasloviti na: »Mobilna zadruga«, Ljubljana, pp. 307.

Denar

Posojila

proti dolgoletnemu odplačevanju, za razdolžitve, nakup najrazličnejših premičnin in nepremičnin za doto itd. podeljuje: »Mobilna zadruga«, Ljubljana. Mestni trg 25-I. Iščemo povsod poverjenike!

Posojilo

brezobrestno, dolgoročno, neodpovedljivo — proti knjižbi zajamči vsakemu članu Stavbna hranilnica in posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Tyrševa 31/L d

Brezobrestno posojilo lahko vsak dobi. Pišite na upr. »Slov.« pod »Zelo ugodno št. 5221. Priložite znamke! Sprejmemo zastopnike! (d)

Večje posojilo

iščem za takoj na dve stanovanjski hiši v sredini mesta. Obresti po dogovoru. — Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sigurno naloženo« št. 5229. (d)

Bog povrni

dobroto onemu, ki nujno poseduje 1500 Din proti mesečnemu odplačilu. — Na slovo v upravi »Slovenca« pod št. 5130. (d)

Pouk

Šoferska šola

(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 35. Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in poljasnila zastojni in franco.

Akademik

absolvent klasične gimnazije, sprejme instrukcijo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5228. (u)

Šoferska šola

I. Gaberščik,

bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Za malo maturo

Pripravljalni tečaj — izprašani profesorji, dnevno več ur pouka. Informacije vsak dan. Vpisovanje 13., 15., 16. maja. Korepetitorij — Pražakova 8/II. (u)

Ženitbe

Ženitna ponudba

Mladenec z lastnim posestvom želi poročiti vestno kmečko dekle, ki poseduje 50.000 Din. Starost 27 do 33 let. Slika zaželjena. — Ponudbe pod »Srednji majnik« št. 5108 na upravo »Slovenca«. (ž)

Mlad trgovec

z 350.000 Din vrednim posestvom želi poročiti hčerko trgovca ali gostilničarja, katera ima najmanj 80.000 Din dote. Starost od 18 do 28 let. Samo resne ponudbe je poslati na upravo lista pod »Zeleni gaj« 5112. (ž)

Učiteljica,

mlada, poroči do 50 let starega, akademsko izobraženega gospoda. Ponudbe na oglasni oddelček nudbe na upravo »Slovenca« pod »November 5089«. (ž)

Uradnica

25 let stara, z nekaj premoženja, se želi poročiti. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Ljubzen« št. 5191. (ž)

Gospodična

marljiva, neom. preteklosti, z večjim premoženjem, bi poročila uradnika ali boljšega obrtnika. Resne, obširne ponudbe s sliko na upravo pod: »Maj 5111«. (ž)

Samec

srednjih let, z lepim posestvom, ob glavni cesti, srez Maribor, želi poročiti kmečko dekle, mirno, 40—50 tisoč Din premoženja, v starosti 30—40 let. Ponudbe na upravo »Slovenca«, Maribor, pod »Pridno dekle«. (ž)

Stanovanja

IŠČEJO:

Stanovanje

dveh večjih sob in kabineta iščem za avgust ali prej — samo odrasle osebe. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Točna plačnica« št. 5215. (c)

Dvosobno stanovanje

kopalnica, kuhinja (ali brez), blizu centra, rabita dve osebi avgusta ali prej. Ponudbe sprejema pekarna Pauer, Sv. Petra c. 48, telef. 2383. (c)

Dvosobno stanovanje

iščem za jesen. Ponudbe na dr. Iv. Tomšič, takoj, Univerza, Ljubljana. (c)

Dvo- do trisobno

stanovanje za avgust, ne nad Din 1000 mesečno, iščem. Ponudbe pod »Banovinski uradnik 5152« na upravo »Slovenca«. (c)

Sobo in kuhinjo

iščeta 2 osebi. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Odsotni« št. 5159. (c)

ODDAJO:

Stanovanje

tri- in štirisobno s kabineti in vsem komfortom oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5051. (c)

Dvosobno stanovanje

in pritlikline — 650 Din mesečno — se odda. — Zg. Šiška, Spančeva pot št. 192. (c)

3-sobno stanovanje za Din 550-

oddam s 1. junijem. — Naslov se poišče v upravi »Slovenca« pod št. 5157. (c)

Stanovanje

sobe, kuhinje, kabineta in pritlikline, oddamo takoj. Rožna dol. c. XIII-5. (c)

Stanovanje

dveh sob in kuhinje s pritliklinami se odda takoj. Poišče se: Medno 39. (c)

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

TOBRALCO

Soba s štedilnikom

prazna, se takoj odda v Podutiku št. 17. (s)

Sobo

oddam eni ali dvema osebama v Ilirski ulici št. 19-I, desno. (s)

Na stanovanje

v opremljeno sobo z dvema posteljami, se sprejme kot sostanovalec zanesljiv in pošten moški. Rožna ulica 11. (s)

Prazno sobo

oddam. Postavi se lahko štedilnik. Kos, Idrijska št. 3. (s)

Sostanovalec

sprejem z vso oskrbo v zračno, solčno sobo po nizki ceni. Florjanska ul. 19-II. (s)

Vnajem

IŠČEJO:

Večji lokal

v centru mesta, na prometni točki se išče za takoj ali za junij, julij. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Prostoren« 5110. (m)

ODDAJO:

Mesarija

z vsemi pritliklinami se odda v najem pridnemu, podjetnemu in kavicje zmožnemu, neporočenemu mesarju, ki ima svoj obrtni list. Naslov v upr. »Slov.« pod »Resen« št. 5197. (n)

Trgovski lokal

na Dolenjskem, ob meji Dravske in Savske banovine, nad 30 let obstoječe trgovine — se pod ugodnimi pogoji da v najem. Ponudbe na Aloma Company, d. z. o. z., Ljubljana. (n)

Posestva

Več stavbnih parcel

poceni prodaja — Wester, Hradečkova cesta 8. (p)

Vila

enonadstropna, zgrajena 1932, v kateri se nahaja moderna parna pekarna, trgovski lokal in tri stanovanja, tik postaje Lesce-Bled, se vsled družinskih razmer ugodno prodaja. Pojasnila daje Edvard Černic, zid. mojster, Dravljice 100. (p)

Parceli

520 in 1033 m², na Viču ob Tržaški cesti, poleg banovinske garaže, naprodaj. — Pojasnila daje dr. Alojzij Vrtačnik, advokat, Selenburgova 7. p

Parcele

poleg kolodvora Dev. M. v Polju, različne velikosti, prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5128. (p)

Hišo

v Vojniku št. 68, z vrtom in sadonosnikom oddam v najem. Naslov pri slugi okoliške šole, Celje. (p)

V Kranju

Objave

Svarilo.
Ker prihajajo na moj naslov razni računi, sem prisiljen potom oglašati ponovno izjaviti, da nisem plačnik za dolgov, ki jih napravi moja soproga. Suša Anton, Ljubljana. Metelkova 5. (o)

Javna dražba
najdenih predmetov se bo vršila dne 9. maja 1933 ob 9 na glavnem kolo-dvoru v Ljubljani. (o)

Opozorilo!
Podpisani Ponikvar Anton opozarjam vsakogar, ki bi še nadalje širil klevete in nepravilne govorice o moji ženi Ivan-ki Ponikvar in g. Francu Mazovec, da bom vsako-gar klical na zagovor po-tom sodnje, ker so ne-resnične. — V Ljubljani, 7. maja 1933. — Anton Ponikvar, ključavničar — Ižanska cesta 96. (o)

Babica Amal. Rozman
naznanjam, da sem se preselila iz Samostanske ulice 8 v Vodnikovo ul. 6 (Gradova hiša), telefon št. 56, Celje. Priporočam se materam. (o)

Razno

Sprejem
solidne gospode in dame na prvotno mesečno prehrano po ugodnih cenah. Naslov: Miklošičeva c. 18, prtiličje levo. (r)

Prodajam ali zamenjam
za tesan ali rezan les: Motorno kolo s priklopo znamke J. A. S., motor na istosmerni tok, ki se lahko uporablja kot di-namo 12—20 ks, različne jermenice, stenske kon-zole z ležaji z obročnim mazanjem (Ringschmier-lager). Naslov v upravi lista pod št. 4820 (r)

Na morje
išče gospa srednjih let družbo solidne dame. Po-nudbe pod »Trgovka« na »Slovenca« Maribor. (r)

Otvoritev gostilne!
Vljudno naznanjam, da sem kupil, preuredil in otvoril dne 7. maja gos-tilno na Glincah IX-30 »Frigelj«. Preskrbel sem užitek tudi balinarijem. — Točil bom prvotna do-lenjska in belokranjska vina. Na razpolago mrzla in topla jedila. — Cene zmerne. Postrežba točna. Za obilen obisk se pri-po-ročata Alojz in Pepca Fabjan. (r)

Letovišče
z vso oskrbo, v okolici Moravč. Sprejme se tudi mladina. Na željo fran-coska, angleška ali nem-ška konverzacija. Vprašati »Monrepos« Morav-če. (r)

Zidarski mojstri
pozor! Skoraj novo mo-torno kolo AJS 350cm, OHV, oddam za zidarska dela. Avgust Pečnik - Stožice 47, Ježica. (r)

Gostilna na Osojeh
se za Jurjevanje na Gra-du priporoča za obisk. r

Zahvala
Podpisani se tem potom uljudno zahvaljujem So-cialno-zavaroval. društva »Humanitas«, reg. pom. blagajni, Ljubljana, Novi trg 5, za izplačilo pod-pore, ki mi jo je naklo-nilo ob priliki smrti mo-jeja strica g. Mihaela Ce-larca. Albin Japelj l. r., Ljubljana, Tržaška c. 27.

Glasba

Citre poučuje
Emil Mesgolits. Prečna al. 2-I. (g)

Fanfara
kompletno (trompete) z notami kupim. Ponudbe z navedbo cene na upr. »Slovenca« pod »Dobro ohranjenost« št. 5186. (g)

Klavir
z dobrim glasom prodam za 2300 Din. Ljubljana - Glinca cesta VII-21. (g)

Gramofon (kovček)
in 8 plošč, skoraj novo, izredno ugodno napro-daj. Kurilj, Mestni trg 5/I. (g)

Klavirje,
pianine prvotnih ino-zemskih znamk nudi naj-ceneje tudi na obroke — Muzika, Ljubljana, Sv. Pe-ra cesta 40. Izvršuje tudi uglaševanje in popravilja-nje najceneje. (g)

VASA
PRIČAKOVANJA
bodo nadkrilila izvrstna
glazbila
največje domače odprane
trgovske
F. SCHNEIDER
PROIZVOD
GLAZBIL IN PRIBOROV
ZAGREB
Nikoličeva ul. 12/c
Vojkova ul. 7A - d.o.o.
Grifare... 158...
Mandoline... 108...
Harmonike... 75...
Največje glazbene, kromolne
harmonike, trube, saksofoni
i t. d. po najnižjih cenah.
ZAHTEVAJTE
brezplačni poučeni
CENIK

Radio

Tricevni radio
na baterijo in akumula-tor, dobro ohranjen, se prav poceni proda. Na-slov v upr. »Slov.« pod št. 5172. (f)

Pohištvo

Največjo izbiro
vsakovrstnega pohištva in po najnižji ceni vam nudi Gospodarska zadruga mi-zarskih mojstrov v Ljub-ljani, Vegova ul. 6, dvo-rišče. (g)

Spalnico
orehovo pleskano za Din 2000 in samsko spalnico za Din 1000 prodam. Jo-sip Goljar, Gosposvetska št. 13. (g)

Kupino

Bukovo oglje
kupi Uran Franc, Ljub-ljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Kupim stroj
za struganje železa (Dreh-bank) od 1.50 do 3 m dolžine. Avgust Spreitzer, Stara žaga, p. Črmošnjice. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Konja za ježo
kupim. I. B. Vrhovčeva št. 11, Ljubljana. (k)

Blagajna
rabljena, dobro ohranjena, Wiese ali Wertheim, po možnosti št. 2 ali 3, se takoj kupi. Ponudbe na A'loma Company, d. z. o. z., Ljubljana. (k)

Suhe smičke
(mavrohe) — vsako, tudi najmanjšo množino — ku-puje Sever & Komp. — Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Cunje
tekstilne odpadke, kroja-ške odrezke, ovčjo volno kupuje
ARBETTER
Maribor, Dravska c. št. 15

Srebrne krone
stare zlato in srebro ku-puje **RAFINERIJA DRA-GIH KOVIN** - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Fotoaparati
6½x9, Anastigmat 6:3 Kompur ali Ibsa zatvor, kupi Avgust Podkeršnik, Črna, Prevalje. (k)

Smrekovo in hrastovo lubje (čreslo) - letošnje sečnje kupuje: Tovarna usnja, Kamnik, Knaflič Tone. (k)

Orodje za kamnolom
vrtalno kladivo, kompr. motor, drobilec kupim. - Ponudbe na upravo »Slo-venca«, pod št. 5132. (k)

Kmetskega masla
v dobri in enotni kvaliteti potrebujem približno 20 kilogr. na teden. Ponudbe z navedbo cene na upra-vo »Slovenca« pod »Ma-slo« 5114. (k)

Prodajmo

Ce avto svoj stari prodajal a/ motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovencev najmanjši inserat

Samo pri »Levu«
dobiš najboljši Pfeifferjev cviček iz Leskovca. (f)

Birmanska darila
najceneje
dobite pri
Jakob Mulavac
ure, zlatnine in srebrnine
Maribor, Kralja Petra trg 1

Opeko
vsake vrste kupiš najce-neje za gotovino ali knji-žico v opekarni Franc Jerko, Črnuče. (f)

Otroški voziček
na peresih prodam. Sir-nik, Zrinjskega cesta 5. l

Elektromotor
za istosmerni tok GW 3/5 300 voltov, 4 ks, 980 obratov, št. 8310, s kom-pletno pripravo za dvi-galo, prodamo za 2000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 4989. (f)

BANASKO LUCERNO
najbolj prikladno za naše podnebje
TRAVNA SEMENA, RIBNIŠKI FIŽOL in KORUZO
za sejanje
dobite najceneje pri
FRAN POGAČNIK-U,
Ljubljana, Tyrševa (Du-najska) cesta št. 67, na-sproti mitnice.

Velika izbira SVILE
v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc
Pri »Škofu«
Ljubljana

Perje
puhasto . . . kg 32 Din
belo . . . kg 45 Din
beli puh . . . kg 140 Din
razpošilja tudi povzajem: lepo volno in žimo poceni prodaja
SEVER
Marijin trg št. 2.

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Te-lefon 33-13.

Vrtni stole
zložljive proda - Tribuč, Glinca, Tržaška 6, telefon št. 2605. (f)

Volna, sviia, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah. za strojno pletenje in ročna dela. po najnižjih cenah pri trvdri Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Otroške vozičke
šivalne stroje in kolesa kupite najceneje pri trvd. S. Rebolj & drugi, Vojniakova ulica 4. (f)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate
nizke cene samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Konfekcija — moda
naiboljši nakup. — Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (f)

Najcenejša kurjava
so suhi odpadki od žage. Vedno na zalogi pri: Ivan Šiška, tovarna parketov, Metelkova 4 — telefon 22-44. (f)

Zlata žepna ura
z verižico (švicarski pro-izvod), poceni napro-daj. Pojasnila: Resljeva cesta št. 24 (dvorišče). (f)

VINA

vseh vrst kupite najugod-neje pri
Centralni vinarni v Ljubljani.

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen, napro-daj. Sv. Petra na-sip 29. (f)

Cilinder stroj
skoro nov, se proda. Po-moćnik ga lahko tudi z delom odsluži. — Alojzij Hren, Podskrajnik št. 7 p. Cerknica. (f)

Stroj
za izdelovanje sladole-da, 36 litrov, dunajski model, radi odpotovanja poceni napro-daj. — Ponudbe pod šifro »Ljubljana sladole-d« 5113. (f)

Krava
pri tretjem teletu napro-daj. Ivan Burgar, Vnanje gorice 37, p. Brezovica. l

Krušno peč
prodajam za 150 Din. Ste-panja vas 50. (f)

Velika izbira potnih kovčkov in usnatih torbic
Ivan Kravos
Maribor, Aleksandrova 13

Mlekarske stroje
dobro ohranjene, proda-mo na odpis pri Zadrugi-zni zvezi. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5001. (f)

Razprodaja!
otoman, spalnih foteljev, zimnic itd pri Dolničarju v St. Vidu nad Ljublja-no, nasproti cerkve. (f)

Cene zelo nizke.
Vzorci in cenik zastoj.

Zidno opeko
stare, prodam. Vidovdan-ska cesta 6. (f)

Dva lesena poda
s slamo krita, v zelo do-brem stanju, visli in šu-po prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5231. (f)

Rujavo lončeno peč
poceni prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5212.

Indian Big-Chief
se radi nabave voza zelo ugodno proda. Vinocet, Vič pri Ljubljani. (f)

Jabolka
lepa, okusna, sveža, raz-pošilja povzeto v zabo-jih 25 kg. Cena 4 Din kg brutto za netto. Matija Serec, Obrež-Središče. (f)

Otroški vozički
po zelo nizkih cenah v trgovini M. Tomšič, Sv. Petra c. 52. (f)

Mesarji pozor!
Lep čok za sekanje me-sa prodam. Repiš Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Motorno kolo
Indian Skaut s priklopo, v brezhibnem stanju, se proda. Ponudbe na Kozelj Alojz, Jurklošter. (f)

Na javni dražbi ugodno napro-daj:
60 m³ gašenega apna, 10 m³ smrekovih desk, pisalni stroj, 2 mizi, 2 fotelja, 2 konja, dva te-žka voza in drugo, dne 5. 5. 1933 ob 15, v Drav-ljah št. 130.

Miza, stoli, kredenca, pulti, plinski štedilnik in drugo, dne 8. 5. 1933 ob 14, v Ljubljani, Aleksan-drova c. 6.
Ženski šivalni stroj, dne 11. 5. 1933 ob 15.30, na Rašič št. 18, p. St. Vidu nad Ljubljano.
200 l vina, dne 11. 5. 1933 ob 12 v Zagoricih št. 11 pri Bledu.
Pianino, dne 11. 5. 1933 ob pol 11 v Hajdošah št. 10 pri Ptuj.

Tudi Vi boste tako veseli, ako si nabavite blago za obleke v Trgovskem domu Stermecki.
Moderne tkanine, kakor poplín, rips, delen, ševjot, krep, eta-min, žoržet in svila v velikanski izbiri.
Posebna novost „Drevesna skorja“.

TRGOVSKI DOM
Stermecki
TONARNA PENA • TI • OBLEK
Celje št. 18

Čevljarji, pozor!
Jako ugodno se proda stroj za prešivanje čev-ljev »Durchgenähtmaschi-ne« na nožni ali pa mo-torni pogon, popolnoma nov — plačljivo tudi na obroke ali s hranil. knji-žico. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 5127. (f)

Obrt

Trajno ondulacijo
za 80 Din izvršuje salon Joško Bevdčič, Šmartinska cesta 22. (f)

Pozor! Pozor!
Predno se odločite za nakup čevljev, obiščite mojo trvdko, ker Vam po nizki ceni izvršim vsakovrstno obutev po najnovejši modi in solid-ni izdelavi. Vsa popra-vila hitro in točno. Za obilen obisk se priporo-ča Lovro Zupan, splošno čevljarstvo — Ljubljana, Zalokarjeva ul. 9. (f)

Nakup in prodaja vrec
Ljubljana, Dunajska 36, Alojzij Grebenc. (f)

STAMPILJE ETIKETE GRAVERSTVO
LJUBLJANA - SV. PETRA C. 13

Kašo
ješpren, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debele veletrgovina
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

FOTOAPARATE
svetovnih tvrdk Zeiss-ikon, Rodenstock u Voigtlander, Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi fototrgovina
Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani, Miklošičeva c. 5

Za spomlad

42°- 85°- 95°- 130°-

Lahki otroški čevlji iz belega ali ružavega usnja

Za gorke dneve lahke okusne opanke

Elegantni lahki damski čevlji iz barvah

Lahki damski čevlji v modernih barvah

79°-

Moderni damski iz finega ruža-vega usnja

Lahki moški polčevlji z usnatim podplatom iz močnega boksa, rjavi ali črni, z guma-stim podplatom Din 89°-

Posamezni ženski čevlji po Din 69°- , Din 75°-

Na zalogi je ostalo še nekaj čevljev prvotnih inozemskih znamk za polovično ceno. Hitite, dokler še zaloga traja!

Trgovska hiša
ANT. KRISPER
LJUBLJANA
Stritarjeva ulica 1-3

Vaš dobavitelj obutve je
dobil za Vas najboljše
in najmodernejše
opanke z gornjim
varstvenim žigom ter
pričakuje Vašega
obiska

**O
P
A
N
K
A**

Mehanična delavnica opank in obutve
Petar M. Dumitrov, Pančevo.

Za birmance kupite dobro in poceni v
Trpinovem bazarju
Maribor, Vetrinjska 15
Oglejte si zalogo pred nakupom!

Slavnemu občinstvu javljam, da sem prevzel
v lastno vodstvo gostilno pri
„IPAVCU“
MARIBOR, Frankopanova ulica št. 11
Se priporočam za obilen obisk
Franc Curk

**Velika sezijaska odprodaja elegantnih damskih
plaščev po globoko znižanih cenah in sicer:**

Damski plašči, športni, iz prvovrstnega blaga po Din 275.—
Damski plašči, športni, iz angleškega blaga po „ 310.—
Damski modni plašči, prvovrstni po „ 470.—
Damski plašči, promenadni, iz 1a Angora-blaga po „ 550.—
Damski plašči, temnomodri, podloženi s 1a svilo po „ 590.—
Damski črni 1a rips plašči s svilo po „ 595.—
Damski plašči, promenadni, s 1a Crepe de chine svilo podloženi „ 680.—
Damski plašči, temnomodri, s 1a Crepe de chine svilo podloženi „ 680.—
Damski plašči iz 1a Charmelaina, v raznih barvah, s svilo Din 760.— 800.—
Damski plašči, prvovrstni, iz 1a Georgetta, promenadni, v temnih
barvah od Din 900.— naprej.

Hitite, dokler še traja zaloga!

Ljubljana -

„Noblesse“

- Neboščnik

UBITIH VAZ, FIGUR,

ter vsakovrstnih porcelanastih posod, itd. nikar ne zavrzite ker jih boste
lahko opet uporabljali, če jih zimate s CELOFIX-om, najboljšim por-
celan kitom, kateremu voda ne škoduje. — Dobi se edino pri trdkarju
Frano Zrnec, steklarsko, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta št. 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po naj-
ugodnejši obrestni meri ter brez
vsakega odbitka. Tudi rentni da-
vek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.

**Oblastveno dovoljena razprodaja
od 1. maja 1933**

Zaradi prezidave lokalov smo priredili
velikopotezno

razprodajo

v prostorih. — Razprodajamo vse vrste
čevljev

po čudovito nizkih cenah. — Oglejte si
cene v izložbenih oknih!

Waidacher, naslednik W. Wregg
trgovska trdka s čevlji
Maribor, Slovenska ulica št. 6

Pri
revmatizmu

protinu - bodljajih
išiasu - zobobolu
glavobolu
se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

Reg. št. 18.117/32.

1 steklenica »ALGA« Din 14.—

ZAHVALA. Za izraze sočutja ob prebriski izgubi nepozab-
nega sina, očeta, soproga, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

VIKTORJA KOBETA
sodnika okrožnega sodišča

se najiskrenejše zahvalujemo vsem prijateljem in znancem.
Posebno zahvalo smo dolžni preč. g. proštu Karolu Cerinu,
preč. duhovščini, čč. usmiljenim bratom, visoki justični upravi,
predsedniku okrožnega sodišča g. dr. Josipu Kavčiču za gan-
ljivo slovo ob preranem grobu, gg. kolegom sodnikom, g. sres-
kemu načelniku Frideriku Logerju, vsem gg. zastopnikom dru-
gih javnih uradov, zastopništvu Sokola, gg. kolegom iz gim-
nazije in visokih šol za spremstvo na zadnji poti, darovateljem
vencev za poklonjeno cvetje, nosilcem krste, sploh vsem, ki so
še na ta ali oni način izrazili svoje sočustvovanje.

Novo mesto, dne 2. maja 1933.

ZALUJOČI OSTALI

Letoviščarji!

Hotel Pension Rajh v Ormožu ob Dravi, celodnev-
na oskrba (Pension) 35 Din, znana prvovrstna ku-
hinja, na novo urejene sobe s tekočo vodo, z le-
pimi terasami in vrtom, na razpolago klavir, ke-
glišče in biljard, ob Dravi lepo, prosto kopališče.
Priporoča se tudi obiskovalcem znanega zdravnika
dr. Majerica.

Išče se

v zdravem kraju Dravske banovine
večje

posestvo

z dokajšnjim zemljiščem, primerno
za okrevališče in zdravilišče za bolne
in okrepitve potrebne ter za stare
nameščence in delavce. Event. po-
nudbe pod „Zdrav kraj“ št. 5200 na
inzeratni oddelek našega lista.

ZA POTOVANJE

30 cm	44 Din
35	52
40	62
45	68
50	75
55	84
60	90
65	98
70	110
75	115
80	125

Weekend: Din 13.—, 17.—, 19.—, 24.—, 26.—

Trgovska hiša

ANT. KRISPER

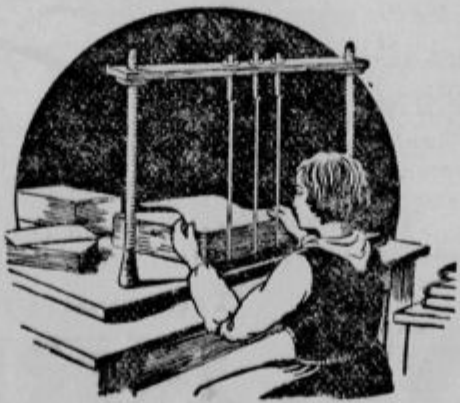
Mesni trg 26 LJUBLJANA Sirilarjeva 1-3

Raznovrstne knjigovodske potrebščine platno
usnje, marmor, papir, zlato, sukanec itd. Vam
nudim po najnižjih cenah

A. Janežič
Ljubljana, Florjanska ul. 14

TELEFON 3220

TELEFON 3220

Sveže naifinejshe norveško
ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam

Modroce

postelne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne divane in tapetniške
izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva

Za preobliko zof

foteljev i. t. d. najlažje
kupite blago iz krasne
zaloge po konkurenčnih
cenah pri:

R. SEVER

Marijin trg št. 2.
Zavese, odeje, perie, puh

Citajte in širite
»Slovenca«!

Trgovska hiša

v Zagrebu ZRINJEVAC, dvo-
nadstropna s 14 sta-
novanji, velika klet, lokal, vhod za vozove z
dvoriščnimi prostori se proda za 2.200.000 Din.
Polovico se lahko plača pozneje. - Vprašati:
M. Zigić, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 10.

Penzionat dominikank

v Gleisdorfu pri Grazu.

Počitniški in celoletni pensionat; zdra-
va lega; lepi sprehodi. — Osnovna in
meščanska šola. Enoletna gospodinja
šola. Triletni višji tečaj za gospodinske
poklice. — Poučevanje francoščine in
angleščine, glasbe, slikanja; počitniški
nemški tečaji za inozemke

Ljudska Samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti moje matere
g. Roze Zajšek pripadajočo podporo
točno in kulantno, za kar se ji naj-
iskrenejše zahvaljujem in jo vsakomur
priporočam.

Sp. Hajdina, dne 23. aprila 1933.

Franc Zajšek, Gera Zajšek.

**Ljudska posojilnica
v Celju**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po-
sesnikov z vsem svojim premoženjem

„VULKAN LUCIFER PLIN“

Ta plin temeljito razkuži stanovanja, uniči stenice in ščurke po 24 urah
zajamčeno. Cena m³ 4 Din. Interesenti za razkuženje se naprošajo, da javijo
svoje naslove takoj na spodnji naslov. V kratkem času nameravam potovati
po vsej Dravski banovini. Vulkan plin, ki je od oblasti preizkušen in
dovoljen, imam edino jaz v Dravski banovini. — Priporoča se
Ciril Stramšak, lastnik obrta, p. D. M. v Polju pri Ljubljani.

ZAHVALA. Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih
prejeli povodom smrti naše ljubljene soproge, tete in svakinje,
gospe

MARIJE BRUS

soproge poduradnika Poštne hranilnice v p.

kakor za poklonjene vence in cvetje, se tem potom najiskrenejše
zahvaljujem. Posebno zahvalo smo dolžni gg. dr. Demšarju,
dr. Milavcu, čč. duhovščini, čč. sestram usmiljenkam, Poštnemu
pevskemu društvu za prelepo žalno petje ter končno vsem pri-
jateljem in znancem, ki so blagopokojnico v tako častnem šte-
vilu spremili na njeni zadnji poti. Maše zadušnice se bodo daro-
vale na Viču in v Skofji Loki.

Ljubljana-Skofja Loka, dne 5. maja 1933.

Zalujoči Ivan Brus in ostalo sorodstvo.